

SLUŽBENI GLASNIK

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
OPŠTINA DRVAR
DRVAR

2173
VE 80

OPŠTINE DRVAR

12.12.2008

Vrijednost

04

GODINA I	BROJ 1	DRVAR, 01.12.2008. godine
----------	--------	---------------------------

1

Na osnovu Poglavlja VI član 2. stav 2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03 i 20/04), člana 62. Ustava Kantona 10 ("Narodne novine HBŽ", broj: 3/96), člana 13. a u vezi sa članom 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06), člana 22. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine HBŽ", broj: 4/98 i 13/00) i člana 20. stav 1. a u vezi sa članom 74. Statuta Opštine Drvar – Prečišćeni tekst, broj: 01-02-4237/05, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 27.11.2007. godine, donijelo je

STATUT

OPŠTINE DRVAR

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Statutom Opštine Drvar (u daljem tekstu: Statut), saglasno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav Federacije), Ustavu Kantona 10 (u daljem tekstu: Ustav Kantona) i zakonodavstvu, uređuje se: ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, saradnja sa ombudsmanima, samoupravni djelokrug Opštine Drvar, organizacija opštinske vlasti, direktno učestvovanje građana u odlučivanju o lokalnim poslovima, mjesna samouprava, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i drugi akti Opštine Drvar, upravni nadzor, javnost rada organa Opštine, saradnja sa federalnim i kantonalnim organima i sa drugim opštinama i gradovima, donošenje Statuta Opštine i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Član 2.

Opština Drvar (u daljem tekstu: Opština) je jedinica lokalne samouprave, koja je osnovana Zakonom.

Član 3.

Službeni naziv Opštine je: Opština Drvar.

Sjedište Opštine je u Drvaru, ulica Titova broj: 1.

Opština ima svojstvo pravnog lica.

Član 4.

Opština ima Dan Opštine.

Dan Opštine utvrđuje se posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

Nagrade i javna priznanja Opštine dodjeljuju se na Dan Opštine.

Član 5.

Područje i naziv Opštine uređuje se posebnim Zakonom, a promjena granica Opštine ne može se vršiti bez prethodne konsultacije lokalnih zajednica Opštine (naseljenih mjesta) i opština kojih se to tiče.

Član 6.

Teritoriju opštine Drvar čine grad Drvar i naseljena mjesta: Ataševac, Bastasi, Brda, Bunčevac, Drvar Selo, Gruborski Naslon, Kamenica, Ljeskovica, Materići, Mokronoge, Motike, Mrdje, Podić, Podovi, Podbrina, Poljice, Prekaja, Šajinovac, Šipovljani, Trninić Brijeg, Vidovo Selo, Vrtoče, Zaglavica, Župa i Župica.

Organizacija mjesnih zajednica u opštini reguliše se posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

Član 7.

Službeni jezici u Opštini su: srpski, hrvatski i bosanski jezik.

Službena pisma su: cirilica i latinica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije.

Član 8.

Opština ima grb, pečat i druga obilježja.

Sadržaj i oblik grba, pečata i drugih obilježja, njihovu izradu i korištenje, utvrđuje Opštinsko vijeće posebnom odlukom.

Član 9.

Sastav svih organa vlasti Opštine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva na području opštine saglasno članu VI.1.c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Radi ravnopravne zastupljenosti polova, procenat učešća polova u organima vlasti Opštine, uključujući sudsku, zakonodavnu i izvršnu vlast, kao i sve ostale javne službe, komisije i odbore, u pravilu će odražavati ravnopravnu zastupljenost polova.

Član 10.

Za zasluge na području društvene, privredne, kulturne, sportske i druge aktivnosti, Opštinsko vijeće može dodijeliti nagrade i javna priznanja građanima, organima, organizacijama, ustanovama i udruženjima građana.

Vrsta javnih priznanja i postupak dodijele regulisaće se posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

II – OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH**SLOBODA I SARADNJA SA OMBUDSMANIMA****Član 11.**

Opština će stvarati uslove da građani sa područja opštine u cjelini i na demokratski način ostvaruju sva prava i slobode utvrdjene u odredbama člana II A 1. do 7. Ustava Federacije i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije, o čemu će se brinuti svi opštinski organi, svaki u okviru svoje nadležnosti.

Član 12.

Svi opštinski organi vlasti, opštinske službe za upravu i ustanove koje vrše javna ovlaštenja, obavezni su u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti primjenjivati i dosljedno poštovati prava i slobode građana predviđene u odredbama člana II A.1. do 7. Ustava Federacije i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije.

Svi opštinski organi i ustanove iz stava 1. ovog člana obavezni su u svom radu preduzimati sve potrebne mjere i djelatnosti u svrhu osiguranja uslova za ostvarivanje i zaštitu prava i sloboda utvrdjenih u Ustavu Federacije i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije.

Član 13.

Svi opštinski organi i ustanove iz člana 12. stav 1. ovog Statuta obavezni su na zahtjev ombudsmana i njihovih zamjenika omogućiti ispitivanje djelatnosti od bilo kojeg organa Opštine, kao i bilo koje druge ustanove ili lica koja su negirala ljudsko dostojanstvo, prava i slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili odražavanje njegovih posljedica, dati potrebne informacije, dokumente i spise, omogućiti uvid u sve službene dokumente, kao i sudske i upravne spise i omogućiti saradnju od svakog lica, uključujući bilo kojeg službenika, posebno u pribavljanju potrebne informacija, dokumenata i spisa i time omogućiti ostvarivanje funkcije ombudsmana u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda na području opštine.

Član 14.

Odjeljenje Opštinskog suda, Opštinsko javno pravobranilaštvo i opštinske službe za upravu, kao i ustanove koje vrše javna ovlaštenja obavezne su omogućiti ombudsmanima pristup sudskim, odnosno upravnim postupcima, kao i pristup svim mjestima gdje su lica lišena slobode.

Član 15.

Sva nadležna opštinska tijela obavezna su, u okviru svojih prava i dužnosti, saradjevati sa svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava osnovana za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju, kao i sa nadležnim organima osnovanim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije.

Član 16.

Opštinski načelnik/ca je odgovoran za saradnju i omogućavanje rada ombudsmanima i međunarodnim nadzornim tijelima u Opštini, a posebno za saradnju sa opštinskim službama za upravu i institucijama koje imaju ovlaštenja, na način predviđen ovim Statutom.

III – SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPŠTINE**Član 17.**

Opština je nadležna za obavljanje poslova lokalne samouprave utvrdjenih Zakonom i ovim Statutom.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost Opštine da u granicama Zakona reguliše i rukovodi znatnim dijelom javnim poslovima, osnovom vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Opština se može proglasiti gradom na način propisan Zakonom.

Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom može pokrenuti: Opština, kao i Udruženje opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između Opštine i Kantona ili Federacije, na zahtjev Opštinskog vijeća, opštinskog načelnika/ce ili Udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Opština u okviru samoupravnog djelokruga, u skladu sa Ustavom i Zakonom ima vlastite nadležnosti, gdje posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom,
- donošenje Budžeta Opštine,
- donošenje Programa i planova razvoja Opštine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provodjenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući i određivanje zona,
- utvrđivanje i provodjenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknade za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vodjenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja gradjevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Opštine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Opštine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapredjenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvodjenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,

- gradska groblja,
- lokalni putevi i mostovi,
- ulična rasvjeta,
- javna parkirališta i parkovi,

- organizovanje i unapredjenje lokalnog javnog prevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapredjenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapredjenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapredjenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti: zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanje, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapredjenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Opštine,
- analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organizovanje, provodjenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastite nadležnosti Opštine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Opštine,
- raspisivanje referendumata za područje opštine,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Opštine,
- preduzimanje mjera za obezbjedjenje higijene i zdravlja,
- obezbjedjivanje uslova rada lokalne radio stanice u skladu sa Zakonom,
- obezbjedjivanje i vodjenje evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima,
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencije o nekretninama,
- organizovanje efikasne lokalne uprave prilagodjene lokalnim potrebama,
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,

- zaštita životinja i
- druga pitanja u skladu sa Ustavom i Zakonom.

Opština može obavljati pojedinih poslova u samoupravnom djelokrugu, u skladu sa Zakonom, povjeriti ustanovama, preduzećima i drugim pravnim licima osnovanim radi obavljanja javnih službi i putem drugih vidova saradnje, o čemu odluku donosi Opštinsko vijeće.

Član 19.

Opština je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastite nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima utvrdjenim Ustavom i Zakonom.

Član 20.

Opštini mogu biti povjereni i poslovi federalnih i kantonalnih vlasti Zakonom, nakon konsultovanja organa Opštine, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti Opštine i njene administracije da te poslove efikasno obavlja.

Član 21.

Prenos i povjeravanje novih poslova Opštini biće praćeno dodjelom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

IV – ORGANI OPŠTINE

Član 22.

Organi Opštine su:

1. **Opštinsko vijeće** i
2. **Opštinski načelnik/ca.**

1. OPŠTINSKO VIJEĆE

a) Opšte odredbe

Član 23.

Opštinsko vijeće Drvar (u daljem tekstu Opštinsko vijeće) je predstavničko tijelo građana opštine i organ odlučivanja, koje donosi opštinske propise i druge akte u okviru prava i obaveza Opštine iz samoupravnog djelokruga Opštine, te obavlja i druge poslove saglasno Zakonu i ovom Statutu.

Član 24.

Opštinsko vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti samostalno, na osnovu i u okviru Ustava Federacije, Ustava Kantona, zakona i ovog Statuta.

Član 25.

Opštinsko vijeće broji 19 (devetnaest) odbornika/vijećnika.

Član 26.

Opštinsko vijeće ima svoj Poslovnik o radu.

Član 27.

Mandat članova Opštinskog vijeća izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana konstituisanja Opštinskog vijeća.

Član 28.

Ako izabrani nosilac mandata u toku trajanja mandata istupi iz političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata koji su sudjelovali na izborima i na čijoj je listi bio izabran nosilac mandata, postaje samostalni odbornik/vijećnik.

Članovi Opštinskog vijeća izabrani saglasno Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Izborni zakon) , osim u slučajevima utvrdjenim članom 1.10. Izbornog zakona, ne mogu se opozvati, a prava i dužnosti započinju im danom konstituisanja Opštinskog vijeća.

Član 29.

Izbor članova Opštinskog vijeća obavlja se na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, neposrednim i tajnim glasanjem na cjelom području Opštine, saglasno Izbornom zakonu.

Svaki birač može biti biran za odbornika/vijećnika, u skladu sa odredbama Izbornog zakona.

Član 30.

Odbornici/vijećnici u Opštinskom vijeću dužni su podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja dužnosti saglasno odredbama Izbornog zakona i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

Član 31.

Prva sjednica novog saziva Opštinskog vijeća održava se najkasnije 30 dana nakon što Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjeri i objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Opštinskog vijeća u novom sazivu saziva predsjednik prethodnog saziva i njome predsjedava do izbora novog predsjednika.

Ako predsjednik prethodnog saziva ili njegov zamjenik ne može, ne sazove konstituirajuću sjednicu iz stava 1. ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji odbornik/vijećnik novog saziva.

b) Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća

Član 32.

Predsjednika i zamjenika predsjednika bira Opštinsko vijeće iz reda odbornika/vijećnika, na način i po postupku određenim Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Član 33.

Predsjednik Opštinskog vijeća: predstavlja Opštinsko vijeće, sudjeluje u pripremama, saziva i predsjedava sjednicama Opštinskog vijeća, potpisuje akta koje donosi Opštinsko vijeće, sudjeluje u pripremama, saziva i vodi sjednice Kolegija Opštinskog vijeća, inicira stavljanje na dnevni red sjednica Opštinskog vijeća, Kolegija Opštinskog vijeća i radnih tijela Vijeća pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća, osigurava poštivanje načela i odredaba ovog Statuta, osigurava realizaciju prava i dužnosti klubova odbornika/vijećnika tokom pripreme i održavanja sjednica Opštinskog vijeća i Kolegija Opštinskog vijeća, vodi sjednice saglasno principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbama ovog Statuta i Poslovníka o radu Opštinskog vijeća, osigurava saradnju Opštinskog vijeća i organa izvršne vlasti, te prati realizaciju odluka i zaključaka Opštinskog vijeća, radi na ostvarivanju saradnje s opštinskim vijećima drugih opština, te drugim organima i organizacijama i vrši i druge poslove utvrdjene Zakonom, Statutom i Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Predsjednika Opštinskog vijeća u odsutnosti zamjenjuje zamjenik predsjednika.

Član 34.

Opštinsko vijeće ima sekretara.

Sekretar Opštinskog vijeća postavlja se saglasno Zakonu.

Sekretar Opštinskog vijeća pomaže predsjedniku Opštinskog vijeća u pripremi i organizovanju sjednica, stara se o pravno-tehničkoj obradi akata usvojenih na sjednicama Opštinskog vijeća, vrši i druge poslove utvrdjene Zakonom, Statutom,

Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća i drugim propisima.

Član 35.

Opštinsko vijeće zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim u Poslovníku o radu Opštinskog vijeća.

O toku sjednice Opštinskog vijeća vodi se zapisnik.

Član 36.

Članovi Opštinskog vijeća za svoj rad u Opštinskom vijeću imaju pravo na naknadu troškova, odnosno izgublenu zaradu, čiju visinu posebnom odlukom utvrđuje Opštinsko vijeće.

Član 37.

Opštinsko vijeće može obrazovati stalna i povremena radna tijela, čiji se sastav, djelokrug i način rada uređuje Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

OPŠTINSKI ODBORNIK/VIJEĆNIK

Član 38.

Opštinski odbornik-ca/vijećnik-ca (u daljem tekstu: odbornik/vijećnik) je predstavnik svih građana opštine u Opštinskom vijeću, izabran neposrednim i tajnim glasanjem sa mandatom, pravima i obavezama propisanim Ustavom, Zakonom i ovim Statutom.

Član 39.

Odbornik/vijećnik vrši dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a prisustvovanje sjednicama Opštinskog vijeća mora biti efektivno.

Odbornik/vijećnik se u javnom životu treba ponašati na primjeren i etičan način, te obavljati svoje dužnosti savjesno i isključivo za dobrobit građana opštine.

Odbornik/vijećnik će se informisati i usavršavati po svim pitanjima koja su od značaja za obavljanje odborničke/vijećničke dužnosti.

Član 40.

Prava i obaveze odbornika/vijećnika određene su preciznije Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Član 41.

Odbornici/vijećnici odgovaraju za ustanovnost i zakonitost akata koje Vijeće donosi u okviru svoje nadležnosti.

c) Nadležnost Opštinskog vijeća**Član 42.**

Opštinsko vijeće je organ odlučivanja u Opštini.

Opštinsko vijeće je nadležno da:

- priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja Statut Opštine,
- usvaja Budžet i Izvještaj o izvršenju Budžeta Opštine,
- donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući i odredjivanje zona,
- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Opštine, u skladu sa Zakonom,
- donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Opštine,
- donosi odluke o zaduživanju,
- donosi programe uređenja građevinskog zemljišta,
- donosi Plan korištenja javnih površina,
- donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta,
- donosi odluke o udruživanju Opštine u Savez opština i druge oblike organizovanja,
- donosi odluke o proglašenju praznika Opštine,
- donosi odluke o nagradama i javnim priznanjima Opštine,
- bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća,
- donosi odluke o raspisivanju referenduma,
- razmatra godišnje izvještaje o provodjenju politike Opštine i aktivnostima načelnika/ce,
- osniva preduzeća i ustanove za obavljanje poslova od interesa za Opštinu,
- donosi Poslovnik o svom radu,
- obavlja i druge poslove utvrdjene Zakonom i Statutom.

Član 43.

U postupku donošenja Statuta i Budžeta Opštine Opštinsko vijeće obavezno je organizovati i sprovesti javnu raspravu.

Član 44.

Opštinsko vijeće može donositi odluke iz svoje nadležnosti ako je na sjednici prisutna većina od ukupnog broja izabranih članova Vijeća, a odlučuje većinom glasova izabranih članova Opštinskog vijeća, osim ako je za pojedina pitanja ovim Statutom drukčije predviđeno.

Statut Opštine smatra se donesenim ako je za njega glasala dvotrećinska većina članova Vijeća.

Član 45.

Na sjednicama Opštinskog vijeća glasa se javno, ako Vijeće ne odluči da se o pojedinim pitanjima glasa tajno.

Član 46.

Poslovnikom o radu Opštinskog vijeća uređuju se pitanja koja se odnose na prava i obaveze odbornika/vijećnika, njihovu odgovornost, postupak sazivanja prve sjednice Opštinskog vijeća i njegovog konstituisanja, potvrđivanja mandata izabranih odbornika/vijećnika, način izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća, njihova prava i obaveze, polaganje svečane zakletve odbornika/vijećnika, sadržaj svečane zakletve, postupak sazivanja sjednica Opštinskog vijeća, utvrđivanje dnevnog reda, održavanje reda na sjednici, utvrđivanje rezultata glasanja, određivanje ovlaštenih predlagača, sazivanja sjednice, postupak donošenja opštinskih propisa, obavještanje javnosti o sjednici, donošenje programa rada Opštinskog vijeća, radna tijela Opštinskog vijeća, njihov sastav, nadležnost i način rada, sadržaj i način vođenja zapisnika o radu sjednice Opštinskog vijeća i druga pitanja od značaja za organizovanje i rad Opštinskog vijeća.

2. OPŠTINSKI NAČELNIK/CA**Član 47.**

Opštinski načelnik/ca je izvršni organ Opštine, koji obavlja funkcije utvrdjene Ustavom, Zakonom i ovim Statutom.

Izbor opštinskog načelnika/ce vrši se neposredno na način i po postupku utvrdjenim Zakonom.

Opštinski načelnik/ca svoju dužnost obavlja profesionalno.

Mandat opštinskog načelnika/ce je četiri godine.

Opštinski načelnik/ca može podnijeti ostavku ili može biti opozvan u skladu sa Zakonom. Postupak

opoziva reguliše se Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Član 48.

Opštinskog načelnika/cu u slučaju spriječenosti obavljanja dužnosti privremeno mijenja predsjednik Opštinskog vijeća, a u slučaju spriječenosti predsjednika, opštinskog načelnika/cu mijenja odbornik/vijećnik koga većinom glasova izabranih članova Opštinskog vijeća izabere Vijeće.

Član 49.

Opštinski načelnik/ca u okviru svoje nadležnosti:

- predstavlja i zastupa Opštinu,
- donosi akte iz svoje nadležnosti,
- izrađuje i Opštinskom vijeću podnosi na usvajanje nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući i određivanje zona i korištenje javnog zemljišta,
- predlaže odluke i druge opšte akte Opštinskom vijeću,
- provodi politiku Opštine u skladu sa odlukama Opštinskog vijeća, izvršava Budžet Opštine i obezbjeđuje primjenu odluka i drugih akata Opštinskog vijeća,
- izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno Opštini,
- utvrđuje organizaciju službi za upravu Opštine,
- donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi Opštine,
- realizuje saradnju Opštine sa drugim opštinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- podnosi izvještaj Opštinskom vijeću o ostvarivanju politike Opštine i svojim aktivnostima,
- utvrđuje radno vrijeme i raspored radnog vremena u službama uprave Opštine i
- vrši druge poslove utvrdjene Zakonom i drugim propisima.

Opštinski načelnik/ca odgovoran je Opštinskom vijeću za obavljanje povjerenih poslova iz nadležnosti samoupravnog djelokruga Opštine.

Opštinski načelnik/ca odgovara za ustanovnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Opštinskom vijeću.

Član 50.

Poslove iz prethodnog člana načelnik/ca vrši samostalno i putem službi za upravu i drugih opštinskih službi.

Opštinskim službama za upravu rukovodi načelnik/ca Opštine, uz pomoć pomoćnika načelnika/ce.

Član 51.

U obavljanju prenesenih poslova kantonalne uprave, opštinski načelnik/ca vrši poslove utvrdjene Zakonom kojim se uređuje kantonalna uprava.

Član 52.

Opštinskog načelnika/cu biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području opštine, na način utvrdjen Zakonom.

Član 53.

Svaki birač saglasno Zakonu može biti biran za opštinskog načelnika/cu.

Kada opštinskom načelniku/ci prestane mandat saglasno Zakonu, sredstva za provodjenje novih izbora osiguraće se u Budžetu Opštine.

Postupak opoziva opštinskog načelnika/ce provodi se saglasno Zakonu o direktnom izboru opštinskog načelnika/ce u Federaciji Bosne i Hercegovine i Izbornom zakonu.

Opštinske službe za upravu

Član 54.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine, kao i upravnih i stručnih poslova koji se zakonom Federacije ili zakonom Kantona prenesu na Opštinu, osnivaju se opštinske službe za upravu (u daljem tekstu: opštinske službe).

Opštinske službe osniva Opštinsko vijeće, na prijedlog opštinskog načelnika/ce.

Službe za upravu mogu imati odsjek, ako se unutar službe za upravu obavljaju naročito složeni poslovi. Odlukom o osnivanju opštinskih službi uređuju se pitanja koja se odnose na naziv, broj, nadležnost, rukovodjenje, odgovornost i način rada opštinskih službi.

Član 55.

Radom svih opštinskih službi za upravu rukovodi opštinski načelnik/ca i koordinira i usmjerava njihov rad, s ovlaštenjima utvrđenim Ustavom, Zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Poslove rukovodnog karaktera unutar pojedine opštinske službe za upravu obavljaju pomoćnici opštinskog načelnika/ce, sa ovlaštenjima koje na njega prenese opštinski načelnik/ca.

Pomoćnik načelnika/ce za svoj rad i upravljanje odgovara opštinskom načelniku/ci.

Član 56.

Pomoćnike načelnika/ce opštinskih službi postavlja opštinski načelnik/ca saglasno Zakonu o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Za pomoćnika načelnika/ce može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove utvrđene u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Jedinštenog opštinskog organa uprave.

Član 57.

Unutrašnja organizacija opštinskih službi uredjuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinštenog opštinskog organa uprave.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sadrži: djelokrug službi, njihovu nadležnost, organizacione jedinice i njihovu nadležnost, sistematizaciju radnih mjesta, koja obuhvata: naziv radnih mjesta, opis poslova, uslove za vršenje poslova, vrste djelatnosti i uslove u pogledu školske spreme, radnog iskustva, stručnog ispita i broja izvršioca, rukovodjenje službom i odgovornost za njen rad, programiranje i planiranje broja pripravnika koji se primaju u radni odnos i druga pitanja.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donosi opštinski načelnik/ca, uz saglasnost Opštinskog vijeća.

Član 58.

Opštinske službe za upravu direktno obavljaju posebno sljedeće poslove:

- izvršavaju opštinske propise i druge opšte poslove iz samoupravnog djelokruga Opštine,
- rješavaju o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica iz samoupravnog i upravnog djelokruga Opštine,

- obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i ustanova koje obavljaju poslove na osnovu javnih ovlaštenja,
- daju inicijative za rješavanje određenih pitanja iz samoupravnog i upravnog djelokruga Opštine,
- pripremaju nacрте opštinskih propisa i drugih opštih akata iz svoje nadležnosti,
- obavljaju i druge poslove određene ovim Statutom i pozitivnim propisima.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana, opštinske službe obavljaju upravne i druge stručne poslove koji su federalnim zakonom, odnosno zakonom Kantona preneseni na Opštinu.

Član 59.

Rad opštinskih službi je javan.

Opštinske službe samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti, a za svoj rad su odgovorne opštinskom načelniku/ci.

Član 60.

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti opštinskih službi mogu se za jednu ili više naseljenih mjesta osnivati mjesni uredi izvan sjedišta opštinskih službi.

Mjesne urede osniva Opštinsko vijeće, na prijedlog opštinskog načelnika/ce.

Odlukom o osnivanju mjesnih ureda određuje se: nadležnost, sjedište, područje, broj izvršioca i nadzor nad obavljanjem prenesenih poslova.

Član 61.

U nadležnosti mjesnih ureda mogu se prenijeti poslovi koji se odnose na: vodjenje matičnih knjiga i obavljanje matične službe, ovjeravanje prepisa raznih isprava, izdavanje uvjerenja ili potvrda o činjenicama o kojima se vode službene evidencije kod opštinskih službi, izdavanje propisanih isprava za stoku, primanje molbi i drugih podnesaka koje građani upućuju opštinskim službama, davanje raznih obavijesti i pravnih savjeta koje traže građani, obavljanje službe dostave raznih pismena građanima i drugi poslovi od neposrednog interesa za ostvarivanje prava i obaveza građana kod opštinskih službi.

Član 62.

Sredstva za rad opštinskih službi i mjesnih ureda obezbjedjuju se u Budžetu Opštine.

Plate i druge naknade opštinskih službenika i namještenika uređuje se saglasno Zakonu i posebnim propisom.

Koeficijente koji se odnose na platne razrede i unutar platnih razreda u službama Opštine utvrđuje Opštinsko vijeće saglasno Zakonu.

Odjeljenje Opštinskog suda

Član 63.

Sudsku vlast u opštini obavlja Odjeljenje opštinskog suda, saglasno Zakonu.

Odjeljenje opštinskog suda osniva se Zakonom Kantona i finansira ga kantonalna vlast.

Svi opštinski organi vlasti dužni su izvršavati i pomagati u izvršavanju odluka Suda.

Opštinsko javno pravobranilaštvo

Član 64.

Dužnost javnog pravobranilaštva u Opštini obavlja Opštinsko javno pravobranilaštvo Drvar, saglasno Zakonu.

Opštinsko javno pravobranilaštvo osniva se Zakonom Kantona, a finansira na način propisan kantonalnim Zakonom o javnom pravobranilaštvu.

V – MEDJUSOBNI ODNOSI OPŠTINSKOG VIJEĆA I OPŠTINSKOG NAČELNIKA/CE

Član 65.

Medjusbni odnosi Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika/ce zasnivaju se na načelima medjusbnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje Opštine.

Član 66.

Načelnik/ca je dužan dostaviti Prijedlog budžeta Opštinskom vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom.

Član 67.

Vijeće većinom od ukupnog broja odbornika/vijećnika usvaja Budžet, u roku utvrđenom budžetskim kalendarom.

Do usvajanja novog Budžeta, a najdalje 90 dana nakon početka budžetske godine, finansiranje

Opštine ne može biti veće od realizacije Budžeta za isto razdoblje prethodne godine, umanjenog za kapitalne investicije, izuzevši kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Ukoliko Opštinsko vijeće ne usvoji Budžet u roku od 90 dana od početka budžetske godine, opštinski načelnik/ca proglašava Budžet.

Budžet stupa na snagu nakon objave na oglasnoj tabli Opštine ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Član 68.

Ukoliko opštinski načelnik/ca, Opštinsko vijeće ili jedna trećina odbornika smatraju da usvojeni Budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Opštine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.

Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti organ koji će uspostaviti Federalno ministarstvo finansija, čiji je nalaz obavezujući.

Arbitražni organ činiće predstavnici: Federalnog ministarstva finansija, Kantonalnog ministarstva finansija, Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika/ce, nezavisni ekspert iz oblasti finansija i predstavnik Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Do donošenja arbitražne odluke Budžet se izvršava.

Član 69.

Opštinsko vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca može, u roku od tri dana nakon donošenja odluke, zatražiti da opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava, nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt, u roku od 30 dana i obavjestiti Opštinsko vijeće, odnosno načelnika/cu o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršiti.

Kada Vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca potvrdi svoju odluku, odnosno akt, opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, može u roku od 15 dana prekinuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom saglasno Ustavu i Zakonu.

Član 70.

Opštinsko vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca može, u roku od tri dana nakon donošenja odluke

zatražiti da opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, preispita odluku ili akt koji smatra štetnim po Opštinu, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Opštine.

Organ koji je donio odluku preispitaće odluku u roku od 15 dana od dana donošenja, a do tada se ta odluka ne primjenjuje.

Član 71.

Opštinski načelnik/ca je dužan redovno informisati Opštinsko vijeće o ostvarivanju politike Opštine, odgovarati na odbornička/vijećnička pitanja i inicijative i pismeno ili usmeno dati odgovor u roku od 30 dana od zatražene informacije.

Član 72.

Opštinsko vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese načelnik/ca i o tome se izjasniti najkasnije u roku od 60 dana.

VI – DIREKTNO UČESTVOVANJE GRADJANA U ODLUČIVANJU

U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 73.

Gradjani sa područja opštine mogu neposredno učestvovati u odlučivanju u lokalnim poslovima samoupravnog djelokruga Opštine.

Oblici neposrednog odlučivanja gradjana su: referendum, mjesni zbor gradjana i gradjanska inicijativa, saglasno Zakonu i Statutu.

a) Referendum

Član 74.

Gradjani opštine na referendumu neposredno odlučuju o pitanjima koja su od njihovog zajedničkog interesa.

Referendum se može raspisati:

- o utvrđivanju prijedloga za promjenu Statuta Opštine,
- o utvrđivanju prijedloga za promjenu ili donošenje opštinskog propisa ili drugog opšteg akta o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Opštine,
- radi predlaganja donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad gradjana kao što su: izgradnja objekata

komunalnog značaja, uređenje prostora, održavanje higijene i čistoće javnih površina na području opštine, uvodjenje samodoprinosa za određene namjene i o drugim pitanjima od zajedničkog interesa gradjana i

- kada Opštinsko vijeće zatraži prethodno izjašnjavanje gradjana o pitanjima od opšteg interesa za Opštinu.

Član 75.

Referendum se može raspisati za cijelo područje opštine ili za područje jedne ili više mjesnih zajednica ili za jedno ili više naselja.

Referendum za područje jedne mjesne zajednice ili za jedno ili više naselja može se, po pravilu, raspisati radi uvodjenja lokalnog samodoprinosa za rješavanje određenih životnih potreba gradjana na tom području, ili za izjašnjavanje o izdvajanju ili pripajanju naselja drugom području, ili radi rješavanja drugih pitanja značajnih za život gradjana na tom području, saglasno Zakonu i propisima Opštine.

Član 76.

Referendum za područje cijele opštine ili za područje dvije ili više mjesnih zajednica raspisuje Opštinsko vijeće.

Referendum za područje jedne mjesne zajednice ili za jedno ili više naselja sa područja iste mjesne zajednice (lokalni referendum) raspisuje Savjet mjesne zajednice, uz saglasnost Opštinskog vijeća.

Član 77.

Prijedlog za raspisivanje referenduma iz člana 75. stav 1. ovog Statuta, može podnijeti jedna trećina članova Opštinskog vijeća, opštinski načelnik/ca ili mjesne zajednice za čije se područje traži raspisivanje referenduma.

Prijedlog za raspisivanje referenduma iz člana 75. stav 2. ovog Statuta, može podnijeti Savjet mjesne zajednice ili većina zborova gradjana sa područja mjesne zajednice, odnosno većina zborova gradjana naselja za koje se traži raspisivanje referenduma.

Član 78.

Prijedlog za raspisivanje referenduma sadrži pitanje o kojem se gradjani trebaju izjasniti na referendumu i područje za koje treba provesti referendum.

Član 79.

Pravo glasanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području opštine, koji imaju biračko pravo i upisani su u birački spisak za područje za koje je raspisan referendum.

Odluka donesena na referendumu obavezna je za Opštinsko vijeće, odnosno Savjet mjesne zajednice i građane.

Član 80.

Aktom o raspisivanju referenduma određuje se pitanje o kojem se na referendumu građani trebaju izjasniti, te dan i način održavanja referenduma i područje na kojem će se provoditi referendum.

Referendum provodi Komisija za provodjenje referenduma, koju imenuje Opštinsko vijeće, odnosno Savjet mjesne zajednice.

Komisija za provodjenje referenduma određuje upisna mjesta u naseljima u kojima će se građani izjašnjavati na referendumu.

Referendum se provodi saglasno Zakonu i ovom Statutu, odnosno Statutu mjesne zajednice.

b) Zborovi građana**Član 81.**

Opštinsko vijeće može tražiti od mjesnog zbora građana mišljenje o prijedlogu opštinskog propisa ili drugog opšteg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga Opštine, odnosno o donošenju akata iz djelokruga Opštinskog vijeća.

c) Gradjanska inicijativa**Član 82.**

O svakom pitanju iz djelokruga Opštinskog vijeća građani imaju pravo na mjesnom zboru građana pokrenuti inicijativu za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz djelokruga Opštinskog vijeća.

O gradjanskoj inicijativi iz stava 1. ovog člana Opštinsko vijeće mora raspravljati ako je inicijativa podržana potpisom od strane najmanje 5% ukupnog broja birača upisanih u birački spisak Opštine i dati odgovor podnosiocima inicijative najkasnije u roku tri mjeseca od prijema prijedloga, odnosno inicijative.

Član 83.

Svaki građanin ima pravo Opštinskom vijeću i opštinskom načelniku/ci slati predstavke i pritužbe i davati prijedloge za rješavanje određenih pitanja iz nadležnosti lokalnih poslova Opštine.

Organi iz stava 1. ovog člana dužni su dati odgovor na podnesenu predstavku ili pritužbu, odnosno prijedlog najkasnije u roku od 30 dana od prijema predstavke ili pritužbe, odnosno prijedloga.

VII – MJESNA SAMOUPRAVA**Član 84.**

Mjesna samouprava podrazumijeva pravo građana da neposredno sudjeluju u odlučivanju o određenim lokalnim poslovima koji neposredno utiču na njihov svakodnevni život i rad.

Kao organizacioni oblik za ostvarivanje poslova iz stava 1. ovog člana, građani imaju pravo da pokrenu inicijativu i postupak za osnivanje mjesne zajednice.

Mjesna zajednica osniva se za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manjih naselja ili za veći dio većeg naselja, koja u odnosu na ostale dijelove čini zasebnu razgraničenu cjelinu (dio naselja).

Član 85.

Mjesne zajednice osniva svojom odlukom Opštinsko vijeće.

Član 86.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i udruženja građana s područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice.

Inicijativu mogu pokrenuti i Opštinsko vijeće ili opštinski načelnik/ca.

Član 87.

O inicijativi za osnivanje mjesne zajednice glasa se na zborovima građana u naselju, dijelu naselja ili više naselja za koje se osniva mjesna zajednica.

Glasanje na zborovima građana provodi se javno.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice je prihvaćena ako se za nju izjasni 10% birača od

ukupno upisanih u birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Usvojena inicijativa se dostavlja Opštinskom vijeću.

Član 88.

Na Zboru građana koji je prihvatio inicijativu za osnivanje mjesne zajednice bira se Osnivački odbor, od tri do pet članova.

Osnivački odbor dužan je pripremiti Statut i druge akte mjesne zajednice i provesti izbore za Savjet mjesne zajednice u roku od 60 dana od dana osnivanja mjesne zajednice.

Nakon što dobije navedene akte, Opštinsko vijeće je dužno u roku od 60 dana od pokrenute inicijative da donese svoj stav o pravnoj valjanosti i osnovanosti pokrenute inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

Ukoliko Opštinsko vijeće ocijeni da je procedura oko usvajanja prijedloga na Zboru građana provedena na pravno valjan i demokratski način, da postoje materijalni i ostali uslovi za pravilno i efikasno funkcionisanje mjesne samouprave putem mjesne zajednice, donijet će odluku o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

Član 89.

Mjesna zajednica je nadležna da kroz organe obavlja poslove koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe, život i rad građana, i to :

- pokreće i sudjeluje u javnoj raspravi u pripremi i donošenju urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokreće inicijative, daje mišljenja i sudjeluje u gradnji komunalnih objekata i objekata u opštoj upotrebi,
- pokreće i sudjeluje u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvitak privrednih i društvenih djelatnosti,
- brine o zaštiti lica kojima je potrebna pomoć i s tom svrhom pokreće saradnju sa stručnim tijelima iz oblasti socijalne zaštite,
- stara se o razvoju kulture i sporta i stvaranju uslova za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a naročito mladima,
- stvara uslove i preduzima mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine i
- drugim poslovima utvrđenim Statutom i pravilima mjesne zajednice, vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 90.

Posebnom odlukom Opštinskog vijeća, a na prijedlog opštinskog načelnika/ce mogu se na mjesnu zajednicu prenijeti određeni poslovi iz samoupravnog djelokruga Opštine, koji su od neposrednog interesa za prava i obaveze građana, kao što su: dostavljanje podataka za plaćanje komunalnih naknada i drugih prihoda Opštine, vođenje određenih evidencija i drugi poslovi koji su od značaja za rad opštinskih službi.

Na mjesnu zajednicu u tom slučaju, odlukom Opštinskog vijeća prenose se i odgovarajuća sredstva.

Član 91.

Mjesna zajednica ima Statut.

Statut mjesne zajednice donosi Zbor građana mjesne zajednice, većinom od ukupnog broja prisutnih građana na Zboru .

Član 92.

Statutom mjesne zajednice, saglasno Zakonu i ovom Statutu, uređuje se inicijativa i postupak za osnivanje mjesne zajednice, nadležnost mjesne zajednice (sadržaj lokalnih poslova), organi mjesne zajednice, način njihovog izbora i razrješenja, njihova nadležnost, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, postupak provodjenja lokalnog referenduma iz člana 75. stav 2. ovog Statuta, odnos prema Opštini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad mjesne zajednice.

Član 93.

Organi mjesne zajednice su:

- Savjet mjesne zajednice i
- Zbor građana mjesne zajednice.

Član 94.

Organi mjesne zajednice donose programe i planove rada, koji moraju biti uskladjeni sa politikom, programima i planovima Opštinskog vijeća.

Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Opštine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 95.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se financiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana ili na drugi način i prenesenim poslovima, kao i inicijativi za raspisivanje referenduma.

Član 96.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja po pitanjima od neposrednog interesa građana mjesne zajednice, koja su utvrđena Zakonom, ovim Statutom i Statutom mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice dužan je konsultovati Zbor građana mjesne zajednice prije donošenja odluka iz svoje nadležnosti.

Član 97.

Savjet mjesne zajednice biće obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Opštinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja Budžeta i planova Opštine, kao i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Opštinskog vijeća ili načelnika/ce Opštine.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka, a na način utvrđen Statutom mjesne zajednice.

O ostalim pitanjima Savjet mjesne zajednice će biti konsultovan na način i pod uslovima utvrđenim Statutom mjesne zajednice.

Član 98.

Član Savjeta mjesne zajednice je predstavnik građana mjesnog područja izabran neposrednim, tajnim glasanjem sa mandatom od četiri godine.

Za člana Savjeta mjesne zajednice može biti izabran građanin upisan u birački spisak Opštine, sa prebivalištem na području mjesne zajednice.

Strani državljanin sa boravištem na području mjesne zajednice najmanje godinu dana prije održavanja izbora, može biti počasni član Savjeta mjesne zajednice, o čemu odlučuje Savjet mjesne zajednice.

Izbori za člana Savjeta mjesne zajednice održavaju se istovremeno u svim mjesnim zajednicama i to najkasnije godinu dana nakon izbora Opštinskog vijeća.

Broj članova Savjeta mjesne zajednice utvrđuje se Statutom mjesne zajednice i ne može biti manji od 7

ni veći od 15 članova, a određuje se zavisno o veličini, razvijenosti, broju stanovnika svakog naselja ili dijela naselja na području mjesne zajednice.

Prilikom izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se osigurati srazmjerna zastupljenost članova mjesne zajednice prema broju birača u pojedinom naselju ili dijelu naselja, vodeći računa i o ravnopravnoj zastupljenosti polova.

Član 99.

Savjet mjesne zajednice donosi program rada, finansijski plan, poslovnik o radu i izvještaj o svom radu i obavlja i druge poslove koji su od značaja za ostvarivanje zajedničkih interesa i potreba građana s područja mjesne zajednice, utvrđene Statutom mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice donosi odluke iz svoje nadležnosti većinom glasova ukupnog broja izabranih članova Savjeta.

Član 100.

Savjet mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika Savjeta mjesne zajednice, na period od četiri godine.

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice predstavlja mjesnu zajednicu, saziva sjednice Savjeta i predsjedava im, izvršava program rada i finansijski plan, obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice za svoj rad odgovara Savjetu mjesne zajednice, a Opštinskom vijeću za obavljanje onih poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine koji su preneseni mjesnoj zajednici.

Član 101.

Program rada i finansijski plan potreba mjesne zajednice obavezno se razmatra na zborovima građana u neseljima na području mjesne zajednice.

Član 102.

Savjet mjesne zajednice može saglasno ovom Statutu i Statutu mjesne zajednice sazvati mjesne zborove građana, radi raspravljanja o određenim potrebama i interesima građana, te davanje prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja.

Način sazivanja mjesnih zborova građana, njihov rad i odlučivanje, izbor predsjednika zbora građana

i druga pitanja u vezi rada zborova građana uređuju se Statutom mjesne zajednice.

Član 103.

Ostala pitanja o načinu i postupku izbora za članove Savjeta mjesne zajednice, uređiće se

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

Član 104.

Zbor građana mjesne zajednice je organ konsultovanja o lokalnim poslovima. Na Zboru građana mjesne zajednice provodi se javna rasprava i daju mišljenja o pitanjima o kojima odlučuje Opštinsko vijeće dvotrećinskom većinom glasova, o nacrtu Budžeta Opštine, kao i u postupku donošenja planova Opštine, koji se odnose na teritoriju mjesne zajednice.

Zbog građana se konsultuje o pitanjima o kojima odlučuje Savjet mjesne zajednice.

Zbog građana može davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Opštine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Inicijativa Zbora građana mjesne zajednice koju je podržalo najmanje 5% građana upisanih u birački spisak Opštine obavezuje Savjet mjesne zajednice i organe opštinske vlasti da se o njoj izjasne.

Savjet mjesne zajednice saziva Zbor građana mjesne zajednice po potrebi, a obavezno na zahtjev Opštinskog vijeća, opštinskog načelnika/ce, kao i na inicijativu od najmanje 30 građana mjesnog područja za koje se održava Zbor.

Član 105.

Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice obavlja Opštinsko vijeće.

Opštinski načelnik/ca ima pravo i obavezu da predloži Opštinskom vijeću da raspusti Savjet mjesne zajednice, odnosno razrješi dužnosti predsjednika Savjeta mjesne zajednice ako u svom radu opetovano krši Statut mjesne zajednice i ne izvršava povjerene poslove.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u pogledu prava i obaveza utvrdjenih ovim Statutom, Odlukom o osnivanju mjesnih zajednica i Zakonom.

Član 106.

Finansijska sredstva za rad mjesne zajednice su:

- sredstva koja obezbjeđuje Opština u Budžetu Opštine, u skladu sa ovlaštenjima mjesne zajednice, utvrdjenim zakonom i statutom, programima i planovima rada mjesne zajednice,
- sredstva obezbjeđena iz sredstava samodoprinosa,
- sredstva koja svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
- pokloni i druga sredstva.

Mjesna zajednica koristi sredstva saglasno svojim programima i planovima.

Slobodni oblici udruživanja i participacija

Član 107.

Opština afirmiše društvene inicijative i aktivnosti na polju razvoja civilnog društva, socijalne brige, očuvanja okoline, kulturne i umjetničke baštine, eko organizacija i udruženja građana, čiji su ciljevi humanitarnog, obrazovnog, naučnog, sportskog, rekreativnog i kulturnog karaktera.

Opština pridaje važnost konsultacijama sa stručnjacima i naučnim radnicima, kao i sa stranim državljanima sa boravištem na njenoj teritoriji i afirmiše njihovo aktivno učestvovanje u izgradnji ekonomskog, kulturnog i socijalnog života građana opštine i afirmisanje opštine i njenog razvoja u cjelini.

Dajući značaj navedenim oblicima udruživanja građana Opština obezbjeđuje:

- informacije i pristup administrativnim procedurama,
- pristup strukturama i opštinskim uslugama,
- prezentiranje projekata ili dokumentovanje drugih planova i aktivnosti,
- prezentiranje Opštinskom vijeću i opštinskom načelniku/ci prijedloga, primjedbi i sugestija.

Član 108.

Opština favorizuje aktivno učestvovanje međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija stranih država i stranih državljana u definisanju programa i aktivnosti organa Opštine.

Predstavnici iz prethodnog stava mogu aktivno učestvovati i davati prijedloge, sugestije i mišljenja na materijale koji se razmatraju na sjednici Opštinskog vijeća, te mogu uzimati aktivno učešće u

diskusijama, ali bez prava glasa kod donošenja konačnih odluka.

Molbe, žalbe, prijedlozi

Član 109.

Gradjani i pravna lica mogu podnositi molbe, žalbe, pritužbe i druge podneske na rad opštinskih organa, njihovih institucija i tijela, te na nepravilan odnos zaposlenih u tim organima, kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih gradjanskih dužnosti.

Odgovor na podnesene molbe, žalbe, prijedloge i drugo, Opštinsko vijeće i organi Opštine dužni su dati u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora i podnesaka.

VIII – IMOVINA I FINANSIRANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Imovina Opštine

Član 110.

Sve pokretne i nepokretne stvari koje pripadaju Opštini, kao što su zgrade i drugi objekti u kojima su smješteni opštinski organi vlasti, kao i prava i novčana sredstva koja im pripadaju, čine imovinu Opštine.

Imovinom u vlasništvu Opštine mora se upravljati i raspolagati brižno, saglasno zakonima i drugim propisima.

Član 111.

O pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolaganju imovinom Opštine odlučuje Opštinsko vijeće.

Član 112.

Opštinsko vijeće može, ako to opšte potrebe nalažu u oblasti poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine, osnovati javno preduzeće i javnu ustanovu, u skladu sa Zakonom.

Aktom o osnivanju javnog preduzeća, odnosno javne ustanove, propisuje se način upravljanja preduzećem, odnosno ustanovom, pravo osnivača, korištenje ostvarene dobiti i druge obaveze preduzeća prema Opštini, saglasno Zakonu.

Opštini pripadaju prihodi za obavljanje dužnosti i ovlaštenja, u skladu sa Zakonom.

Finansiranje lokalne samouprave

Član 113.

Opština ima saglasno Ustavu i Zakonu svoje prihode, kojima u okviru samoupravnog djelokruga samostalno raspolaže.

Prihodi Opštine srazmjerni su poslovima, saglasno Ustavu, Zakonu i ovom Statutu, koje obavljaju organi vlasti Opštine.

Član 114.

Opština ima pravo da u granicama odredjenim Zakonom, samostalno svojim propisima uređuje poreze, naknade, takse i ostala davanja, koji čine prihod Opštine.

Opština uređuje i druge načine obezbjedjenja potrebnih finansijskih sredstava za finansiranje svojih potreba koje nije osigurala kantonalna ili federalna vlast.

Propise o regulisanju pitanja iz stava 1. i 2. ovog člana, saglasno Zakonu, donosi Opštinsko vijeće, na prijedlog opštinskog načelnika/ce.

Opština može radi zadovoljenja potreba gradjana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja gradjana, saglasno Zakonu i ovom Statutu.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrdjen prethodnim stavom, donosi Opštinsko vijeće, na prijedlog:

- jedne trećine ukupnog broja izabranih odbornika/vijećnika Opštinskog vijeća,
- opštinskog načelnika/ce,
- jedne trećine mjesnih zajednica, na osnovu odluka zborova gradjana.

Član 115.

Opštini pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- prihodi od poreza za koje Opština samostalno određuje stopu, u skladu sa Zakonom,
- prihodi od opštinskih taksi i naknada, čije iznose utvrdjuje Opštinsko vijeće, u skladu sa Zakonom,
- prihodi od kazna i kamata, saglasno Zakonu,
- prihodi od upotrebe i prodaje imovine,

- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Opštine, kao i prihod od koncesija, saglasno zakonskim propisima,
- pokloni, nasljedstva i donacije,
- prihodi od samodoprinosu,
- prihodi od budžetskih korisnika i
- drugi prihodi utvrđeni Zakonom ili odlukom Opštinskog vijeća.

b) drugi prihodi

- prihodi od dijeljenih poreza definisani Zakonom,
- transferi i dotacije od viših nivoa vlasti,
- udružena sredstva,
- dug, u skladu sa Zakonom.

Raspodijela sredstava u Opštini vrši se na osnovu kriterija i formula za dodijelu koja se utvrđuju posebnim Zakonom, uvažavajući načela solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

Član 116.

Svi prihodi i rashodi Opštine uređuju se Budžetom Opštine.

Prijedlog budžeta Opštine za sljedeću godinu podnosi načelnik/ca Opštine na razmatranje Opštinskom vijeću najkasnije do 01. novembra tekuće godine.

Budžet Opštine, kao i njegove izmjene i dopune donosi Opštinsko vijeće, na prijedlog opštinskog načelnika/ce.

Budžet Opštine donosi Opštinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja odbornika/vijećnika, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za sljedeću fiskalnu godinu.

Član 117.

Ukoliko Opštinsko vijeće ne donese Budžet prije početka fiskalne godine finansiranje se obavlja privremeno, a najduže za prva tri mjeseca fiskalne godine.

Privremeno finansiranje u smislu stava 1. ovog člana obavlja se srazmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno, najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjen za kapitalne investicije, izuzev onih kapitalnih investicija čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 118.

Budžet se mora usvojiti najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Ukoliko se Budžet ne usvoji do 31. marta tekuće godine, načelnik/ca proglašava Budžet.

Ukoliko načelnik/ca, Opštinsko vijeće ili jedna trećina odbornika/vijećnika smatraju da usvojeni Budžet u određenoj poziciji može ugroziti finansiranje Opštine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu u skladu sa Zakonom.

Član 119.

Opštinsko vijeće donosi odluku o izvršenju Budžeta u kojoj se određuju uslovi, način i postupak raspolaganja prihodima i rashodima. Ova odluka donosi se uz Budžet Opštine.

Član 120.

Iz Budžeta Opštine finansiraju se djelatnosti: Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela, opštinskog načelnika/ce i opštinskih službi, određene djelatnosti u djelokrugu komunalnih i društvenih službi radi zadovoljavanja osnovnih potreba građana, zaštite prirode i okoline, mjesne zajednice, mjesni uredi i druge potrebe iz područja samoupravnog djelokruga Opštine, o čemu odlučuje Opštinsko vijeće.

Član 121.

Opština može udruživati svoja sredstva sa sredstvima drugih opština radi izgradnje objekata od zajedničkog interesa.

Aktom o udruživanju sredstava utvrđuje se visina sredstava i njihova namjena, način obezbjeđivanja, rokovi i obaveze Opštine u vezi udruživanja tih sredstava.

Član 122.

Opštinsko vijeće obavlja poslove nadzora nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa vlasti Opštine, putem odgovarajuće komisije koju osniva svojim posebnim aktom.

U okviru nadzora iz stava 1. ovog člana, Opštinsko vijeće obustaviće od izvršenja, poništiti, odnosno ukinuti nezakoniti akt o materijalnom, odnosno finansijskom poslovanju, koji je donio organ vlasti Opštine.

Nadzor nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa vlasti Opštine, saglasno Zakonu, obavljaju i

nadležni organi Kantona, odnosno nadležni federalni organ, saglasno zakonu Kantona, odnosno federalnom zakonu i Opštinsko vijeće, u skladu sa Ustavom i Zakonom.

IX – PROPISI I DRUGI AKTI OPŠTINE

Propisi i drugi akti Opštinskog vijeća

Član 123.

Opštinsko vijeće, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine donosi propise i druge akte saglasno ovom Statutu.

Opštinsko vijeće donosi opštinske propise i druge opšte akte i o pitanjima koja su zakonom Kantona, odnosno zakona Federacije prenesena na Opštinu, ako je zakonom o prenošenju tih poslova predviđeno donošenje opštinskog propisa.

Član 124.

Opštinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, Budžet, planske akte, odluke, pravilnike, poslovnike, deklaracije, preporuke, rezolucije i druge akte utvrđene Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća utvrđuje se organizacija i način rada Vijeća, prava i dužnosti odbornika/vijećnika, način i postupak donošenja propisa i akata Opštinskog vijeća i druga pitanja od značaja za rad Opštinskog vijeća.

Član 125.

Odlukom se uređuju pitanja i odnosi iz samoupravnog djelokruga Opštine, osnivaju opštinske službe za upravu i drugi organi Opštine, uređuju pitanja koja se odnose na prihode i finansijska sredstva Opštine, osnivaju preduzeća, ustanove i druga pravna lica, utvrđuju određena pitanja i određuju mjere u okviru nadležnosti Opštinskog vijeća, uređuju određena pitanja koja su zakonom Federacije, odnosno zakonom Kantona prenesena na Opštinu, a predviđeno je donošenje opštinskog propisa, te o drugim pitanjima određenim ovim Statutom.

Naredbom se, radi izvršavanja određenih pitanja iz samoupravnog djelokruga Opštine, naredjuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koje ima opšte značenje na području opštine.

Naredbom se propisuje način rada i izvršavanje poslova iz samoupravnog djelokruga Opštine od strane opštinskog načelnika/ce ili opštinskih službi, koja su uređena odlukama ili naredbama iz stava 1. i 2. ovog člana.

Član 126.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Opštinsko vijeće donosi rješenja i zaključke, kao pojedinačne akte.

Rješenjem se odlučuje o imenovanju, postavljanju i razrješenju, odnosno smjenjivanju kao i drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Opštinskog vijeća.

Zaključkom se utvrđuju mišljenja o pitanjima od značaja za provodjenje utvrđene politike i propisa iz člana 125. ovog Statuta, određuju zadaci za opštinskog načelnika/cu ili opštinske službe, prilikom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Opštinskog vijeća o kojima se ne odlučuje rješenjem.

Akti radnih tijela Opštinskog vijeća su rješenja i zaključci.

Akti opštinskog načelnika/ce

Član 127.

Opštinski načelnik/ca može donosi provedbene opšte akte radi primjene opštinskih propisa iz člana 124. ovog Statuta.

Provedbeni opšti akti su: pravilnik, instrukcija i naredba.

Opštinski načelnik/ca može donosi opšte akte iz stava 2. ovog člana, ako je za to ovlašten propisom iz člana 124. ovog Statuta ili Zakonom.

Opšti akti iz stava 2. ovog člana objavljuju se na oglasnoj tabli Opštine ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Član 128.

Pravilnikom se razradjuju pojedine odredbe, odnosno pitanja uređena propisima iz člana 124. ovog Statuta, radi obezbjedjenja odgovarajuće primjene tog propisa.

Instrukcijom se utvrđuju pobliža pravila i uputstva za rad opštinskih službi i drugih institucija za provodjenje i primjenu propisa iz člana 124. ovog Statuta.

Naredbom se naredjuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji, koja ima opšti značaj za područje opštine.

Član 129.

U izvršavanju opštinskih propisa iz člana 124. ovog Statuta, opštinski načelnik/ca donosi rješenja i druge pojedinačne akte kojima se u upravnom postupku rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih lica, koja su uređena u tim opštinskim propisima.

Pripremu nacrt rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stava 1. ovog člana obavljaju opštinske službe.

Opštinski načelnik/ca može ovlastiti pomoćnika načelnika/ce da donosi rješenja i druge pojedinačne akte iz stava 1. ovog člana, o čemu se mora donijeti posebno rješenje o prenosu tog ovlaštenja.

Protiv prvostepenih rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stava 1. i 3. ovog člana, koja donosi opštinski načelnik/ca, odnosno pomoćnik načelnika/ce, zainteresovano lice ima pravo izjaviti žalbu nadležnom organu za upravu, saglasno federalnom zakonu, kojim je uređen upravni postupak, kao i specijalnom zakonu.

Član 130.

Rješenja i druge pojedinačne akte opštinski načelnik/ca, odnosno pomoćnik načelnika/ce opštinske službe, donosi u slučajevima kada odlučuje u upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica, na osnovu federalnog ili kantonalnog zakona, kojima su upravni i stručni poslovi preneseni na Opštinu.

Protiv prvostepenih rješenja i drugih pojedinačnih akata donesenih u poslovima iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba i to:

- na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na osnovu zakona ili drugog propisa Kantona – nadležnom organu za upravu Kantona, ako zakonom Kantona nije drukčije određeno,
- na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na osnovu zakona ili drugog propisa Federacije, nadležnom organu za upravu Federacije, ako federalnim zakonom nije drukčije određeno,
- na prvostepene akte opštinskog načelnika/ce i organa i tijela Opštinskog vijeća donesenih na osnovu propisa Opštinskog vijeća i načelnika/ce - Opštinskom vijeću.

Drugostepeni postupak po žalbama iz alineje 3. ovog člana, vodi Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise Opštine, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Član 131.

Pri donošenju rješenja i drugih pojedinačnih akata iz člana 129. i 130. ovog Statuta, primjenjuju se pravila upravnog postupka koja su utvrđena federalnim Zakonom o upravnom postupku, a u pogledu upravnog spora – federalnim Zakonom o upravnim sporovima.

Član 132.

Odluke i drugi opšti akti objavljuju se na oglasnoj tabli Opštine ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar" prije nego što stupe na snagu.

Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu u pravilu osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno, odluke i drugi opšti akti mogu stupiti na snagu danom objavljivanja na oglasnoj tabli Opštine ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Upravni nadzor**Član 133.**

Nadzor nad zakonitošću rada opštinskih organa uprave, saglasno Ustavu i Zakonu, obavljaju nadležni organi Federacije, odnosno Kantona.

Nadzor nad zakonitošću opštinskih propisa i pojedinačnih akata, saglasno Zakonu i ovom Statutu, obavljaju i to:

- za opštinske propise i pojedinačne upravne akte koji su doneseni na osnovu federalnog zakona i drugog federalnog propisa kojima su određeni poslovi preneseni na Opštinu - nadzor obavlja nadležni federalni organ za upravu određen federalnim zakonom, ako federalnim zakonom nije drugačije određeno,
- za opštinske propise i pojedinačne upravne akte koji su doneseni na osnovu kantonalnog zakona ili drugog propisa kojima su određeni poslovi preneseni na Opštinu, odnosno pojedinačne upravne akte donesene na osnovu opštinskog propisa – nadzor obavlja nadležni kantonalni organ za upravu određen zakonom Kantona.

Opštinski načelnik/ca je dužan organima iz stava 2. ovog člana omogućiti ostvarivanje nadzora i postupiti po nalogima tih organa.

Postupak vršenja upravnog nadzora nad aktivnostima Opštine utvrđuje se Zakonom.

Upravni nadzor nad radom organa Opštine utvrđuje Opština posebno u djelatnostima finansija i upravljanja.

Član 134.

Opštinski načelnik/ca je obavezan osnovom Ustava, zakona i Statuta Opštine, savjesno i odgovorno obavljati povjerenu mu dužnost i lično je odgovoran za njeno obavljanje, kao i za rad službi kojima rukovodi.

Član 135.

Izveštaje organa iz člana 133. stav 1. i 2. ovog Statuta povodom obavljenog nadzora nad zakonitošću rada i zakonitošću opštih ili pojedinačnih upravnih akata, razmatra Opštinsko vijeće, saglasno svojim ovlaštenjima, utvrđujući odgovarajuće zaključke radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnog postupanja.

X – JAVNOST RADA ORGANA OPŠTINE I TRANSPARENTNOST

Član 136.

Opština osigurava javnost rada u postupku donošenja odluka, omogućavanjem građanima da neposredno prisustvuju u postupku donošenja odluka, u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća.

Član 137.

Transparentnost rada Opština ostvaruje kroz otvorenost postupka realizacije opštinskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa, te kroz upoznavanje javnosti sa njihovom primjenom.

Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodu pristupa informacijama i informisanja javnosti, objavljivanjem izvještaja, Budžeta i drugih sadržaja, putem sredstava javnog informisanja, vlastitog informacionog sistema i drugih oblika informisanja.

Član 138.

Opština objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

Opština neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima i aktima Opštinskog vijeća, kao ni informacije koje se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesom.

XI – ODNOSI I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA,

I SARADNJA SA DRUGIM OPŠTINAMA I GRADOVIMA

Član 139.

Opštinske i kantonalne vlasti djeluju zajednički, na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora, koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti u Opštini.

Član 140.

U vršenju povjerenih ovlaštenja, Opština primjenjuje uputstva i smjernice, koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti, u skladu sa Zakonom.

Član 141.

U postupku donošenja propisa koji se direktno tiču Opštine, obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konsultuju Opštinu.

Član 142.

U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga, Opština ostvaruje saradnju sa drugim opštinama, a ponajprije sa susjednim opštinama.

Saradnja iz stava 1. ovog člana planira se i ostvaruje u onim poslovima koji su od njihovog zajedničkog interesa, o čemu se zaključuje sporazum.

Saradnju sa drugim opštinama, saglasno stavu 1. i 2. ovog člana, ostvaruje Opštinsko vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca, svaki u pitanjima iz svog djelokruga.

Član 143.

Opština se može udruživati u zajednicu opština za određeno područje, saglasno Zakonu. Odluku o udruživanju opštine u zajednicu opština donosi Opštinsko vijeće samostalno, ili na prijedlog opštinskog načelnika/ce.

Odlukom o udruživanju utvrđuju se ciljevi udruživanja, način ostvarivanja tih ciljeva u zajednici opština i druga pitanja od značaja za rad u zajednici opština.

Član 144.

Opština može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i saradivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država, saglasno Ustavu

Federacije i federalnom zakonu, o čemu odlučuje Opštinsko vijeće.

Član 145.

Opština može pristupiti formiranju saveza na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, o čemu odlučuje Opštinsko vijeće.

Udruživanje iz stava 1. ovog člana ima za cilj da se u savezu opština Federacije ostvaruju i unapređuju određeni zajednički interesi i osigurava njihova zaštita.

Savez na nivou Federacije BiH ima pravo da:

- djeluje kao zakonski zastupnik svojih članica pred vlastima u Federaciji,
- priprema prijedloge zakona i amandmane na prijedloge zakona, s ciljem poboljšanja zakona i propisa koji regulišu rad opština,
- daje mišljenja i prijedloge u vezi s raspodjelom javnih prihoda, u dijelu koji se odnosi na finansiranje opština,
- uspostavi kontakte i saradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inostranstvu i postane član međunarodnih asocijacija i
- obavlja druge funkcije saglasno statutu saveza.

Prava navedena u ovom članu mogu biti korištena ako savez na nivou Federacije okuplja više od dvije trećine gradova i opština u Federaciji BiH.

XII – POSTUPAK ZA DONOŠENJE I PROMJENU STATUTA

Član 146.

Statut Opštine priprema i dvotrećinskom većinom glasova donosi Opštinsko vijeće.

O promjeni Statuta Opštine odlučuje Opštinsko vijeće.

Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti jedna trećina odbornika Opštinskog vijeća, opštinski načelnik/ca i Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise.

Prijedlog mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedniku Opštinskog vijeća u pisanoj formi.

Prijedlog za promjenu Statuta Opštine mogu dati građani na mjesnim zborovima, kao građansku inicijativu.

Član 147.

O prijedlogu za promjenu Statuta Opštine raspravlja se na sjednici Opštinskog vijeća. Opštinsko vijeće može raspisati referendum za promjenu Statuta Opštine.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se prijedlog ne može ponovo staviti na dnevni red Opštinskog vijeća prije isteka šest mjeseci od dana zaključivanja rasprave o prijedlogu.

Prihvaćeni prijedlog za promjenu Statuta Opštine dostavlja se svim članovima Opštinskog vijeća, mjesnim zajednicama, političkim strankama zastupljenim u Vijeću, radi raspravljanja i davanja primjedbi i prijedloga.

Promjena Statuta Opštine je usvojena ako je za promjenu glasalo dvije trećine članova Opštinskog vijeća.

Promjena Statuta Opštine vrše se odlukom.

Član 148.

Promjenama Statuta Opštine ne mogu se ukinuti niti umanjiti ni jedno od ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije.

XIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 149.

Na službeničke dužnosti u opštinskim organima vlasti mogu biti postavljena lica koja ispunjavaju uslove predviđene odredbama Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, a na namješteničke, lica koja ispunjavaju uslove predviđene odredbama Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 150.

Opština će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaju da važe odredbe propisa i drugih akata Opštine koji su u suprotnosti sa ovim Statutom.

Član 151.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Opštine Drvar- Prečišćeni tekst, broj: 01-02-4237/05 od 08.08.2005. godine.

Član 152.

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Opštine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDsjedNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

2

Na osnovu člana 10. Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika u Federaciji BiH ("Služben novine Federacije BiH", broj: 19/08), člana 13. a u vezi sa članom 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06), člana 22. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine HBŽ", broj: 4/98 i 13/00) i člana 42. a u vezi sa članom 49. stav 1. alineja 4. i članom 146. i 147. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, d o n i j e l o j e

ODLUKU

**o izmjenama i dopunama Statuta Opštine
Drvar**

Član 1.

U Statutu Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07 od 27.11.2008. godine, član 98. stav 1. mijenja se i glasi:

" Član savjeta mjesne zajednice je predstavnik građana mjesnog područja izabran na zboru građana javnim glasanjem, na mandatni period od četiri godine".

Član 2.

Član 48. mijenja se i glasi:

" Opštinskog načelnika/cu za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje funkcioner ili radnik opštinskih organa uprave, kojeg on ovlasti.

Funkciju načelnika/ce u slučaju prestanka mandata u smislu člana 5. Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika opština u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Zakon) i u slučaju opoziva u smislu člana 6. Zakona, do ponovnog izbora načelnika/ce vrši lice izabrano od Opštinskog vijeća nadpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Opštinskog vijeća".

Član 3.

Član 53. stav 3. mijenja se i glasi:

" Postupak opoziva opštinskog načelnika/ce provodi se saglasno Zakonu o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika opština u Federaciji Bosne i Hercegovine".

Član 4.

U članu 53. dodaje se stav 4. koji glasi:

"Postupak opoziva načelnika/ce ne može se voditi 100 dana nakon izbora načelnika/ce, niti u izbornoj godini predviđenoj za lokalne izbore".

Član 5.

Iza člana 53. dodaju se članovi 53 a. i 53 b., koji glase:

" Član 53 a.

Nakon prestanka funkcije načelnika/ce, a do početka ostvarivanja plate po drugom osnovu ili do ispunjavanja uslova za penziju, načelnik/ca ima pravo:

- sa radnim stažom do pet godina, tri mjeseca na naknadu plate koju je ostvario dok je bio na javnoj funkciji, a sljedećih devet mjeseci 50% od te plate;
- sa radnim stažom od pet do 15 godina, šest mjeseci naknadu plate koju je ostvario dok je bio na javnoj funkciji, a sljedećih šest mjeseci 50% od te plate;
- sa radnim stažom od 15 do 25 godina, devet mjeseci naknadu plate koju je ostvario dok je bio na

javnoj funkciji, a sljedeća tri mjeseca 50% od te plate;

- sa radnim stažom preko 25 godina, 12 mjeseci naknadu plate koju je ostvarivao dok je bio na javnoj funkciji.

Član 53 b.

Pravo na platu, naknadu plate i druga materijalna prava ostalih izabranih i imenovanih funkcionera Opštine regulisaće se posebnom odlukom Opštinskog vijeća."

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-2583-1/08
Drvar, 06.06.2008. godine

3

Na osnovu člana 13, a u vezi sa članom 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH (" Službene novine F BiH ", broj: 49/05) i člana 42, a u vezi sa članom 49. stav 1. alineja 5. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07 , na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, donijelo je

POSLOVNIK O RADU OPŠTINSKOG VIJEĆA DRVAR

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Opštinsko vijeće Drvar (u daljem tekstu: Opštinsko vijeće) konstituiše se, organizuje i radi u skladu sa Ustavom, zakonom, Statutom Opštine Drvar (u daljem tekstu: Statut) i Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća (u daljem tekstu: Poslovník)

Član 2.

Ovim Poslovníkom uređuju se pitanja koja se odnose na: prava i obaveze odbornika/vijećnika, njihovu odgovornost, postupak sazivanja prve sjednice Opštinskog vijeća i njegovog konstituisanja, potvrđivanje mandata izabranih odbornika/vijećnika, način izbora predsjednika Opštinskog vijeća, njegova prava i obaveze, polaganje svečane zakletve, postupak sazivanja sjednica Opštinskog vijeća, utvrđivanje dnevnog reda, održavanje reda na sjednici, utvrđivanje rezultata glasanja,

određivanje ovlaštenih predlagača, postupak donošenja opštinskih propisa, obavještavanje javnosti o sjednicama, donošenje programa rada Opštinskog vijeća, radna tijela Opštinskog vijeća, njihov sastav, nadležnost i način rada, sadržaj i način vođenja zapisnika o radu sjednica Opštinskog vijeća i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Opštinskog vijeća.

Član 3.

Ako neko pitanje organizacije i rada Opštinskog vijeća nije uređeno ovim Poslovníkom, uređiće se zaključkom Opštinskog vijeća.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se danom donošenja.

Zaključak iz prethodnog stava ne može biti u suprotnosti sa odredbama ovog Poslovníka.

Član 4.

Opštinsko vijeće ima pečat u skladu sa zakonom. O sadržaju i upotrebi pečata stara se sekretar Opštinskog vijeća.

Član 5.

Opštinsko vijeće se u svom radu služi bosanskim, hrvatskim i srpskim jezikom.

Službena pisma Opštinskog vijeća su latinica i ćirilica.

II- PRAVA I DUŽNOSTI ODBORNIKA/VIJEĆNIKA

Član 6.

Odbornik/vijećnik je predstavnik građana u Opštinskom vijeću, izabran neposrednim i tajnim glasanjem, sa mandatom, pravima i dužnostima utvrđenim u ustavu, zakonu i Statutu.

Član 7.

U ostvarivanju svojih prava i dužnosti odbornik/vijećnik, naročito:

- prisustvuje sjednicama Opštinskog vijeća i radnih tijela Opštinskog vijeća čiji je član i sudjeluje u njihovom radu i odlučivanju,

- može da prisustvuje sjednicama radnih tijela Opštinskog vijeća čiji nije član, bez prava odlučivanja,

- podnosi nacрте i prijedloge propisa i akata iz nadležnosti Opštinskog vijeća,

- pokreće raspravu o provođenju utvrđene politike Opštinskog vijeća i daje inicijative za razmatranje i rješavanje određenih pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća, te za unapređenje rada Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela,

- postavlja odbornička/vijećnička pitanja koja se odnose na rad opštinskog načelnika/ce i službi za upravu u izvršavanju zakona, drugih propisa i opštih akata Opštinskog vijeća, kao i na rad institucija koje imaju javna ovlaštenja i druga pitanja iz djelokruga nadležnosti Opštine,

- predlaže raspravu o pitanjima koja se odnose na rad Opštinskog vijeća, njegovih radnih tijela, opštinskog načelnika/ce i službi za upravu, kao i na rad institucija koje imaju javna ovlaštenja,

- sudjeluje u obavještanju građana i njihovih organizacija i zajednica o pitanjima o kojima se odlučuje na Opštinskom vijeću, putem zborova građana, odnosno drugih skupova na koje je pozvan, ili na koje ga uputi Opštinsko vijeće,

- redovno i blagovremeno prima informacije o svim pitanjima od značaja za vršenje dužnosti,

- izvršava i druge zadatke koje mu, u okviru svog djelokruga, povjeri Opštinsko vijeće ili radno tijelo čiji je član.

Prava, obaveze i odgovornosti odbornika/vijećnika detaljnije su regulisane Etičkim kodeksom izabranih odbornika/vijećanika u Opštinskom vijeća Drvar.

Član 8.

Na traženje odbornika/vijećnika Stručna služba Opštinskog vijeća, odnosno opštinske službe uprave, u okviru svog djelokruga, dužne su da mu osiguraju i prezentuju potrebne informacije i pruže stručnu pomoć.

Član 9.

Odbornik/vijećnik ima pravo da bude redovno i blagovremeno obaviješten o svim pitanjima čije mu je poznavanje potrebno radi vršenja dužnosti, a naročito:

- o radu Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- o radu opštinskih organa izvršne vlasti,
- o provođenju politike koje je utvrdilo Opštinsko vijeće i
- o izvršavanju propisa Opštinskog vijeća.

Član 10.

Odbornik/vijećnik ima pravo na naknadu izgubljene zarade i troškova nastalih vršenjem dužnosti, što se utvrđuje posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

Član 11.

Odbornici/vijećnici su dužni čuvati državnu, službenu i vojnu tajnu, te lične podatke drugih lica do kojih mogu doći u svom radu, u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Član 12.

Odbornik/vijećnik koji je spriječen da prisustvuje sjednici Opštinskog vijeća ili njegovog radnog tijela, dužan je o tome blagovremeno obavjestiti predsjednika Opštinskog vijeća, odnosno predsjednika radnog tijela ili sekretara Opštinskog vijeća.

Član 13.

Odbornicima/vijećnicima se izdaje odbornička/vijećnička legitimacija. Oblik i sadržaj odborničke/vijećničke legitimacije utvrđuje Opštinsko vijeće posebnom odlukom. Sekretar Opštinskog vijeća stara se o izdavanju i evidenciji izdatih odborničkih/vijećničkih legitimacija.

III - KONSTITUISANJE I ORGANIZACIJA OPŠTINSKOG VIJEĆA

1. Konstituisanje Opštinskog vijeća

Član 14.

Opštinsko vijeće je jednodomno i čine ga odbornici/vijećnici izabrani demokratskim putem, na neposrednim izborima organizovanim na teritoriji cijele Opštine.

Broj odbornika/vijećnika utvrđuje se Statutom, u skladu sa Zakonom.

Član 15.

Mandat članova Opštinskog vijeća izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana konstituisanja Opštinskog vijeća.

Ako izabrani nosilac mandata u toku trajanja mandata istupi iz političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata koji su sudjelovali na izborima i na čijoj je kandidatskoj listi bio izabrani nosilac mandata, postaje samostalni odbornik/vijećnik.

Članovi Opštinskog vijeća izabrani saglasno Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Izborni zakon), osim u slučajevima utvrđenim članom 1.10. Izbornog zakona, ne mogu se opozvati, a prava i dužnosti započinju im danom konstituisanja Opštinskog vijeća.

Član 16.

Izbor članova Opštinskog vijeća obavlja se na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava neposrednim i tajnim glasanjem na cijelom području Opštine, saglasno Izbornom zakonu.

Svaki birač može biti biran za odbornika/vijećnika saglasno Zakonu.

Član 17.

Odbornici/vijećnici dužni su podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja dužnosti saglasno odredbama Izbornog zakona i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Prva sjednica novog saziva Opštinskog vijeća održava se najkasnije 30 dana nakon što Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjeri i objavi izborne rezultate.

Prvu sjednicu Opštinskog vijeća u novom sazivu saziva predsjednik prethodnog saziva Opštinskog vijeća i njome predsjedava do izbora novog predsjednika.

Ako predsjednik prethodnog saziva ili njegov zamjenik ne može, ne sazove konstituirajuću sjednicu iz stava jedan ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji odbornik/vijećnik iz novog saziva.

Član 19.

Predsjedavajući prve sjednice predočava Opštinskom vijeću izvještaj Centralne izborne

komisije Bosne i Hercegovine o ovjeri mandata licima koja su dobila odbornički/vijećnički mandat.

Član 20.

Odbornici/vijećnici sa ovjerenim mandatom preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane zakletve, koja glasi:

" Obavezujem se da ću povjerenu dužnost odbornika/vijećnika obavljati savjesno i odgovorno, da ću se pridržavati ustava, zakona, Statuta Opštine Drvar i drugih akata ovog Opštinskog vijeća, da ću se zalagati za zaštitu i unaprijedjenje ljudskih prava i sloboda, ravnopravnost naroda i građana i razvoj demokratije u najboljem javnom interesu svih građana opštine Drvar, te da ću predano obavljati povjerene zadatke, u cilju razvoja i napretka opštine Drvar, Kantona 10, Federacije Bosne i Hercegovine i države Bosne i Hercegovine."

Svečanu zakletvu dužni su pred Opštinskim vijećem dati i potpisati i svi odbornici/vijećnici sa naknadno dodijeljenim mandatima.

Član 21.

Poslije davanja svečane zakletve vrši se izbor članova Komisije za izbor i imenovanje.

Komisija za izbor i imenovanje, uz prethodne konsultacije sa predstavnicima političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Opštinskom vijeću, predlaže kandidate za predsjednika i zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća.

Prijedlog za izbor iz stava dva ovog člana može podnijeti i svaki odbornik/vijećnik.

Član 22.

Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća vrši se javnim glasanjem, u skladu sa Statutom i ovim Poslovnikom.

Predsjednik i zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća izabrani su ukoliko dobiju većinu glasova ukupno izabranih odbornika/vijećnika.

Ako je predloženo više kandidata, a ni jedan od predloženih kandidata ne dobije potreban broj glasova, glasanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova.

Ukoliko i u ponovljenom glasanju ni jedan od kandidata ne dobije potrebnu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak.

Član 23.

Nakon izbora, predsjednik Opštinskog vijeća preuzima dalje rukovođenje sjednicom Opštinskog vijeća.

Član 24.

Izbor ostalih komisija i Etičkog odbora, kao stalnih radnih tijela, čiji se broj, naziv, sastav i nadležnosti

utvrđuju ovim Poslovnikom, vrši se na prvoj narednoj sjednici Opštinskog vijeća.

2. Klubovi odbornika/vijećnika

Član 25.

U Opštinskom vijeću djeluju klubovi odbornika/vijećnika političkih stranaka, koalicija i nezavisnih odbornika/vijećnika, kao osnovni oblik njihovog organizacionog djelovanja.

Dva ili više odbornika/vijećnika mogu oformiti klub odbornika/vijećnika. (b) de r

Prava i dužnosti kluba odbornika/vijećnika ima i politička stranka sa jednim odborničkim/vijećničkim mandatom u Opštinskom vijeću.

Klubovi odbornika/vijećnika posebno se angažuju u: pripremama sjednica Opštinskog vijeća, predlaganju dnevnog reda sjednica, rješavanju sporova u postupku donošenja akata Opštinskog vijeća, kao i u svim drugim prilikama koje nalažu međustranačko dogovaranje.

Član 26.

Svaki klub odbornika/vijećnika ima predsjednika koji zastupa klub, rukovodi radom kluba i organizuje aktivnosti kluba.

Klubovi odbornika/vijećnika djeluju u skladu sa svojim poslovnima o radu, čije odredbe ne smiju biti u suprotnosti sa odredbama ovog Poslovnika.

Član 27.

Opštinsko vijeće u skladu sa materijalnim mogućnostima obezbjeđuje prostorne uslove za rad klubova odbornika/vijećnika, kao i neophodna finansijska sredstva za njihove aktivnosti.

3. Predsjednik i zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća

Član 28.

Predsjednik Opštinskog vijeća: predstavlja Opštinsko vijeće, sudjeluje u pripremama, saziva i predsjedava sjednicama Opštinskog vijeća, potpisuje akta koje donosi Opštinsko vijeće, sudjeluje u pripremama, saziva i vodi sjednice Kolegijuma Opštinskog vijeća, inicira stavljanje na dnevni red sjednica Opštinskog vijeća, Kolegijuma Opštinskog vijeća i radnih tijela Vijeća pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća, obezbjeđuje poštivanje načela odredaba Statuta i ovog Poslovnika, obezbjeđuje realizaciju prava i dužnosti klubova odbornika/vijećnika tokom pripreme i održavanja sjednica Opštinskog vijeća i Kolegijuma Opštinskog vijeća, vodi sjednice saglasno principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbama Statuta i ovog Poslovnika, obezbjeđuje saradnju Opštinskog vijeća i organa izvršne vlasti, te prati realizaciju odluka i zaključaka Opštinskog vijeća, radi na ostvarivanju saradnje sa opštinskim vijećima drugih opština, te drugim organima i organizacijama, vrši i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i ovim Poslovnikom.

Član 29.

Dužnost predsjednika Opštinskog vijeća obavlja se profesionalno, ukoliko Opštinsko vijeće ne odredi drugačije.

Član 30.

Zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća ima pravo i obavezu da pomaže u radu predsjedniku Opštinskog vijeća i po njegovom ovlaštenju obavlja određene poslove iz djelokruga Opštinskog vijeća. Zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća, predsjednika Opštinskog vijeća zamjenjuje odbornik/vijećnik koga odredi Opštinsko vijeće.

4. Kolegijum Opštinskog vijeća**Član 31.**

U cilju unapredjenja efikasnosti i uskladjivanja rada, Opštinsko vijeće uspostavlja Kolegijum Opštinskog vijeća (u daljem tekstu: Kolegijum), kojeg čine:

- predsjednik i zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća,
- predsjednici klubova odbornika/vijećnika u Opštinskom vijeću,
- opštinski načelnik/ca i
- sekretar Opštinskog vijeća.

Član 32.

U okviru svojih prava i dužnosti, Kolegijum:

- utvrđuje prijedlog plana rada Opštinskog vijeća i radnih tijela Opštinskog vijeća,
- obezbjedjuje realizovanje prava i dužnosti odbornika/vijećnika u obavljanju njihovih dužnosti,
- obezbjedjuje saradnju sa klubovima odbornika/vijećnika i između njih,
- koordinira rad radnih tijela Opštinskog vijeća i saradnju Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- obezbjedjuje saradnju Opštinskog vijeća i opštinskih organa izvršne vlasti,
- prati izvršavanje zaključaka i odluka Opštinskog vijeća i izvršenje Programa rada Opštinskog vijeća,
- rukovodi i koordinira aktivnostima u pripremi sjednica Opštinskog vijeća,
- rukovodi i koordinira aktivnostima u pripremi dnevnog reda sjednica Opštinskog vijeća i
- utvrđuje prijedlog dnevnog reda za sjednice Opštinskog vijeća.

Član 33.

Kolegijum radi u sjednicama.

Sjednice Kolegijuma održavaju se po potrebi, a obavezno pred sjednicu Opštinskog vijeća.

Sjednice Kolegijuma saziva i vodi predsjednik Opštinskog vijeća, a u slučaju njegove spriječenosti njegov zamjenik.

Sjednicama Kolegijuma, po pozivu predsjednika ili na vlastiti zahtjev, mogu prisustvovati i drugi odbornici/vijećnici u Opštinskom vijeću, te predstavnici opštinskih organa izvršne vlasti.

Član 34.

Na sjednicama Kolegijuma vodi se skraćeni zapisnik. Sekretar Opštinskog vijeća odgovoran je za vođenje zapisnika na sjednicama Kolegijuma.

5. Radna tijela Opštinskog vijeća**Član 35.**

Za razmatranje i pripremanje prijedloga odluka i drugih akata i za njihovu stručnu obradu, te za praćenje i proučavanje drugih pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća, saglasno zakonu i Statutu, obrazuju se stalna, povremena i privremena radna tijela Opštinskog vijeća.

Stalna radna tijela obrazuju se po odredbama ovog Poslovnika i na osnovu odluke Opštinskog vijeća.

Povremena i privremena radna tijela obrazuju se posebnom odlukom, kojom se određuje njihov djelokrug, ovlaštenja i sastav.

Član 36.

Radna tijela Opštinskog vijeća daju mišljenja, podnose prijedloge i izvještavaju Opštinsko vijeće o određenim pitanjima iz svog djelokruga, a mogu odlučivati i to samo o pitanjima koja su im na odlučivanje data ovim Poslovnikom ili posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

Član 37.

Radna tijela Opštinskog vijeća imaju predsjednika, zamjenika predsjednika i određeni broj članova.

Radna tijela mogu imati u svom sastavu i članove koji nisu odbornici/vijećnici (u daljem tekstu: vanjski članovi), a koji predstavljaju relevantne stručnjake iz oblasti koja je u nadležnosti radnog tijela.

Ukoliko radno tijelo ima u svom sastavu vanjske članove, broj odbornika/vijećnika Opštinskog vijeća, članova tog radnog tijela mora biti veći od broja vanjskih članova.

Komisija za izbor i imenovanje je povremeno radno tijelo koje se bira prema potrebi.

Komisija za izbor i imenovanje broji tri člana, koji se biraju iz reda odbornika/vijećnika.

Član 38.

Radna tijela Opštinskog vijeća u pripremi i održavanju sjednica se pridržavaju odredbi ovog Poslovnika.

Ukoliko se ukaže potreba za detaljnijim uredjenjem organizacije i rada pojedinog radnog tijela, ono može donijeti sopstveni poslovnik, koji ne smije biti u suprotnosti sa odredbama ovog Poslovnika.

Član 39.

Radna tijela Opštinskog vijeća formiraju se prema stranačkom sastavu Opštinskog vijeća, u najvećoj mogućoj mjeri.
Prijedloge za članove radnih tijela podnose klubovi odbornika/vijećnika.

Član 40.

Stalna radna tijela Opštinskog vijeća su komisije i Etički odbor.
Odbornik/vijećnik može biti u principu član dvije opštinske komisije i Etičkog odbora.

Član 41.

Predsjednik komisije u saradnji sa svojim zamjenikom organizuje rad komisije, a naročito:

- pokreće inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz nadležnosti komisije,
- saradjuje sa predsjednikom i zamjenikom predsjednika Opštinskog vijeća, predsjednicima drugih radnih tijela i predstavnicima opštinskih organa izvršne vlasti u cilju što bolje pripreme i organizacije rada komisije kojom predsjedava,
- potpisuje akta koja donosi komisija,
- vrši i druge poslove određene ovim Poslovníkom ili odlukom o obrazovanju komisije.

Član 42.

Komisije rade u sjednicama koje su javne.

Sjednicu komisije saziva predsjednik po sopstvenoj inicijativi, a dužan je da je sazove na zahtjev predsjednika i zamjenika predsjednika Opštinskog vijeća, trećine članova komisije i opštinskog načelnika/ce.

Predsjednik komisije saziva sjednicu komisije najmanje tri dana prije sjednice Opštinskog vijeća, ukoliko razlozi hitnosti ne nalažu drugačije.
Sjednici komisije mogu prisustvovati i oni odbornici/vijećnici koji nisu njeni članovi, ali bez prava odlučivanja.

Član 43.

Komisija može da radi ako sjednici prisustvuje većina članova komisije, a odlučuje o pitanjima iz utvrdjene joj nadležnosti većinom glasova od ukupnog broja članova komisije.

Ukoliko se komisija ili drugo radno tijelo Opštinskog vijeća ne može održati ni nakon dva uzastopna sazivanja zbog neopravdanog odsustvovanja pojedinih članova, predsjednik komisije, odnosno radnog tijela će predložiti Opštinskom vijeću zamjenu tih članova.

Član 44.

Komisija saradjuje sa drugim komisijama i radnim tijelima i može sa njima održavati zajedničke sjednice.

Radi proučavanja pojedinih pitanja iz svoga djelokruga, sastavljanja izvještaja, pripremanja

opšteg akta Opštinskog vijeća ili drugog propisa, komisija može da obrazuje i radnu grupu.
Komisije podnose Opštinskom vijeću izvještaje o svom radu najmanje jednom godišnje.

Član 45.

Opštinsko vijeće obrazuje kao stalna radna tijela:

1. Komisiju za statutarna pitanja, Poslovník i propise,
2. Komisiju za Budžet i finansije,
3. Komisiju za društveni nadzor,
4. Komisiju za razvoj i podsticaj (privreda, vanprivredne djelatnosti, zaštita okoline),
5. Komisiju za zaštitu ljudskih prava i ravnopravnost polova,
6. Komisiju za socijalna pitanja, mlade, kulturu i sport,
7. Komisiju za mjesne zajednice i saradnju sa opštinama i gradovima i
8. Etički odbor.

Član 46.

Komisija za statutarna pitanja, Poslovník i propise:

- utvrđuje nacrt i prijedlog Statuta i Poslovníka,
- prati, razmatra i analizira donošenje Statuta i Poslovníka, kao i potrebu njihove dalje razrade i dogradnje,
- razmatra pitanja u vezi sa usaglašavanjem Statuta sa ustavom i zakonom,
- predlaže Opštinskom vijeću pokretanja postupka za promjenu Statuta i Poslovníka,
- razmatra prijedloge odluka i drugih akata koje donosi Opštinsko vijeće u pogledu njihove usaglašenosti sa ustavom, zakonom i Statutom,
- razmatra inicijative za donošenje odluka i opštih akata Opštinskog vijeća,
- daje mišljenje o podnesenim amandmanima na prijedloge akata koje razmatra,
- razmatra prijedloge za davanje autentičnih tumačenja odluka ili drugih akata Opštinskog vijeća i utvrđuje prijedloge teksta autentičnog tumačenja,
- razmatra opšta akta organizacija i zajednica koje potvrđuje ili na koje daje saglasnost Opštinsko vijeće i o tome daje mišljenje i prijedloge Opštinskom vijeću,
- razmatra i druga pitanja koja se odnose na Statut, Poslovník i druga akta Opštinskog vijeća.

Komisija za statutarna pitanja, Poslovník i propise broji pet članova.

Član 47.**Komisija za Budžet i finansije:**

- prati i razmatra tok rada na izradi nacrtu i prijedloga Budžeta Opštine i izvještaja o izvršenju Budžeta,
- obavlja uvid u ostviranje prihoda i rashoda Opštine, prati provođenje utvrdjene politike, izvršavanje zakona, drugih propisa i akata Opštinskog vijeća u ovoj oblasti od strane nadležne službe za upravu,
- prati i razmatra pitanja korištenja budžetskih sredstava od strane korisnika tih sredstava,
- predlaže Opštinskom vijeću donošenje mjera za racionalnije i efikasnije korištenje budžetskih sredstava i ostvarivanje utvrdjene politike u oblasti prihoda i rashoda Opštine,
- vrši i druge poslove iz ove oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za Budžet i finansije broji pet članova.

Član 48.**Komisija za društveni nadzor:**

- prati i razmatra pitanja u vezi sa provođenjem utvrdjene politike, izvršavanja zakona, propisa i drugih akata, raspolaganja opštinskom imovinom i sredstvima, kao i načinom ostvarivanja prava i dužnosti javnih preduzeća, ustanova i institucija nad kojima Opština vrši nadzor,
- ukazuje na pojave neekonomičnog i neracionalnog upravljanja javnim sredstvima i na zloupotrebe u njihovom korištenju na području Opštine,
- predlaže Opštinskom vijeću donošenje mjera za zaštitu svih oblika vlasništva,
- predlaže Opštinskom vijeću mjere za suzbijanje društveno – štetnih pojava,
- predlaže Opštinskom vijeću donošenje mjera s ciljem obezbjeđivanja javnosti i odgovornosti u radu javnih preduzeća, ustanova i institucija nad kojima Opština vrši nadzor,
- vrši i druge poslove iz ovih oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za društveni nadzor broji pet članova.

Član 49.**Komisija za razvoj i podsticaj (privreda, vanprivredne djelatnosti, zaštita okoline):**

- vrši nadzor nad izradom i implementacijom strateških dokumenata Opštine,
- promovise partnerstvo između javnog i privatnog sektora i razvitak privatnog sektora u lokalnoj zajednici,
- saradjuje i razmjenjuje informacije sa drugim opštinama, kantonalnim, federalnim i državnim tijelima,
- predlaže Opštinskom vijeću i drugim organima mjere za razvitak infrastrukture na području Opštine,
- prati provođenje zakona i drugih propisa iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i daje Opštinskom vijeću i drugim organima mišljenja i prijedloge o pojedinim pitanjima iz ovih oblasti,
- prati stanje u oblasti gazdovanja i eksploataciji šuma i daje prijedloge Opštinskom vijeću,
- ukazuje na pojave neekonomičnog i neracionalnog upravljanja poljoprivrednim zemljištem, vodama i šumama i na zloupotrebe u njihovom korištenju na području opštine i predlaže Opštinskom vijeću donošenje mjera za suzbijanje društveno-štetnih pojava u ovim oblastima,
- predlaže mjere za zaštitu, očuvanje i unapredjenje okoline na području opštine,
- razmatra pitanja koja se odnose na utvrđivanje i sprovođenje politike zaštite prirodne okoline, uređenje građevinskog zemljišta, očuvanje i razvoj prirodnih i stvorenih vrijednosti čovjekove okoline, zaštitu vazduha, tla, voda, vodotoka, te pitanja prostornog uređenja sa stanovišta zaštite i unapredjenja čovjekove okoline,
- saradjuje sa opštinskim službama uprave u rješavanju pitanja iz svog djelokruga,
- saradjuje sa organizacijama i institucijama koje se bave zaštitom okoline,
- vrši i druge poslove iz ovih oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za razvoj i podsticaj (privreda, vanprivredne djelatnosti, zaštita okoline) broji devet članova.

Član 50.**Komisija za zaštitu ljudskih prava i ravnopravnost polova:**

- razmatra pitanja ostvarivanje i zaštite sloboda i prava građana, a posebno pitanja vezana za kršenje sloboda i prava od strane opštinskih službi uprave i institucija koje vrše javna ovlaštenja iz nadležnosti Opštine,
- ukazuje na pojave i probleme u ostvarivanju i zaštiti ljudskih prava i sloboda i predlaže mjere Opštinskom vijeću u cilju njihove zaštite,

- razmatra predstavke i pritužbe koje se odnose na prava i dužnosti iz nadležnosti Opštine, koje građani ili pravna lica upućuju ili neposredno podnose Opštinskom vijeću i o tome obavještava podnosioca,
- ispituje putem nadležnih službi uprave osnovanost predstavki i pritužbi, predlaže nadležnim službama preduzimanje na zakonu zasnovanih mjera, te o tome obavještava podnosioca predstavki i pritužbi,
- razmatra inicijative građana i organizacija za pokretanje odgovornosti nosioca javnih funkcija i prema potrebi predlaže Opštinskom vijeću ili drugim nadležnim organima pokretanje postupka za utvrđivanje njihove odgovornosti,
- prati provodjenje zakona i drugih propisa koji se odnose na vjerske zajednice i daje Opštinskom vijeću i drugim organima u Opštini mišljenja i prijedloge o pojedinim pitanjima iz odnosa organa vlasti i lokalne samouprave i vjerskih zajednica,
- ostvaruje saradnju sa institucijama vjerskih zajednica na području opštine,
- prati i izvještava Opštinsko vijeće o položaju žena u opštini i o provodjenju njihovih zakonom priznatih prava,
- promovise jednaka prava i mogućnosti za muškarce i žene,
- razmatra prijedloge građana, udruženja građana, institucija i organizacija za unapredjenje ravnopravnosti polova i podnosi izvještaj o tome Opštinskom vijeću, sa prijedlozima mjera i aktivnostima koje treba preduzeti,
- razmatra nacрте i prijedloge odluka i drugih propisa koje donosi Opštinsko vijeće i daje mišljenja Vijeću sa stanovišta ravnopravnosti polova,
- predlaže Vijeću mjere i aktivnosti na otklanjanju eventualno utvrđenih povreda ravnopravnosti polova,
- animira žene u mjesnim zajednicama,
- ostvaruje saradnju sa drugim radnim tijelima Vijeća i sa Gender centrom F BiH,
- razmatra i druga pitanja iz domena zaštite ljudskih prava i sloboda i ravnopravnosti polova, kao i mogućnosti poboljšanja rada opštinskih službi uprave i institucija koja vrše javna ovlaštenja iz nadležnosti Opštine,
- vrši i druge poslove iz ovih oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za zaštitu ljudskih prava i ravnopravnost polova broji pet članova.

Član 51.

Komisija za socijalna pitanja, mlade, kulturu i sport:

- daje prijedloge i smjernice Opštinskom vijeću i drugim organima za rješavanje socijalne problematike u opštini,
- saradjuje sa opštinskom službom socijalne zaštite i daje mišljenja o svim pitanjima vezanim za rješavanje socijalne problematike,
- prati stanje i pojave u životu i radu mladih i predlaže Opštinskom vijeću i drugim organima programe i mjere za djelovanje opštinskih službi u ovoj oblasti,
- radi na suzbijanju maloljetničke delikvencije, narkomanije i drugih toksikomanija, te inicira pokretanje projekata i realizovanje aktivnosti na preventivnom djelovanju medju mladima,
- predlaže programe kreativnog angažovanja mladih u oblasti kulture, edukacije, sportskih i drugih aktivnosti,
- ostvaruje saradnju sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave pitanjima mladih, bez obzira da li ove organizacije djeluju na profesionalnoj ili volonterskoj osnovi,
- predlaže mjere zaštite, očuvanja i unapredjenja tekovina kulturnog nasljedja i mjere za unapredjenje kulture i sporta,
- saradjuje sa organizacijama i institucijama iz oblasti kulture i sporta i sa opštinskim službama uprave u rješavanju pitanja iz svog djelokruga,
- saradjuje sa nevladinim organizacijama na području opštine,
- vrši i druge poslove iz ovih oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za socijalna pitanja, mlade, kulturu i sport broji pet članova.

Član 52.

Komisija za mjesne zajednice i saradnju sa opštinama i gradovima:

- razmatra prijedlog odluke o osnivanju mjesnih zajednica, odnosno prijedlog odluke o ne prihvatanju inicijative za osnivanje mjesnih zajednica,
- predlaže mjere za unapredjenje rada organa mjesnih zajednica,
- predlaže mjere kojima se podstiče međusobna saradnja, povezivanje i udruživanje sredstava mjesnih zajednica na rješavanju pitanja od zajedničkog interesa,
- predlaže raspodjelu budžetskih sredstava mjesnim zajednicama,
- razmatra prijedloge, primjedbe i inicijative upućene prema opštinskim organima i

službama iz mjesnih zajednica te o istim izvještava Opštinsko vijeće,

- izvještava Opštinsko vijeće o sudjelovanju odbornika/vijećnika u radu organa mjesne zajednice u kojoj ima prebivalište,
- prati saradnju Opštine sa drugim opštinama i gradovima, kao i lokalnim zajednicama drugih država i o tome obavještava Opštinsko vijeće,
- vrši i druge poslove iz ovih oblasti po odlukama i zaključcima Opštinskog vijeća.

Komisija za mjesne zajednice i saradnju sa opštinama i gradovima broji pet članova.

Član 53.

Etički odbor:

- obezbjedjuje primjenu Etičkog kodeksa izabranih odbornika/vijećnika u Opštinskom vijeću Drvar (u daljem tekstu: Kodeks),
- prati primjenu Kodeksa, a naročito javno iznesene primjedbe i preporuke (u bilo kojem obliku),
- postupa po pojedinačnim prijedlozima za utvrđivanje postojanja povreda Kodeksa,
- podnosi izvještaje Opštinskom vijeću sa preporukama,
- vrši i druge poslove utvrdjene Kodeksom.

Etički odbor broji pet članova.

Organizacija i rad Etičkog odbora detaljnije se uređuju Poslovnikom o radu Etičkog odbora.

Član 54.

Stručna služba Opštinskog vijeća i opštinske službe uprave dužne su pružiti komisijama i Etičkom odboru stručnu, tehničku i administrativnu pomoć.

IV – NAČIN RADA OPŠTINSKOG VIJEĆA

1. Program rada Opštinskog vijeća

Član 55.

Opštinsko vijeće donosi program rada Opštinskog vijeća za narednu kalendarsku godinu najkasnije do kraja tekuće godine.

Program rada sadrži zadatke Opštinskog vijeća koji su u nadležnosti Opštinskog vijeća, u skladu sa ustavom, zakonom, Statutom, te utvrdjenom politikom razvoja opštine Drvar, kao i druge poslove i zadatke koji su u nadležnosti Opštinskog vijeća.

Programom rada utvrđuju se poslovi i zadaci Opštinskog vijeća, njihov sadržaj, način izvršavanja, nosioci poslova i zadataka, kao i rokovi za njihovo izvršenje.

Član 56.

U pripremama za izradu programa rada predsjednik, njegov zamjenik i sekretar Opštinskog vijeća pribavljaju prijedloge i mišljenja o pitanjima koja treba unijeti u program rada od odbornika/vijećnika, radnih tijela Opštinskog vijeća, načelnika/ce Opštine, opštinskih službi uprave, političkih stranaka koje su zastupljene u Opštinskom vijeću, mjesnih zajednica, gradjana i udruženja gradjana.

Na osnovu primljenih prijedloga i sugestija Kolegijum priprema i utvrđuje prijedlog programa rada Opštinskog vijeća, koji se upućuje Opštinskom vijeću na razmatranje.

Član 57.

Program rada usvaja Opštinsko vijeće, šestomjesečno razmatra njegovo ostvarivanje i preduzima odgovarajuće mjere za njegovo izvršenje.

Član 58.

Program rada Opštinskog vijeća se nakon donošenja objavljuje na Oglasnoj tabli Opštine Drvar ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Radna tijela Opštinskog vijeća pri utvrđivanju svojih zadataka i obaveza pridržavaju se programa rada Opštinskog vijeća.

2. Sjednice Opštinskog vijeća

Član 59.

Opštinsko vijeće zasjeda javno.

U izuzetnim okolnostima Opštinsko vijeće može o nekom pitanju raspravljati bez prisustva javnosti, a materijal za takvu raspravu ne mora se dostavljati u pismenom obliku.

O održavanju sjednice Opštinskog vijeća bez prisustva javnosti odlučuje Opštinsko vijeće, na prijedlog predsjednika.

Prije prelaska na razmatranje pitanja iz prethodnog stava, predsjednik Opštinskog vijeća pozvaće lica čija prisutnost nije potrebna da napuste sjednicu.

Član 60.

Opštinsko vijeće održava redovne, vanredne i svečane sjednice.

Redovne sjednice održavaju se u skladu sa Programom rada Opštinskog vijeća, radi raspravljanja i odlučivanja o pitanjima iz nadležnosti Opštinskog vijeća, a po potrebi i češće.

Vanredna sjednica se održava izuzetno, u slučajevima opasnosti po javnu bezbjednost i bezbjednost gradjana širih razmjera, elementarnih

nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i u drugim vanrednim okolnostima.

Sjednica iz prethodnog stava može se sazvati u rokovima kraćim od onih koji su predviđeni ovim Poslovníkom, a njen dnevni red može se predložiti na samoj sjednici, u skladu sa okolnostima koje nalažu sazivanje vanredne sjednice.

Svečana sjednica Opštinskog vijeća održava se povodom Dana opštine, a može se po posebnoj odluci Opštinskog vijeća održati i u čast nekog drugog događaja ili ličnosti.

3. Sazivanje sjednice

Član 61.

Sjednice Opštinskog vijeća saziva predsjednik Opštinskog vijeća, a u slučaju njegove spriječenosti, njegov zamjenik.

U slučaju odbijanja predsjednika da sazove sjednicu Opštinskog vijeća, sjednicu može sazvati njegov zamjenik, a ako to i on odbije, sjednicu može sazvati pismeno ovlašteni predstavnik najmanje jedne trećine odbornika/vijećnika, uz stručnu pomoć sekretara Opštinskog vijeća.

U slučaju iz prethodnog stava, Kolegijum je obavezan da kao prvu tačku dnevnog reda na narednoj sjednici stavi raspravu o odgovornosti predsjednika, odnosno njegovog zamjenika, u postupku odbijanja sazivanja sjednice.

Član 62.

Predsjednik Opštinskog vijeća sjednice saziva u skladu sa Programom rada Opštinskog vijeća.

Predsjednik Opštinskog vijeća je dužan sazvati sjednicu po zaključku Opštinskog vijeća, po zahtjevu najmanje jedne petine potpisanih odbornika/vijećnika i opštinskog načelnika/ce i to najkasnije u roku od petnaest dana.

Ukoliko u roku iz prethodnog stava predsjednik Opštinskog vijeća ne sazove sjednicu, istu je dužan sazvati zamjenik predsjednika Opštinskog vijeća u narednih sedam dana.

Član 63.

Poziv za sjednicu Opštinskog vijeća upućuje se najmanje pet dana prije održavanje sjednice odbornicima/vijećnicima, opštinskom načelniku/ci, pomoćnicima opštinskog načelnika/ce i ostalim sudionicima u sjednici.

4. Dnevni red sjednica Opštinskog vijeća

Član 64.

Prijedlog dnevnog reda redovne sjednice priprema Kolegijum.

Zahtjev za uvrštavanjem na dnevni red sjednice određenog pitanja ima pravo podnijeti Kolegijumu svaki odbornik/vijećnik, predsjednik svakog radnog tijela Opštinskog vijeća, svaki klub odbornika/vijećnika i opštinski načelnik/ca.

Član 65.

Zahtjevi za izmjenama prijedloga dnevnog reda redovne sjednice dostavljaju se Kolegijumu u pismenoj formi i sa obrazloženjem, najkasnije tri dana prije održavanja sjednice.

Zahtjevi za izmjenom prijedloga dnevnog reda redovne sjednice mogu biti podnijeti od strane odbornika/vijećnika, kluba odbornika/vijećnika i opštinskog načelnika/ce.

Član 66.

Dnevni red sjednice utvrđuje se na osnovu prijedloga Kolegijuma i zahtjeva podnesenih u skladu sa članom 64. i 65., na početku sjednice većinom glasova prisutnih odbornika/vijećnika.

Na sjednici ne može biti podniet zahtjev za izmjenom dnevnog reda, osim u slučaju određenim članom 82. stav 2. ovog Poslovníka.

5. Kvorum za sjednice Opštinskog vijeća

Član 67.

Kvorum svih sjednica Opštinskog vijeća čini nadpolovična većina svih odbornika/vijećnika u Opštinskom vijeću, izuzev ako za odlučivanje o pojedinim pitanjima koja su na dnevnom redu nije predviđena dvotrećinska većina svih odbornika/vijećnika u Opštinskom vijeću.

Na osnovu utvrđene evidencije od strane Stručne službe Opštinskog vijeća, predsjednik Opštinskog vijeća konstatuje da postoji kvorum i o tome obavještava odbornike/vijećnike.

Svi akti Opštinskog vijeća donose se nadpolovičnom većinom od ukupnog broja odbornika/vijećnika u Opštinskom vijeću, ukoliko ustavom, zakonom, Statutom ili ovim Poslovníkom nije drugačije propisano.

6. Predsjedavanje i sudjelovanje u radu sjednica Opštinskog vijeća

Član 68.

Sjednicom Opštinskog vijeća predsjedava predsjednik Opštinskog vijeća.

Ako je predsjednik spriječen, sjednicom predsjedava njegov zamjenik, a ako je i on spriječen, sjednicom predsjedava odbornik/vijećnik koga odredi Opštinsko vijeće.

Ako su sjednicu Opštinskog vijeća sazvali odbornici/vijećnici iz člana 62. stav 2. ovog Poslovnika, Opštinsko vijeće će odrediti odbornika/vijećnika koji će predsjedavati tom sjednicom.

Član 69.

Svi odbornici/vijećnici Opštinskog vijeća imaju pravo i dužnost da aktivno učestvuju u radu i odlučivanju na sjednicama Opštinskog vijeća.

U radu sjednica, bez prava odlučivanja, sudjeluju: opštinski načelnik/ca, pomoćnici opštinskog načelnika/ce, vanjski članovi radnih tijela, poslanici u zakonodavnim tijelima sa izborne jedinice Opštine Drvar, naučni, stručni i javni radnici koji su pozvani radi iznošenja svojih mišljenja o određenim pitanjima.

Sjednici Opštinskog vijeća, po odobrenju predsjednika, bez prava odlučivanja, mogu prisustvovati: predstavnici mjesnih zajednica, udruženja građana i građani.

Član 70.

Odbornik/vijećnik, odnosno gost na sjednici Opštinskog vijeća, može da govori pošto zatraži i dobije riječ od predsjednika Opštinskog vijeća.

Prijave za riječ mogu se podnositi do završetka pretresa o pojedinim tačkama dnevnog reda.

Član 71.

Predsjednik Opštinskog vijeća daje riječ odbornicima/vijećnicima po redu kojim su se prijavili.

Odbornik/vijećnik, odnosno učesnik u raspravi može da govori samo o pitanju o kome se raspravlja po utvrđenom dnevnom redu, a ako se udalji od dnevnog reda, predsjednik će ga upozoriti da se drži dnevnog reda, odnosno oduzeti mu riječ ako se i poslije upozorenja ne drži dnevnog reda.

Ni jedan odbornik/vijećnik ne može govoriti po drugi put dok se ne iscrpci lista prvog prijavljivanja.

Prijava za sudjelovanje u raspravi može se podnijeti do zaključenja rasprave.

Član 72.

Trajanje izlaganja odbornika/vijećnika i drugih sudionika na sjednici ne može biti duže od 10 minuta.

Odbornik/vijećnik, odnosno učesnik u raspravi ima pravo na repliku da bi ispravio navod koji može izazvati nesporazum ili zahtjeva objašnjenja.

Predsjednik će replikantu dati riječ odmah po završetku izlaganja govornika koji je izazvao repliku, a ista može trajati najduže pet minuta.

Replika istom govorniku po istom pitanju od strane jednog odbornika/vijećnika dopuštena je najviše dva puta.

Član 73.

Odborniku/vijećniku koji želi da govori o povredi Poslovnika ili o ne pridržavanju dnevnog reda, predsjednik Opštinskog vijeća daje riječ čim je ovaj zatraži.

Izlaganje po prigovoru ne može trajati duže od pet minuta.

Poslije iznesenog prigovora, predsjednik Opštinskog vijeća daje objašnjenje, a ako odbornik/vijećnik nije zadovoljan objašnjenjem, o tome se rješava na sjednici bez dalje rasprave.

Član 74.

Odbornik/vijećnik može zatražiti riječ da bi ispravio krivi navod i dobija riječ odmah.

Ispravka krivog navoda ne može trajati duže od pet minuta.

Član 75.

Na zahtjev predsjednika kluba odbornika/vijećnika sjednica se može prekinuti ukoliko se ocijeni da je to potrebno radi obavljanja konsultacija odbornika/vijećnika u klubu.

7. Održavanje reda

Član 76.

Red na sjednicama održava predsjednik Opštinskog vijeća.

Povredom reda na sjednici smatra se:

- nepridržavanje odredbi Poslovnika,
- nekorektno i nedolično ponašanje prema sudionicima i prisutnima na sjednici i
- ometanje normalnog rada na sjednici.

Za povredu reda na sjednici predsjednik može: opomenuti odbornika/vijećnika, oduzeti mu riječ, a ukoliko ovaj nastavi sa povredom reda, može ga udaljiti sa sjednice.

Član 77.

Predsjednik može narediti da se iz sale sa sjednice udalji i svaki posmatrač koji prati rad sjednice, ukoliko narušava red.

Član 78.

Nakon rasprave o pojedinoj tački dnevnog reda, predsjednik Opštinskog vijeća će, po sopstvenoj inicijativi, na traženje kluba odbornika/vijećnika ili predlagača odrediti prekid sjednice najduže 15 minuta radi konsultovanja.

Pauze tokom sjednice, do 30 minuta, može tražiti klub odbornika/vijećnika i predsjednik Opštinskog vijeća.

Zahtjev za pauzama može biti odobren većinskom odlukom Opštinskog vijeća.

Član 79.

Službena lica koja se za vrijeme sjednice nalaze u sali po službenoj dužnosti, dužne su izvršavati naloge predsjednika u pogledu održavanja reda.

Ukoliko predsjednik ocijeni da nije moguće održati red na sjednici, odlučuje o prekidu sjednice i njenom nastavku kada se za to steknu uslovi.

8. Tok sjednice

Član 80.

Nakon utvrđivanja kvoruma sjednice, predsjednik Opštinskog vijeća otvara sjednicu.

Svaki odbornik/vijećnik može u toku sjednice zahtjevati da se utvrdi da li sjednici prisustvuje broj odbornika/vijećnika potreban za punovažan rad.

Ako predsjednik Opštinskog vijeća utvrdi da ne postoji kvorum za punovažan rad, sjednica se prekida, odnosno odlaže za period dok se ne steknu uslovi za održavanje sjednice.

Član 81.

Prije usvajanja dnevnog reda, predsjednik Opštinskog vijeća informiše Opštinsko vijeće o tome koji su ga odbornici/vijećnici obavjestili da su spriječeni prisustvovati sjednici, kao i o razlozima njihove spriječenosti.

Član 82.

Dnevni red sjednice utvrđuje se na početku sjednice, u skladu sa odredbama člana 64. i 65. ovog Poslovnika.

Predsjednik Opštinskog vijeća, opštinski načelnik/ca i predstavnik kluba odbornika/vijećnika mogu izuzetno predložiti da se određeno pitanje stavi na dnevni red na samoj sjednici, ali su dužni da obrazlože hitnost takvog prijedloga.

Pojedino pitanje se u toku sjednice može skinuti sa dnevnog reda uz obrazloženi prijedlog predsjednika Opštinskog vijeća, ovlaštenog predlagrača i predstavnika kluba odbornika/vijećnika.

Član 83.

Poslije usvajanja dnevnog reda prelazi se na raspravu pojedinih pitanja, po utvrđenom dnevnom redu.

Na sjednici se vodi rasprava o svakom pitanju dnevnog reda prije nego se o njemu odlučuje, osim

ako je ovim Poslovníkom određeno da se o nekom pitanju odlučuje bez rasprave.

Raspravu zaključuje predsjednik Opštinskog vijeća kada se utvrdi da više nema govornika.

Član 84.

Rasprava pojedinih pitanja je jedinstvena, ako ovim Poslovníkom nije drugačije određeno.

Rasprava počinje izlaganjem predlagrača, ukoliko je to potrebno, a zatim izvjestioca radnog tijela Opštinskog vijeća ako želi da usmeno bliže upozna odbornike/vijećnike o mišljenjima i prijedlozima radnog tijela.

Poslije toga riječ dobijaju odbornici/vijećnici i drugi učesnici u radu sjednice.

Član 85.

Rasprava može biti opšta i rasprava u pojedinostima.

U toku opšte rasprave raspravlja se o prijedlogu u načelu i mogu se iznositi mišljenja, tražiti objašnjenja i pokretati sva pitanja u pogledu rješenja datih u prijedlogu.

U toku rasprave u pojedinostima raspravlja se o prijedlogu po dijelovima, ako se na sjednici tako odluči.

Član 86.

Prije zaključenja sjednice odbornicima/vijećnicima se daje mogućnost da postavie odbornička/vijećnička pitanja i da se eventualno izjasne u vezi sa odgovorima na odbornička/vijećnička pitanja.

9. Odlučivanje

Član 87.

Opštinsko vijeće sve odluke donosi većinom glasova ukupnog broja izabranih odbornika/vijećnika, ukoliko zakonom, Statutom ili ovim Poslovníkom nije drugačije propisano.

O pitanjima proceduralne prirode odlučuje se većinom glasova odbornika/vijećnika prisutnih na sjednici.

Pitanja proceduralne prirode odnose se uglavnom na tok sjednice: kada će se prekinuti, kada će se nastaviti, kada će i koliko trajati pauza, da li postoje razlozi za isključenje javnosti, da li je potrebno pozvati nekoga kao gosta na sjednicu, hoće li se glasati javno ili tajno i sl.

Član 88.

Glasanje je javno ako Statutom ili ovim Poslovníkom nije drugačije određeno i vrši se dizanjem ruke, odnosno glasačkog kartona.

Odbornici/vijećnici obavezni su da se izjasne o prijedlogu.

Odbornici/vijećnici glasaju tako što se izjašnjavaju za prijedlog, protiv prijedloga ili kao uzdržani u odnosu na prijedlog.

Po završenom glasanju, predsjednik Opštinskog vijeća utvrđuje i objavljuje rezultate glasanja, a zatim konstatuje da li je prijedlog o kome se glasalo prihvaćen ili odbijen.

Član 89.

Kada postoji sumnja u rezultat glasanja, pristupa se pojedinačnom izjašnjavanju odbornika/vijećnika.

Zahtjev za pojedinačnim glasanjem mogu podnijeti: predsjednik Opštinskog vijeća i njegov zamjenik, predsjednik kluba odbornika/vijećnika i najmanje tri odbornika/vijećnika koji su prisustvovali glasanju koje se dovodi u sumnju.

Pomenično glasanje vrši se tako što sekretar Opštinskog vijeća pojedinačno proziva odbornike/vijećnike i bilježi njihov glas.

Član 90. ^x

Tajno glasanje vrši se glasačkim listićima.

Predsjednik Opštinskog vijeća daje objašnjenje o načinu glasanja u skladu sa ovim Poslovníkom.

Svaki odbornik/vijećnik dobija jedan glasački listić koji, nakon ispunjavanja, lično stavlja u glasačku kutiju.

Član 91.

Prje tajnog glasanja bira se Komisija od tri člana iz reda odbornika/vijećnika, koja rukovodi glasanjem i utvrđuje rezultate glasanja.

Komisija iz prethodnog stava o obavljenom glasanju sačinjava zapisnik i dostavlja ga predsjedniku Opštinskog vijeća.

Član 92.

Pošto svi prisutni odbornici/vijećnici glasaju i predsjednik Opštinskog vijeća objavi da je glasanje završeno, pristupa se utvrđivanju rezultata glasanja.

Glasački listić iz koga se ne može utvrditi kako se odbornik/vijećnik izjasnio, smatra se nevažećim.

Predsjednik Opštinskog vijeća objavljuje rezultat glasanja i saopštava koliko je ukupno odbornika/vijećnika glasalo, koliko od toga za prijedlog, koliko protiv, koliko je uzdržanih i koliko ima nevažećih glasova, a zatim konstatuje da li je prijedlog o kome se glasalo prihvaćen ili odbijen.

10. Z a p i s n i k

Član 93.

O radu na sjednici Opštinskog vijeća vodi se zapisnik.

Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici, a naročito o iznesenim prijedlozima, o donesenim odlukama, rješenjima i zaključcima, kao i sadržaj odborničkih/vijećničkih pitanja i inicijativa.

U zapisnik se unosi i rezultat glasanja o pojedinim pitanjima.

Član 94.

Odbornik/vijećnik, odnosno drugi učesnik u raspravi na sjednici, može da traži da se bitni dijelovi njegovog izlaganja unesu u zapisnik, kao i da izvrši autorizaciju izlaganja na osnovu zabilješke u tonskom snimku, bez izostavljanja izraženih misli i iskaza.

O sastavljanju zapisnika brine se sekretar Opštinskog vijeća.

Član 95.

Zapisnik se sastavlja po završetku sjednice i upućuje svim odbornicima/vijećnicima najkasnije sa pozivom za narednu sjednicu Opštinskog vijeća.

Usvajanjem zapisnika sa prethodne sjednice počinje svaka sjednica Opštinskog vijeća.

Član 96.

Svaki odbornik/vijećnik ima pravo da na zapisnik stavi primjedbe, a o osnovanosti ovih primjedbi odlučuje se na sjednici bez rasprave.

Ako se primjedbe usvoje u zapisniku će se izvršiti odgovarajuće izmjene.

Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe, kao i zapisnik u kome su usvojene date primjedbe, smatra se usvojenim.

Član 97.

Zapisnik potpisuju predsjednik i sekretar Opštinskog vijeća.

O čuvanju izvornika zapisnika sa sjednice stara se sekretar Opštinskog vijeća.

Usvojeni zapisnik je javni dokument o radu Opštinskog vijeća i stoji na raspolaganju za javni uvid u Stručnoj službi Opštinskog vijeća.

Član 98.

Na sjednici Opštinskog vijeća može se vršiti tonsko snimanje.

Tonski snimci čuvaju se u Stručnoj službi Opštinskog vijeća i čine sastavni dio dokumentacije o sjednici Opštinskog vijeća.

11. Rad Opštinskog vijeća za vrijeme vanrednih okolnosti, ratnog stanja

ili u slučaju neposredne ratne opasnosti

Član 99.

Opštinsko vijeće za vrijeme vanrednih okolnosti, ratnog stanja ili u slučaju neposredne ratne opasnosti nastavlja sa radom u skladu sa ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

Na rad i organizaciju Opštinskog vijeća u uslovima iz prethodnog stava primjenjuje se ovaj Poslovnik ako Statutom ili drugim aktom Opštinskog vijeća nije drugačije određeno.

V – AKTA OPŠTINSKOG VIJEĆA I NAČIN NJIHOVOG DONOŠENJA

1. Vrste akata

Član 100.

Opštinsko vijeće u obavljanju poslova iz samoupravnog djelovanja Opštine donosi propise i druge akte saglasno Statutu.

Opštinsko vijeće donosi opštinske propise i druge opšte akte i o pitanjima koja su zakonom Kantona, odnosno zakonom Federacije prenesena na Opštinu, ako je zakonom o prenošenju tih poslova predviđeno donošenje opštinskog propisa.

Član 101.

Opštinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, Budžet, odluke, pravilnike, poslovnike, rezolucije, deklaracije, preporuke, planske akte i druge akte utvrdjene ovim Poslovnikom.

Član 102.

Budžetom se utvrđuju svi prihodi i rashodi Opštine u skladu sa zakonom.

Član 103.

Odlukom se uređuju pitanja i odnosi iz samoupravnog djelokruga Opštine, osnivaju opštinske službe uprave i drugi organi Opštine, uređuju pitanja koja se odnose na prihode i finansijska sredstva Opštine, osnivaju preduzeća, ustanove i druga pravna lica, utvrđuju određena pitanja i određuju mjere u okviru nadležnosti Opštinskog vijeća, uređuju određena pitanja koja su zakonom Federacije, odnosno zakonom Kantona prenesena na Opštinu, a predviđeno je donošenje opštinskog propisa, te o drugim pitanjima određenim Statutom.

Član 104.

Pravilnikom i poslovnikom uređuje se unutrašnja organizacija, rad i odnosi u Opštinskom vijeću.

Član 105.

Rezolucijom Opštinsko vijeće ukazuje na stanje, probleme i potrebe u određenoj oblasti društvenog života i utvrđuje politiku koju treba sprovesti u tim oblastima, kao i mjere za njeno sprovođenje.

Član 106.

Planove i programe Opštinsko vijeće donosi radi ostvarivanja ciljeva i u interesu razvoja opštine.

Član 107.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Opštinsko vijeće donosi rješenja i zaključke, kao pojedinačne akte.

Rješenjem se odlučuje o imenovanju, postavljanju i razrješenju, odnosno smjenjivanju, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Opštinskog vijeća.

Zaključkom se utvrđuju mišljenja o pitanjima od značaja za provodjenje utvrdjene politike i propisa iz člana 125. Statuta, određuju zadaci za opštinskog načelnika/cu ili opštinske službe prilikom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Opštinskog vijeća o kojima se ne odlučuju rješenjem.

Akti radnih tijela Opštinskog vijeća su: rješenja i zaključci.

2. Predlaganje i donošenje akata

Član 108.

Postupak za donošenje odluka i drugih akata Opštinskog vijeća pokreće se inicijativom za donošenjem akata, koja mora sadržavati razloge za njeno pokretanje.

Inicijativa treba sadržavati i pravni osnov za donošenje određenog akta Opštinskog vijeća, ukoliko je taj osnov poznat pokretaču inicijative.

Član 109.

Inicijativa se upućuje predsjedniku Opštinskog vijeća koji je dostavlja opštinskom načelniku/ci na razmatranje.

Opštinski načelnik/ca je dužan u roku od osam dana razmotriti inicijativu i o svom stavu obavjestiti Opštinsko vijeće.

Ako je Programom rada Opštinskog vijeća predviđeno donošenje određenog akta, smatra se da je time prihvaćena i inicijativa za njegovo donošenje.

Član 110.

Inicijativu za donošenje akta Opštinskog vijeća mogu podnositi:

- svaki odbornik/vijećnik,
- radno tijelo Opštinskog vijeća,
- opštinski načelnik/ca,
- opštinske službe uprave,
- organi mjesnih zajednica,
- javna preduzeća i druga pravna lica,
- građani i njihova udruženja.

Član 111.

O inicijativi za donošenje odluke ili drugog akta na sjednici Opštinskog vijeća vodi se načelna rasprava. Sjednici prisustvuje podnosilac inicijative koji može sudjelovati u raspravi.

Ako se na osnovu načelne rasprave Opštinsko vijeće izjasni za donošenje odluke ili drugog akta, zaključkom o usvajanju inicijative utvrđuje se sadržaj odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća i stručni obradivač.

Izuzetno, ako se inicijativa za donošenje odluke ili drugog akta odnosi na pitanja koja po svom sadržaju i karakteru ne zahtijevaju detaljnije razmatranje, Opštinsko vijeće može prihvatiti inicijativu bez načelne rasprave i prije isteka roka iz člana 109. stav 2. ovog Poslovnika.

Član 112.

Pravo na podnošenje nacrtu i prijedloga odluka i drugih akata koje donosi Opštinsko vijeće imaju ovlaštene predlagači, a to su:

- svaki odbornik/vijećnik,
- klubovi odbornika/vijećnika,
- radna tijela Opštinskog vijeća,
- opštinski načelnik/ca i
- opštinske službe uprave.

Član 113.

Nacrt odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća izrađuje ovlaštene predlagač uz stručnu saradnju obradivača (opštinske službe uprave , javna preduzeća i drugi subjekti).

Nacrt odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća treba da bude izrađen tako da su u njemu, u vidu pravnih odredbi, formulišu rješenja koja se predlažu.

Pojedine odredbe nacrtu odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća mogu se dati u jednoj ili više alternativa.

Član 114.

Opštinsko vijeće može ovlaštenom predlagaču dati nalog da bez prethodno obavljene rasprave pristupi izradi prijedloga odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća, a može, ukoliko to smatra potrebnim i ukoliko se odlukom ili drugim aktom Opštinskog vijeća uređuju pitanja od šireg interesa za građane

i druge subjekte u Opštini, o ponudjenom nacrtu provesti raspravu.

Po završenoj raspravi o nacrtu odluke ili drugog akta, Opštinsko vijeće utvrđuje stavove i primjedbe koje predlagač treba da uključi u izradi prijedloga odluke.

Član 115.

Kada je to određeno Statutom ili drugim propisom, kao i kada se radi o pitanjima od šireg interesa za građane i druge subjekte u opštini, Opštinsko vijeće odlučuje o provodjenju javne rasprave o prijedlogu odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća.

Javna rasprava sprovodi se na način i postupku utvrđenom Odlukom o neposrednom učešću građana u lokalnoj samoupravi.

Član 116.

Prijedlog odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća čiji predlagač nije opštinski načelnik/ca dostavlja se opštinskom načelniku/ci na davanje mišljenja.

Član 117.

Prijedlog odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća podnosi se u obliku u kome se odluke i druga akta Opštinskog vijeća donose i mora biti obrazložen. Obrazloženje iz prethodnog stava obuhvata:

- pravni osnov za donošenje odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća,
- razloge koji su uticali na podnošenje prijedloga,
- objašnjenja važnijih odredbi,
- razloge zbog kojih neki prijedlozi, mišljenja i primjedbe što proizilaze iz javne rasprave nisu prihvaćeni u prijedlogu, ukoliko je javna rasprava provedena,
- da li usvajanje prijedloga zahtjeva angažovanje finansijskih sredstava i da li su i kako ta sredstva obezbjeđena i
- druge značajne okolnosti u vezi sa pitanjima koja se uređuju predloženom odlukom ili drugim aktom Opštinskog vijeća.

Član 118.

Nadležno radno tijelo razmatra prijedlog odluke ili drugog akta prije rasprave na sjednici Opštinskog vijeća i podnosi Opštinskom vijeću prijedlog za eventualne izmjene ili dopune prijedloga odluke, odnosno drugog akta Opštinskog vijeća.

Predlagač prijedloga odluke ili drugog akta izjašnjava se o prijedlogu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana primjedbe i prijedlozi nadležnog radnog tijela smatraju se amandmanima i o njima se vodi rasprava u Opštinskom vijeću.

Amandman s kojim se podnosilac prijedloga saglasio postaje sastavni dio prijedloga odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća.

O amandmanu na prijedlog odluke ili drugog akta s kojim se nije saglasio predlagač, a podnosilac

amandmana nije odustao od njega, Opštinsko vijeće glasa odvojeno.

Član 119.

Na početku rasprave u Opštinskom vijeću ovlašteni predlagač odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća može da izloži dopunsko obrazloženje prijedloga.

Ovlašteni predlagač ima pravo da sudjeluje u raspravi sve do zaključenja rasprave o prijedlogu odluke ili drugog akta, da daje obrazloženja i iznosi mišljenje i stavove.

Član 120.

Nakon završene rasprave o prijedlogu odluke ili drugog akta, Opštinsko vijeće može prijedlog odluke ili drugog akta usvojiti, odbiti ili vratiti predlagaču na dopunu.

Ako je prijedlog odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća odbijen zbog toga što je ocijenjeno da nema uslova ili potrebe za njenim donošenjem, prijedlog se može ponovo podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci, ako Opštinsko vijeće ne odluči drugačije.

Kada Opštinsko vijeće vrati prijedlog ovlaštenom predlagaču, učiniće to sa uputstvom da ga dopuni, odnosno izmijeni u skladu sa utvrdjenim stavom, da pribavi mišljenje zainteresovanih organa, organizacija ili zajednica, kao i da ispita mogućnost za primjenu odluke odnosno drugog akta Opštinskog vijeća.

3. Amandmani

Član 121.

Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća podnosi se pismeno u obliku amandmana.

Amandmane mogu podnositi: odbornici/vijećnici, radna tijela Opštinskog vijeća i opštinski načelnik/ca. Amandman se podnosi najkasnije tri dana prije dana određenog za održavanje sjednice Opštinskog vijeća na kojoj će se raspravljati o donošenju odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća.

Amandman mora biti podnesen pismeno i mora biti obrazložen.

Član 122.

Predsjednik Opštinskog vijeća dotavlja amandmane ovlaštenom predlagaču odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća odmah po prijemu, kao i opštinskom načelniku/ci ako on nije predlagač, koji svoje mišljenje i prijedloge o amandmanima dostavljaju Opštinskom vijeću najkasnije do početka sjednice.

Odbornik/vijećnik može podnijeti u pismenom ili usmenom obliku amandman i u toku rasprave o prijedlogu.

Predlagač može podnositi amandmane na svoj prijedlog sve do zaključenja rasprave o prijedlogu.

Član 123.

Ako bi prihvatanje amandmana podnesenog u toku rasprava prijedloga odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća povlačio za sobom bitnu izmjenu teksta podnesenog prijedloga, predsjednik Opštinskog vijeća takav amandman dostavlja ovlaštenom predlagaču odluke i nadležnom radnom tijelu da ga prouče i Opštinskom vijeću dostave svoje mišljenje.

Član 124.

Povodom amandmana na prijedlog odluke ili drugog akta podnesenog u toku rasprave, Opštinsko vijeće može odlučiti da se rasprava odgodi i nastavi na jednoj o narednih sjednica, ili da se rasprava prekine dok ovlašteni predlagač odluke ili drugog akta i nadležno radno tijelo Opštinskog vijeća ne razmotre amandman i podnesu mišljenje.

Opštinsko vijeće će odgoditi raspravu o prijedlogu odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća na koji je podnesen amandman u toku rasprave ako bi usvajanje amandmana zahtjevalo angažovanje finansijskih sredstava, odnosno ako ovlašteni podnosilac prijedloga ili nadležno radno tijelo Opštinskog vijeća zatraži da se odlučivanje o amandmanu odgodi, kako bi amandman proučili i o njemu se izjasnili.

Član 125.

Opštinsko vijeće vodi raspravu o predloženom amandmanu u toku pretresa u pojedinostima po predloženoj odluci ili drugom aktu Opštinskog vijeća.

Opštinsko vijeće se izjašnjava o svakom predloženom amandmanu redom, kako su predloženi.

Amandman se smatra usvojenim ako se za njega izjasnila većina od ukupno izabranih odbornika/vijećnika.

Član 126.

Amandmani koje je usvojilo Opštinsko vijeće postaju sastavni dio prijedloga odluke ili drugog akta o kojem se glasa u cijelosti.

Nakon odlučivanja o amandmanima, Opštinsko vijeće odlučuje o prijedlogu odluke u cjelini.

4. Hitan postupak za donošenje akata

Član 127.

Odluke i druga akta Opštinskog vijeća po pravilu se ne donose po hitnom postupku.

Izuzetno, po hitnom postupku mogu se donijeti samo odluke i druga akta Opštinskog vijeća kojima se regulišu pitanja za čije uredjenje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje ovih odluka i drugih akata u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za društvene interese u Opštini.

Član 128.

Ako je donošenje odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća hitno, prijedlog odluke može se podnijeti Opštinskom vijeću bez prethodne rasprave u odgovarajućim tijelima i organima.

Prijedlog za donošenje odluke ili drugog akta po hitnom postupku može podnijeti ovlašteni predlagač, a dužan je obrazložiti razloge hitnosti.

Opštinsko vijeće prethodno će se izjasniti o opravdanosti donošenja odluke, ili drugog akta po hitnom postupku, a potom raspravljati i odlučivati o samoj odluci, odnosno aktu.

5. Vršenje ispravki u aktima**Član 129.**

Prijedlog za ispravku štamparskih grešaka u objavljenom tekstu odluka ili drugih akata Opštinskog vijeća podnosi opštinski organ izvršne vlasti nadležan za njihovo provodjenje.

Vršenje ispravki štamparskih grešaka u objavljenom tekstu odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća poslije uporedjenja sa njihovim izvornikom, odobrava sekretar Opštinskog vijeća.

6. Potpisivanje i objavljivanje akata**Član 130.**

Akta koja donosi Opštinsko vijeće potpisuje predsjednik Opštinskog vijeća, odnosno njegov zamjenik kada ga zamjenjuje.

Akta koja donose radna tijela Opštinskog vijeća potpisuju predsjednici tih radnih tijela.

Član 131.

Potpisuje se original odluke ili druga akta u tekstu kakav je usvojen i čuva se u skladu sa propisima i odredbama ovog Poslovnika.

Član 132.

Odluke i druga akta Opštinskog vijeća objavljuju se prije stupanja na snagu.

Objavljivanje iz prethodnog stava vrši se na oglasnoj tabli ili u "Službenom glasniku Opštine".

Član 133.

Za objavljivanje odluka i drugih akata Opštinskog vijeća odgovoran je sekretar Opštinskog vijeća.

7. Davanje saglasnosti i potvrđivanje opštih akata**Član 134.**

Opšti akti organa, organizacija i drugih pravnih lica dostavljaju se Opštinskom vijeću radi davanja

saglasnosti kada je to utvrđeno zakonom, drugim propisom ili odlukom Opštinskog vijeća.

Ako su na odredbe akata iz stava 1. ovog člana date primjedbe, podnosilac ovih akata dužan je obavijestiti Opštinsko vijeće o usaglašavanju takvog akta sa zakonom, propisom ili odlukom Opštinskog vijeća u skladu sa datim primjedbama, mišljenjima i prijedlozima.

Odluku o davanju saglasnosti na akta iz stava 1. ovog člana daje Opštinsko vijeće.

8. Davanje autentičnog tumačenja**Član 135.**

Autentično tumačenje je opšti akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća.

Autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbe odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća za koju se to tumačenje daje.

Član 136.

Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća mogu podnijeti sva fizička i pravna lica.

Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća ima svaki ovlašteni predlagač iz člana 112. ovog Poslovnika.

Član 137.

Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja odluke ili drugog akta podnosi se predsjedniku Opštinskog vijeća, a mora sadržavati naziv te odluke, odnosno akta, kao i navodjenje odredbe za koju se traži tumačenje uz obrazloženje.

Predsjednik Opštinskog vijeća upućuje prijedlog za davanje autentičnog tumačenja Komisiji za statutarna pitanja, Poslovnik i propise i opštinskom načelniku/ci ako on nije podnosilac prijedloga za autentično tumačenje.

Član 138.

Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise, pošto pribavi potrebnu dokumentaciju i mišljenje od opštinskog načelnika/ce i organa nadležnih za staranje o provodjenju odluke ili drugog akta za koje se traži autentično tumačenje, te u saradnji sa drugim nadležnim organima ocjenjuje da li je prijedlog za davanje autentičnog tumačenja osnovan.

Ako utvrdi osnovanost prijedloga iz prethodnog stava, Komisija će utvrditi prijedlog teksta autentičnog tumačenja koji sa svojim izvještajem podnosi Opštinskom vijeću.

Član 139.

Ako Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise ocijeni da prijedlog za davanje autentičnog

tumačenja nije osnovan, o tome će obavjestiti Opštinsko vijeće.
Odluku o osnovanosti prijedloga za autentično tumačenje donosi Opštinsko vijeće.

Član 140.

O prijedlogu teksta autentičnog tumačenja odlučuje Opštinsko vijeće.

Član 141.

Autentično tumačenje objavljuje se na oglasnoj tabli ili u "Službenom glasniku Opštine".

9. Izrada prečišćenog teksta

Član 142.

Odlukom ili drugim aktom Opštinskog vijeća može se utvrditi da Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise uradi prečišćeni tekst te odluke ili drugog akta.

Prečišćeni tekst iz prethodnog stava utvrđuje se na sjednici Komisije za statutarna pitanja, Poslovnik i propise i sadrži samo integralni tekst akta čiji se prečišćeni tekst utvrđuje.

Član 143.

Prečišćeni tekst odluke ili drugog akta Opštinskog vijeća se primjenjuje od dana kada je objavljen na oglasnoj tabli ili u "Službenom glasniku Opštine", a važnost njegovih odredaba utvrđena je u aktima koji su obuhvaćeni prečišćeni tekstom.

VI – POSTUPAK IZBORA, IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Opšte odredbe

Član 144.

Postupak izbora, imenovanja i razrješenja iz nadležnosti Opštinskog vijeća vrši se u skladu sa odredbama zakona, Statuta i ovog Poslovnika.

Postupku iz prethodnog stava prethodi konsultacija političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Opštinskom vijeću.

Član 145.

Izborom rukovodi predsjednik Opštinskog vijeća.

Kada se izbor vrši tajnim glasanje, predsjedniku Opštinskog vijeća pomažu sekretar Opštinskog vijeća i dva odbornika/vijećnika koje odredi Opštinsko vijeće.

Ako je predsjednik Opštinskog vijeća kandidat za izbor, ili se radi o njegovom razrješenju sjednicom će za vrijeme njegovog izbora odnosno razrješenja rukovoditi njegov zamjenik.

Član 146.

Odredbe ovog Poslovnika koje se odnose na izbor, odnosno imenovanje, shodno se primjenjuje i na postupak razrješenja.

2. Podnošenje prijedloga, izbor i imenovanje

Član 147.

Prijedloge kandidata za izbor i imenovanje iz nadležnosti Opštinskog vijeća daju Komisija za izbor i imenovanje, kao i svi odbornici/vijećnici.

Član 148.

O prijedlogu za izbor, odnosno imenovanje, glasa se za svakog kandidata posebno.

Izuzetno od prethodnog stava, za izbor članova radnih tijela Opštinskog vijeća glasanje se vrši na osnovu liste u cjelini, osim kada se izbor vrši radi izmjene ili dopune njihovog sastava.

Ukoliko se sa liste ospori izbor ili imenovanje pojedinog kandidata, za tog kandidata se glasa odvojeno.

Član 149.

Glasanje o prijedlogu za izbor, odnosno imenovanje, u pravilu je javno, osim kada je Statutom ili ovim Poslovnikom određeno da se vrši tajno glasanje.

Javno glasanje za izbor, odnosno imenovanje, vrši se po redosljedu kojim su kandidati predloženi.

Tajno glasanje vrši se putem glasačkih listića.

Član 150.

Glasački listići su iste veličine, oblika i boje, a na njima je otisnut pečat Opštinskog vijeća.

U glasački listić se unose imena svih kandidata redom kojim su predloženi, sa rednim brojem ispred njihovog imena.

Kada se glasa za liste u cjelini, u glasački listić se unose sve kandidatske liste.

Član 151.

Kada se glasa za kandidate pojedinačno, glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata.

Kada se glasa o kandidatskoj listi, glasa se "za listu" ili "protiv liste" u cjelini.

Član 152.

Nakon što predsjednik objavi da je glasanje završeno, utvrđuju se i objavljuju rezultati glasanja.

Glasački listić na kome se ne može utvrditi za kojeg je kandidata, odnosno listu, odbornik/vijećnik glasao, smatra se nevažećim.

Član 153.

Izabrani su, odnosno imenovani, oni kandidati koji su dobili većinu glasova ukupnog broja odbornika/vijećnika.

Glasanje će se u drugom krugu ponoviti za ona mjesta za koja predloženi kandidati nisu dobili potrebnu većinu.

Ukoliko predloženi kandidati ni u drugom krugu glasanja ne dobiju potrebnu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak za izbor, odnosno imenovanje, na te položaje.

3. Smjenjivanje, opoziv i ostavka**Član 154.**

Funkcioner kojeg bira ili imenuje Opštinsko vijeće može biti smjenjen sa funkcije ako ne vrši tu funkciju u skladu sa ustavom i zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

Član 155.

Funkcioner kojeg bira ili imenuje Opštinsko vijeće može biti opozvan sa funkcije u skladu sa zakonom, ako je ne obavlja savjesno, odgovorno ili dovoljno uspješno.

Član 156.

Kada funkcioner podnese ostavku, predsjednik Opštinskog vijeća obavještava Komisiju za izbor i imenovanje radi davanja mišljenja o ostavci.

Predsjednik Opštinskog vijeća ostavku na funkciju dostavlja odbornicima/vijećnicima zajedno sa pribavljenim mišljenjem iz prethodnog stava.

Član 157.

Opštinsko vijeće razmatra ostavku funkcionera i može odlučiti da je uvaži prihvatajući razloge navedene u njenom obrazloženju ili da je ne uvaži ako ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti podnosioca ostavke.

Ako ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti, Opštinsko vijeće će sprovesti postupak za smjenjivanje ili opoziv funkcionera koji je podnio ostavku.

VII - ODNOS OPŠTINSKOG VIJEĆA I OPŠTINSKOG NAČELNIKA/CE**Član 158.**

Medjusobni odnosi Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika/ce zasnivaju se na načelima medjusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje Opštine.

Član 159.

Načelnik/ca je dužan dostaviti Prijedlog budžeta Opštinskom vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom.

Član 160.

Vijeće većinom od ukupnog broja odbornika/vijećnika usvaja Budžet, u roku utvrdjenim budžetskim kalendarom.

Do usvajanja novog Budžeta, a najdalje 90 dana nakon početka budžetske godine, finansiranje Opštine ne može biti veće od realizacije Budžeta za isto razdoblje prethodne godine, umanjenog za kapitalne investicije, izuzevši kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Ukoliko Opštinsko vijeće ne usvoji Budžet u roku od 90 dana od početka budžetske godine, opštinski načelnik/ca proglašava Budžet.

Budžet stupa na snagu nakon objave na oglasnoj tabli Opštine ili u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Član 161.

Ukoliko opštinski načelnik/ca, Opštinsko vijeće ili jedna trećina odbornika/vijećnika smatraju da usvojeni Budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Opštine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.

Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti organ koji će uspostaviti Federalno ministarstvo finansija, čiji je nalaz obavezujući.

Arbitražni organ činiće predstavnici: Federalnog ministarstva finansija, Kantonalnog ministarstva finansija, Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika/ce, nezavisni ekspert iz oblasti finansija i predstavnik Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Do donošenja arbitražne odluke Budžet se izvršava.

Član 162.

Opštinsko vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca može, u roku od tri dana nakon donošenja odluke, zatražiti da opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim

U slučaju iz prethodnog stava, nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt, u roku od 30 dana i obavjestiti Opštinsko vijeće, odnosno načelnika/cu o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršiti.

Kada Vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca potvrdi svoju odluku, odnosno akt, opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, može u roku od 15 dana prekinuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom saglasno Ustavu i Zakonu.

Član 163.

Opštinsko vijeće, odnosno opštinski načelnik/ca može, u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da opštinski načelnik/ca, odnosno Opštinsko vijeće, preispita odluku ili akt koji smatra štetnim po Opštinu, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Opštine.

Organ koji je donio odluku preispitaće odluku u roku od 15 dana od dana donošenja, a do tada se ta odluka ne primjenjuje.

Član 164.

Opštinski načelnik/ca je dužan redovno informisati Opštinsko vijeće o ostvarivanju politike Opštine, odgovarati na odbornička/vijećnička pitanja i inicijative i pismeno ili usmeno dati odgovor u roku od 30 dana od zatražene informacije.

Član 165.

Opštinsko vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese opštinski načelnik/ca i o tome se izjasniti najkasnije u roku od 60 dana.

VIII – JAVNOST RADA**Član 166.**

Rad Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela je javan.

Opštinsko vijeće obezbjeđuje javnost u postupku donošenja odluka, omogućavanjem građanima da neposredno prisustvuju u postupku donošenja odluka, u skladu sa zakonom, Statutom i ovim Poslovníkom.

Opštinsko vijeće obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 167.

Transparentnost rada Opštinsko vijeće obezbjeđuje kroz slobodu pristupa informacijama i informisanjem javnosti, objavljivanjem izvještaja, Budžeta i drugih akata, putem sredstava javnog informisanja, vlastitog informacionog sistema i drugih oblika informisanja.

Član 168.

Opštinsko vijeće objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti. Opštinsko vijeće neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima i aktima Opštinskog vijeća, informacije koje predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu, kao i informacije koje se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesom.

Član 169.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja obezbjeđuje se slobodan pristup sjednicama Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegijum i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 170.

Sjednica ili dio sjednice Opštinskog vijeća, odnosno njegovih radnih tijela, na kojoj se razmatraju pitanja regulisana članom 168. stav 2. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

Odluku o isključenju javnosti sa sjednice ili dijela sjednice donosi Opštinsko vijeće, odnosno radno tijelo Opštinskog vijeća.

Ova odluka mora biti zakonski utemeljena, obrazložena i prezentirana javnosti.

Član 171.

Sekretar Opštinskog vijeća dužan je organizovati rad Stručne službe Opštinskog vijeća na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Opštinskom vijeću upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX – SARADNJA OPŠTINSKOG VIJEĆA SA DRUGIM SUBJEKTIMA**Član 172.**

U ostvarivanju svojih prava, obaveza i odgovornosti i u skladu sa ustavom, zakonom i Statutom, Opštinsko vijeće razvija odnose saradnje i međusobnog uvažavanja sa drugim opštinskim vijećima, mjesnim zajednicama, političkim strankama i udruženjima građana.

U realizaciji konkretnih aktivnosti Opštinsko vijeće može da traži mišljenja i prijedloge od mjesnih zajednica, političkih stranaka, udruženja građana, kao i savjete od predstavnika drugih opštinskih vijeća.

Opštinsko vijeće će inicirati dogovor sa mjesnim zajednicama, političkim strankama i udruženjima građana kada se odlučuje o pitanjima koja su značajna za Opštinu, te će uvažavati i razmatrati prijedloge i inicijative koji potiču od mjesnih zajednica, političkih stranaka i udruženja građana.

Član 173.

Opštinsko vijeće u okvirima datim ustavom, zakonom i Statutom uspostavlja saradnju sa jedinicama lokalne samouprave drugih država.

**X - SEKRETAR OPŠTINSKOG VIJEĆA I
STRUČNA SLUŽBA OPŠTINSKOG VIJEĆA****Član 174.**

Opštinsko vijeće ima sekretara i Stručnu službu.

Član 175.

Stručna služba Opštinskog vijeća vrši stručne i druge poslove za potrebe Opštinskog vijeća, njegovih radnih tijela i odbornika/vijećnika.

Organizacija i rad Stručne službe Opštinskog vijeća uređuje se posebnom odlukom Opštinskog vijeća.

Član 176.

Sekretar Opštinskog vijeća organizuje rad Stručne službe i pomaže predsjedniku Opštinskog vijeća u pripremanju sjednica i organizovanju rada Opštinskog vijeća i njegovih radnih tijela.

Sekretar Opštinskog vijeća je državni službenik i svoju dužnost obavlja profesionalno.

Sekretar Opštinskog vijeća se naročito:

- stara o ostvarivanju prava i dužnosti odbornika/vijećnika i obezbjeđivanju uslova za rad klubova odbornika/vijećnika,
- prima inicijative i prijedloge upućene Opštinskom vijeću i daje ih na dalju obradu nadležnim organima i službama,
- odgovoran je za pravno-tehničku obradu akata usvojenih na sjednici Opštinskog vijeća,
- odgovoran je za blagovremeno objavljivanje propisa i drugih akata koje je donijelo Opštinsko vijeće i za dostavljanje zaključaka i odborničkih/vijećničkih pitanja nadležnim organima i službama,
- vrši i druge poslove utvrdjene Statutom, ovim Poslovnikom i Odlukom o organizaciji i radu Stručne službe Opštinskog vijeća kojom neposredno rukovodi.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 177.**

Danom stupanja na snagu ovog Poslovnika prestaje da važi Poslovnik o radu Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-1627/04 od 12.07.2004. godine, 01-02-3583/05 od 23.06.2005. godine i 01-02-1635/06 od 31.03.2006. godine.

Član 178.

Ovaj Poslovnik stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PRESJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-2557-2/08
Drvar, 06.06.2008. godine

4

Na osnovu člana 8, a u vezi sa članom 13. i člana 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06) i člana 42, a u vezi sa članom 49. stav 1. alineja 4. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, donijelo je

ODLUKU

**o usvajanju Strategije razvoja opštine Drvar
za period 2008. - 2013. Godina**

Član 1.

USVAJA SE Strategija razvoja opštine Drvar za period 2008. - 2013. godina, broj: 01-02-1600-5/08 od 6.6.2008. godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PRESJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1600-6/07
Drvar, 06.06.2008. godine

5

**STRATEGIJA RAZVOJA
OPŠTINE DRVAR ZA PERIOD
2008 - 2013 GODINE
IZJAVA O VIZIJI**

Drvar vidimo kao opštinu jednakih mogućnosti, za sve građane, sa evropskim standardima i orijentacijom visoko razvijenom privredom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom,

turističko prepoznatljivom i ekološki zaštićenom sredinom, sa kvalitetnim kulturnim sadržajima i savremenim obrazovnim sistemom.

odlučili smo da dobre ideje iz istih osvjježimo i iskoristimo kao osnovu za nadogradnju pri izradi ovog dokumenta. Strategiji razvoja Opštine Drvar za period 2008-2013.

SADRŽAJ

1. PREDGOVOR.....	3
2. POJAM STRATESKOG PLANIRANJA.....	4
3. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA OPŠTINE DRVAR 2008-2013.....	5
4. UKLJUČIVANJE JAVNOSTI I INFORMISANJE.....	6
5. USVAJANJE I REALIZACIJA STRATEGIJE.....	6
6. SOCIO -EKONOMSKA ANALIZA STANJA.....	6
I. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNI RESURSI.....	6
II. DEMOGRAFSKA SLIKA I TRŽIŠTE RADA.....	7
III. EKONOMSKA I BIZNIS SITUACIJA.....	9
IV. INFRASTRUKTURA.....	10
V. OBRAZOVANJE.....	11
- PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE.....	11
- OSNOVNO OBRAZOVANJE.....	12
- SREDNJE OBRAZOVANJE.....	13
VI. ZDRAVSTVO.....	14
VII. SOCIJALNA ZAŠTITA.....	14
VIII. KULTURA I SPORT.....	15
IX. LOKALNA UPRAVA I NJENI PARTNERI.....	17
7. SWOT ANALIZA.....	19
8. IZJAVA O VIZIJI.....	19
9. GENERALNI RAZVOJNI CILJ.....	19
10. STRATEŠKI CILJEVI.....	19
1. RAZVIJEN SEKTOR MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP).....	20
2. JAČANJE LJUDSKIH RESURSA.....	22
3. RAZVIJENA INFRASTRUKTURA I UNAPREĐENA ZAŠTITA OKOLINE.....	23
11. KRITERIJI ZA VREDNOVANJE RAZVOJNIH PROJEKATA.....	25
12. PRAĆENJE I KONTROLA IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE RAZVOJA OPŠTINE DRVAR.....	27

Osim ove dvije generalne strategije koristili smo i Opštinski strateški razvojni plan za vode i okolišnu sanitaraciju (OSRPVOS) za period 2007-2011. čija je metodologija izrade identična metodologiji izrade ove najnovije strategije. OSRPVOS je rezultat Projekta dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoline „GOV. – VADE“, koji Opština Drvar implementira uz podršku Švicarske agencije za razvoj i saradnju, odnosno Udruženja „Una – Sana“ iz Bijača.

Opština Drvar je 16.3.2005 potpisala Memorandum o razumijevanju s Odjelom za demokratizaciju -Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini, u svrhu implementacije Projekta UGOVOR. Ovaj projekt je razradila Misija OSCE-a u Bosni Hercegovini kako bi promovisala lokalnu demokratiju i jačanje veza između građana i opština BiH.

Projekt se sastoji od sljedećih pet modula:

- Implementacija Zakona o slobodnom pristupu informacijama (ZOSPI)
- Implementacija Etičkog Kodeksa za izabrane zvaničnike
- Uspostava Komisije za planiranje opštinskog razvoja
- Usklađivanje Zakonskog okvira
- Partnerstvo s građanima

Dakle, jedan od modula Projekta UGOVOR je Uspostava Komisije za planiranje opštinskog razvoja te izrada opštinske razvojne strategije. U cilju implementacije ovog modula Opštinsko vijeće Drvar je na sjednici održanoj 31.07.2007.godine donijelo Rješenje o imenovanju Komisije za planiranje opštinskog razvoja, broj: 01-02-3107-1/07, koja je nosioc izrade strategije razvoja.

Nakon manjih izmjena Komisija radi u sljedećem sastavu:

1. Dobrila Bosnić, stručni radnik za razvoj opštine, predsjednik Komisije,
2. Dragoslav Popović, viši samostalni referent za poslove obnove, zaštite na radu, požara, okoline, vodnih resursa i komunalne infrastrukture u Službi za za imovinsko pravne i geodetske poslove Opštine, sekretar Komisije,
3. Anka-Papak Dodig, opštinski načelnik,
4. Stevica Lukać, predsjednik Opštinskog vijeća,

1. PREDGOVOR

S obzirom da za opštinu Drvar već postoje dvije vrlo kvalitetne razvojne strategije i to jedna koju je uradio Odjel privrede Opštine Drvar za period 2004-2009 i druga strategija razvoja koja je zasnovana na poštivanju ljudskih prava za period 2005-2010 koja je rezultat zajedničkog rada lokalne uprave, stanovništva Drvara i UNDP RMAP-a,

5. Ljiljana Dodig, stručni savjetnik za obrazovanje, kulturu, sport i informisanje u Službi za opštu upravu i društvene djelatnosti,
6. Jadranka Boltić, stručni sradnik za razvoj opštine,
7. Siniša Sredojević, stručni saradnik za privredu u Službi za privredu, finansije i inspekcijske poslove,
8. Mirko Bosnić, predsjednik Komisije za razvoj i podsticaj (privreda, vanprivreda, zaštita okoline) Opštinskog vijeća,
9. Milutin Lukač, direktor JP „Komunalac Drvar“,
10. Dragan Maksić, predstavnik mladih,
11. Živana Sabljčić, predstavnik Udruženja građanki „Lasta“,
12. Milan Sabljčić, predstavnik Udruženja samostalnih privrednika „Progres“,
13. Drago Šobić, predstavnik Mjesne zajednice Vrtoče,
14. Milorad Medić, predstavnik Mjesne zajednice Drvar grad i
15. Darko Vucelja, predstavnik Mjesne zajednice Prekaja, članovi Komisije

Rad Komisije rukovodi i koordinira Upravna grupa koja je interno određena na prvom sastanku Komisije u sljedećem sastavu

1. Dobrila Bosnić,
2. Dragoslav Popović,
3. Stevica Lukač,
4. Drago Šobić,
5. Milutin Lukač,
6. Ljiljana Dodig i
7. Dragan Maksić.

Tokom izrade ovog dokumenta nastojali smo redovno obavještavati javnost i Opštinsko vijeće o progresu i uključiti što veći broj građana različite starosne, polne i obrazovne strukture te njihovo mišljenje i dobre ideje uvrstiti u Strategiju kako bismo dobili što sveobuhvatniji dokument.

2. POJAM STRATEŠKOG PLANIRANJA

Strateško planiranje za svaku opštinu ili organizaciju je bitno iz nekoliko razloga. Prvi je da joj daje smjer, u kojem treba da se razvija, a drugi je da jača i njen kredibilitet i profesionalizam. Strateško planiranje podrazumjeva razradu nekoliko faza. Prije predstavljanja faza i metodologije izrade samog plana vezano za opštinu Drvar, potrebno je radi lakšeg razumjevanja objasniti značenje osnovnih pojmova: strateško planiranje, vizija, misija, SWOT analiza, strateški pravci

Strateško planiranje je proces određivanja:

- šta jedna lokalna zajednica (organizacija, institucija, grupa) hoće da uradi
- kako će upotrijebiti resurse (tehničke, materijalne, finansijske, informativne, ljudske...)
- u kojem vremenskom roku

Strateško planiranje je proces odlučivanja koju promjenu opština namjerava da izvrši u svom radnom okruženju kroz predviđeni period vremena, ovaj proces se zasniva na identifikovanju najboljeg načina korištenja organizacionih resursa da bi se iskoristile mogućnosti i smanjile prijetnje sredine.

Definisanje strateškog plana najčešće podrazumjeva definisanje vizije, swot analize, strateških ciljeva i plana aktivnosti.

Vizija je idealna projekcija budućnosti prema kojoj stremimo. Ona može uključivati društvene, kulturne, političke, ekonomske i/ili komponente vezane za okolinu i to u zavisnosti od fokusa opštine. Vizija opštine je ono kako mi vidimo opštinu onda kada je uspješno implementirala prigodnu strategiju i postigla svoj puni potencijal.

SWOT je skraćenica od Strengths – snage, jake strane, Weaknesses – slabosti, Opportunities – prilike, mogućnosti i Threats – prijetnje. SWOT je ključni dio strateškog planiranja zato što pokazuje opštinu onakva kakva jeste i vanjsko i buduće okruženje opštine. Snage i slabosti se obično odnose na samu opštinu, na ono na šta ona može uticati. Mogućnosti i prijetnje se odnose najčešće na vanjsko okruženje, na nešto na šta se ne može uticati.

Strateška pitanja/pravci su kritični izazovi koji pogađaju ključne elemente kao što su vizija, a obično dolaze iz jakih strana koje bi trebale biti izgrađene, slabosti koje bi ojačale, mogućnosti koje bi bile preuzete, i opasnosti koje bi trebali izbjeći.

Urađena strategija treba da nam daje odgovore na sljedeće pitanja

- Ko smo
- Koji su naši kapaciteti, odnosno šta možemo da uradimo
- Šta želimo da promijenimo
- Na koje ključne probleme želimo da odgovaramo
- Koji su nam prioriteti

Nakon analize trenutnog stanja i određivanja prioriteta u sljedećem dijelu strategija treba da odgovori i na sljedeće pitanja

- Koji su naši trenutni zadaci
- Kako treba da se organizujemo da bi smo ih postigli i
- Ko će, šta i kada da radi

3. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA OPŠTINE DRVAR 2008-2013

U svrhu usvajanja i primjene ove metodologije Komisija za planiranje opštinskog razvoja pohađala je obuku u dva dijela, koju su vodili predstavnici OSCE-a.

Korištena metodologija podrazumjeva:

- Prikupljanje opštih podataka o opštini
- Izradu analize stanja, uključujući i SWOT analizu
- Definisanje razvojne vizije
- Definisanje strateških ciljeva
- Definisanje operativnih ciljeva, te programa i projekata
- Prioritetizaciju/rangiranje projekata
- Definisanje načina implementacije i kontrole provođenja Strateškog plana

4. UKLJUČIVANJE JAVNOSTI I INFORMISANJE

Proces izrade Strateškog plana praćen je značajnim aktivnostima usmjerenim ka informisanju i uključivanju svih zainteresovanih strana u proces izrade plana, odnosno donošenja odluka. Ovim aktivnostima obuhvaćeni su građani, privredni sektor, javna uprava, javna preduzeća, nevladin sektor, obrazovne i zdravstvene ustanove.

Sa prednacrtom ovog plana nastojao se upoznati što veći broj građana putem radio emisije i preko predstavnika mjesnih zajednica. Dokument je mjesec dana bio dat na uvid i mišljenje građanima, primjerak je dostavljen vijećnicima Opštinskog vijeća, direktorima javnih ustanova/preduzeća, nevladinom sektoru, ... Ovim putem sve zainteresovane strane su bile pozvane da daju svoje mišljenje o dokumentu, svoje prijedloge i sugestije.

Provedena je Anketa odnosno upitnik o strateškom planiranju na uzorku od 70 građana različite starosne, obrazovne, polne strukture, područja stanovanja. Njih 36 smatra da je malo urađeno a 31 nije zadovoljno sa dosada ostvarenim napretkom u našoj zajednici. Od osam ponuđenih aktivnosti na kojima bi opštine trebala zasnivati svoju strategiju preferiraju programe za zapošljavanje u poljoprivredi i programe za zapošljavanje u MSP (malom i srednjem poduzetništvu). Kao najvažniji problemi opštine izdvojili su se nezaposlenost i zdravlje a kao prepreka daljnjem razvoju najviše puta su zaokruženi nepovoljno okruženje za investiranje, sporost administracije, slaba konkurentnost domaćih preduzeća te slab povratak mladih.

5. USVAJANJE I REALIZACIJA STRATEGIJE

Strategija razvoja opštine urađena je u periodu oktobar 2007. godine – jun 2008. godine, a usvojena je od strane Opštinskog vijeća Drvar odlukom broj: 01-02-1600-6/08 na sjednici održanoj dana 06.06.2008. godine.

Strategija razvoja opštine se odnosi na period od pet godina (2008-2013). Komisija je svjesna da zbog ograničenih finansijskih mogućnosti svi programi i projekti predviđeni ovim master planom neće moći biti realizovani u navedenom periodu. Takođe je nerealno očekivati da se projekti finansiraju iz isključivo opštinskog budžeta pa je u tom smislu neophodno pronaći i druge izvore finansiranja, odnosno da opštinska uprava preduzme potrebne aktivnosti na obezbjeđivanju ovih sredstava.

Predviđeno je i praćenje realizacije plana za svaku godinu, te njegovo stalno dopunjavanje. Na popisu projekata ostavljeni su svi kandidovani projekti, koji će biti realizovani u skladu sa godišnjim operativnim planom implementacije a prema određenom prioritetu i finansijskim mogućnostima.

6. SOCIO – EKONOMSKA ANALIZA STANJA

I GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNI RESURSI

Opština Drvar se nalazi u sjevernom dijelu Kantona 10 Federacije BiH a u zapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Sa južne strane graniči sa opštinom Grahovo, na jugoistoku sa opštinom Glamoč, na sjeveru sa opštinom Bosanski Petrovac, na zapadu sa opštinom Bihać, na sjeveroistoku sa opštinom Drinić i istočno sa opštinom Istočni Drvar.

Prije rata se prostirala na 951 km² površine da bi razgraničenjem između entiteta i Kantona bila podjeljena na tri djela čime je od glavne teritorije odvojen sjeverozapadni dio sa 13 sela koja gravitiraju Martin Brodu i koja su pripala Kantonu 1, a jugo-istočni dio planinskog područja Klekovače sa naseljima Potoci, Uvala i Sretica kao Opština Istočni Drvar - Potoci ostao je u sastavu Republike Srpske. Sadašnja površina teritorije Opštine Drvar iznosi oko 650 km². Saobraćajna povezanost drumskim saobraćajnicama Drvara sa okolnim opštinama je relativno dobra. Teritoriju pravcem sjever – jug presjeca regionalni put B.Petrovac – B.Grahovo, a pravcem zapad – istok asfaltna saobraćajnica Bihać – Martin Brod – Drvar – Glamoč. Tu su i putevi regionalnog značaja Drvar – Potoci preko planinskog područja Klekovače i Drvar – Trubar odnosno Drvar – Boboljuci koji ide trasom bivše uskotračne pruge prema Ličkoj Kaldri.

Reljef opštine je kombinacija brdsko planinskog terena i visoravni kraškog tipa i plodnih obradivih površina u kotlinama oko rijeke Unac. Teritorija opštine preko 60% pokrivena je visokim lišćarskim i četinarskim šumama, dok je dio kraškog terena pod degradiranim listopadnim rastinjem koji je u prošlosti bio obrađivan, vremenom prerastao u pašnjake, livade i područja obrasla niskim rastinjem.

Nadmorska visina u kotlinama je od 400 – 500 m, na visoravnima 700 – 900 m a okolni planinski masivi Osječenice, Klekovače, Lunjevače, Šatora i Jadovnika prelaze visine od 1100 – 1950 metara.

Rijeka Unac i njene pritoke dio su sliva rijeke Une. Sama rijeka Unac zbog narušavanja prirodne i ekološke ravnoteže svedena je na nivo potoka, dok je prije 30 – 40 godina bila jaka planinska rijeka. U gornjem toku Unca u području Župice izgrađeno je akumulaciono jezero za potrebe Drvarske industrije, a u donjem toku u selu Bastasi lagune za prečišćavanje otpadnih voda tzv. Lagune. Većina izvora je na lijevoj strani toka Unca ispod padina Šatora i Jadovnika i obezbjeđuju, za sada, dovoljne količine pitke vode.

Klima je izrazito kontinentalna sa ekstremnim ljetnim visokim, a u zimskom periodu niskim temperaturama. Prirodni resursi su pogodni za bavljenje stočarstvom, voćarstvom, pčelarstvom i ratarstvom, te za proizvodnju energije, turizam i finalnu obradu drveta.

II DEMOGRAFSKA SLIKA I TRŽIŠTE RADA

Podaci o stanovništvu na području opštine Drvar iz perioda prije 1850. godine nisu poznati. Pojedinačni arheološki nalazi potvrđuju da je područje doline Unac bilo naseljeno i u doba Rimskog carstva, postoje dokazi u obliku «miljokaza» koji su obilježavali puteve iz vremena Rimskog carstva, nadgrobnih ploča i dr. Neki putopisni podaci iz srednjeg vijeka pominju naselja u «Unačkoj dolini» dok su okolna planinska područja u to vrijeme bila pod visokom šumom. Od vremena Turske vlasti do Austrijske aneksije, dijelovi ovog područja pripadali su begovskim Vakufima, stanovništvo je bilo pravoslavne vjeroispovijesti i često je napuštalo ove prostore i bježalo u susjedne države. Od aneksije Bosne u sastavu Austro-Ugarske monarhije područje Drvarske opštine, kao izuzetan šumski potencijal počelo je da se razvija sa administrativnim centrom u Drvaru, kada je tu doseljen određeni broj uglavnom stručnih kadrova, zanatlija i drugih profila potrebnih za organizaciju industrije i pratećih djelatnosti.

Pred sami II svjetski rat broj stanovnika u opštini Drvar je bio 24.228 stanovnika. Poslije II svjetskog rata iz Drvara je kolonizirano i na ekonomskoj bazi migriralo veliki broj stanovništva tako da je od tada do danas iz godine u godinu broj stanovnika bio sve manji da bi po zadnjem popisu iz 1991. godine on iznosio 17.126 stanovnika (98% Srba i 2% ostali).

U toku posljednjeg rata od 1991 -1995. godine značajan broj stanovnika Drvara migrirao je u Republiku Srpsku, Srbiju ili dalje u svijet, zbog ratnog okruženja i ekonomske krize koja je pratila ratna zbivanja. U septembru 1995. godine komplet stanovništvo Drvara je usljed vojnih akcija protjerano sa područja matične opštine i raselilo na područje RS, SRJ i širom cijelog svijeta. Nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma 1996. godine, teritorija opštine naseljena je raseljenim osobama hrvatske nacionalnosti koje su stigle pretežno iz srednje Bosne. Naseljeno je između 6.500 – 7.000 osoba. Povratak domicilnog srpskog stanovništva je započeo u drugoj polovini 1997. godine i to pretežno u ruralna područja da bi u sljedećim godinama bio sve masovnije zahvativši i gradsko područje. Proces povratka izbjeglih

	Broj zapo sleni h	Pol		Kvalifikaciona struktura						
		M	Ž	NK	PK	KV	VKV	SSS	VSS	VSS
Privreda	4,870	3,530	1,340	670	820	1,690	630	690	110	260
Neprivreda	980	530	360	80	30	50	40	360	150	180
UKUPNO:	5,780	4,060	1,700	750	850	1,740	670	1,050	260	440

pratio je i proces odlaska raseljenih osoba dijelom u njihova ranija mjesta življenja, a dijelom u druga mjesta u BiH, RH ili druge zemlje.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku teritoriju opštine Drvar naseljava cca 13 000 stanovnika a prema Strategiji razvoja opštine Drvar 2004 – 2009. u opštini Drvar i to u dijelu koji je pripao Kantonu 10 živi oko 9.000 stanovnika i to oko 8.000 srpske nacionalnosti i oko 1.000 hrvatske nacionalnosti. U sklopu Službe za opštu upravu i društvene djelatnosti funkcioniše referat za boračko –

invalidsku i socijalnu zaštitu. Vode evidenciju raseljenih osoba (Centar za registraciju). Trenutno ih je 370 na spisku ali to nije potpuno tačan podatak, jer postoje indicije da ih je u periodu jesen 2007 oko 50 odselilo bez odjave.

Kako je naša opština Dejtonskim i Rimskim sporazumom teritorijalno podjeljena na tri djela (RS, K-10 i K-1) dio stanovništva sa tih područja sada administrativno pripada RS i Kantonu 1.

Po zadnjem izvještaju za 2007.godinu Policijske uprave Drvar Opštinskom vijeću navodi se da je područje opštine Drvar trenutno naseljeno sa oko 9642 stanovnika od čega je oko 8150 srba, 1500 stanovnika hrvatske nacionalnosti i 6 stanovnika bošnjačke nacionalnosti. Do sada je CIPS izdao 7975 ličnih karata ali se ne vodi evidencija po nacionalnosti, niti evidencija broja prijavljenih i odjavljenih građana. Kada se govori o broju stanovnika treba uvažiti činjenicu da jedan dio stanovništva živi na teritoriji Drvara ali da je prijavljen u drugim opštinama iz različitih razloga, isto tako određen broj stanovnika je prijavljen u Drvaru ali živi u drugim opštinama. Iz svega ovog slijedi da će tačan broj stanovnika na području naše opštine biti poznat tek nakon što se izvrši popis stanovništva.

Još veliki broj izbjeglog stanovništva ima želju da se vrati u svoju bivšu opštinu, ali nemaju uslova, prvenstveno iz ekonomskih razloga, nedostatka zaposlenja ili bavljenja drugim poslovima.

Prije posljednjeg rata u Drvaru je radilo oko 5.700 stanovnika i to u privrednim i neprivrednim djelatnostima, po polnoj i kvalifikacionoj strukturi kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Podaci o broju nezaposlenih radnika koji su tada bili prijavljeni kod Zavoda za zapošljavanje su sljedeći: ukupan broj tih osoba iznosi oko 800 od čega najviše otpada na SSS i to njih oko 400 ekonomske, kemijske, tekstilne, šumarske i drvo prerađivačke struke.

Najveći broj zaposlenih radio je u drveno prerađivačkoj industriji zatim mašinskoj, tekstilnoj i industriji prerade papira. Statistički podaci o prijeratnom stanju u privredi su preuzeti iz Strategije razvoja opštine Drvar 2004 – 2009.

Prema Izvještaju o zapošljavanju na području opštine Drvar, koji je Zavod za zapošljavanje podnio Opštinskom vijeću za period 01.01.2007.g do 30.09.2007.godine, broj nezaposlenih lica, zaključno sa 30.09.2007.godine je 1018 lica od čega je 510 žena. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih je predstavljena u sljedećoj tabeli:

	Broj prijav ljenih	V S S	V Š S	S S S	N S S	V K V	K V	N K
Ukupno	1018	4	29	349	5	13	367	251
Zene	510	1	15	200	5	2	147	140

Prema podacima Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje – Kantonalne administrativne službe za Kanton 10 zaključno sa danom 01.02.2007.godine Kantonalna služba Livno ima popis 198 regoba sa 1047 zaposlenika prijavljenih na području opštine Drvar.

Na osnovu reprezentativnog uzorka prilikom djelimičnog popisa stanovništva u našoj opštini starosna struktura je totalno nepovoljna. Naime, od ukupnog broja stanovnika oko 40% otpada na penzionere, dok od radno sposobnog stanovništva na nezaposlene otpada oko 70%.

III EKONOMSKA I BIZNIS SITUACIJA

Drvar je u periodu između 1945-1991. g. postao jedna od najrazvijenijih opština u BiH. Drvoprerađivačka industrija je brzo rasla u ovom periodu, a lokalno stanovništvo je i danas poznato po svojoj stručnosti u ovoj grani industrije. Zbog tolike važnosti, šumskog bogatstva, kao i stručnosti u preradi drveta ova grana industrije je bila nosilac razvoja opštine. Razvijene su bile još fabrika papira, tekstilna, mašinska kao i druge grane industrije.

Privatizacija je u Drvaru provedena u nekoliko faza. "Markovičeva privatizacija" iz 1990-1991, kao i u većini drugih opština je samo djelimično završena. Bivši radnici preduzeća su smatrali da su punopravno kupili dionice, iako ovo kasnije nije potvrdio sud u Bihaću. Druga faza privatizacije je u stvari bila „dokapitalizacija" iz 1996. g. koju je sprovela Agencija za razvoj i rekonstrukciju tadašnje Herceg-Bosne iz Mostara. Treća faza je tkz mala privatizacija.

Kao i u ostatku zemlje, privatizacija u Drvaru je podijeljena na tzv. "veliku" i "malu". Drvar je specifičan po tome što ovdje zapravo nikad nije ni došlo do velike privatizacije. Umjesto toga, 1995 i 1996.g. većina industrije je objedinjena u jedno preduzeće. Od prilike u isto vrijeme, Finvest CORP iz Hrvatske se pojavio u Drvaru i zajedno sa tek osnovanim državnim preduzećem, osnovao Finvest

Drvar. Državni udio u ovom novom preduzeću je oko 33%, dok je ostatak u rukama Finvest CORP-a iz Republike Hrvatske. Kao rezultat dokapitalizacije iz sredine devedesetih, te privatizacije državnog udjela u Finvestu Drvar iz 2001.g. većinu industrije u Drvaru kontroliše strani vlasnik. Problemi vezani za "malu privatizaciju" su predmet daljih rasprava, i predstavljaju značajan izvor nesuglasica između dvije etničke grupe. Oktobar 2002.g. je označio početak male privatizacije u Opštini. Od tada je značajan dio Opštinskog vlasništva privatizovan. Građani Drvara, zajedno sa opštinom, nisu informisani, a kamoli konsultovani šta će tačno biti privatizovano u njihovom gradu i na koji način će proces teći. Privatizacija je dobila svoju novu dimenziju poslije novih opštih izbora 2006.g. Dvije etničke grupe (Srbi i Hrvati) imaju učešće vlasti u Kantonu 10 i kao posledica toga, privatizacija postaje javna i transparentna na području grada Drvara.

Na području opštine Drvar ima 6 državnih preduzeća i to: JP HB Šume Kupres PJ Drvar, HT d.o.o.Mostar, TKS Livno IJTK Drvar, JP Komunalac Drvar, JP Gradsko groblje d.o.o. Drvar, EPHZHB d.d.Mostar-DPHBŽ Livno PJ Elektro Drvar.

Jasna sektorska klasifikacija biznisa – poljoprivreda, industrijska proizvodnja, usluge ne postoje, kao ni broj zaposlenih u navedenim sektorima.

Do sada nije bilo slučajeva stranih ulaganja u naša preduzeća. Preduzeća na tržištu opstaju na principu ponude i potražnje. Zapažen rast na tržištu imaju trgovačka preduzeća zbog dobre ponude robe široke potrošnje.

Uglavnom propadaju preduzeća koja se bave proizvodnjom, a kao glavni uzrok neuspjeha je nekontinuiran plasman robe na tržište i nemogućnost dobijanja potrebnih finansijskih sredstava za održavanje procesa proizvodnje.

Preduzeća na teritoriji Opštine Drvar skoro da ne primaju nikakve vrste pomoći i prepuštena su da brinu sama o sebi.

Rastuće firme (trgovina), trebaju pomoć u oblasti menadžmenta i marketinga, a opadajuće u oblasti pružanja pravnih savjeta i pomoć u finansiranju.

Što se tiče dostupnosti kapitala na lokalnom nivou, dostupnost kapitala je veoma slaba, a i ono što je u ponudi je nepovoljno zbog visokih kamatnih stopa.

Ukoliko firme sa ovog područja i proizvedu robu za izvoz, plasman je moguć samo u zemlje bivše Jugoslavije jer ista ne zadovoljava standarde kvaliteta na sve zahtjevnijem tržištu. Za sada je moguć samo izvoz drvne sirovine a najčešćeje to drvo za ogrjev.

Prirodni resursi tj. šume su pod ingerencijom Kantona pa nemamo nikakve informacije o iskorištenju istih. Neracionalno iskorištavanje šumskog bogatstva bi se spriječilo vraćanjem kontrole korištenja nad ovim resursom Opštini Drvar. Isto važi i za druge prirodne resurse.

I pored nekih ulaganja Kantona u saobraćajni sektor, na ovom prostoru postoji problem: tj. nerješeno pitanje saobraćajne signalizacije, javnog prevoza, jednim dijelom i telefonskog saobraćaja zbog nedovoljnog prostiranja signala na području Opštine Drvar.

IV INFRASTRUKTURA

Opština Drvar je prije rata imala razvijenu telekomunikacionu, vodovodnu, elektro i putnu infrastrukturu na teritoriji cijele opštine. Međutim, nakon rata infrastruktura je dijelom devastirana ili je dotrajala zbog neodržavanja.

Putevi na području opštine su dotrajali i u toku je njihova rekonstrukcija na području grada. Putevi kroz opštinu Drvar spajaju Kanton 10, Kanton 1 i Republiku Srpsku i ulaze u vezu sa putevima koji vode prema Republici Hrvatskoj. Ovi putevi utiču na razvoj preduzetništva - industrije na ovim prostorima.

Telekomunikacije grada Drvara ne pokrivaju u potpunosti područje opštine Drvar. Telekomunikacije su dostupne građevinsko-industrijskoj zoni i vlasništvo su HTd.o.o.Mostar.

Elektro mreža dijelom zadovoljava potrebe grada Drvara, a u toku je elektrifikacija nekih mjesnih zajednica. Dostupna je industrijsko-građevinskoj zoni.

U Drvaru imamo dva javna preduzeća čiji je osnivač Opština Drvar a finansiraju se iz sopstvenih planskih sredstava. To su JP "Gradsko groblje" d.o.o. i JP "Komunalac" Drvar d.o.o. dok se JP "Radio stanica Drvar" d.o.o. Drvar se finansira iz Budžeta Opštine.

Vodosnadbijevanje ruralnog dijela opštine je neregulisano što predstavlja veliku prepreku jer se većina stanovništva snadbijeva vodom iz bunara, lokalnih vodovoda ili izvora. Na području mjesnih zajednica pitanje vodosnadbijevanja i pristupa kvalitetnoj hemijski obrađenoj vodi nije riješeno.

Nadalje prepreku predstavlja i to što je u samom centru grada potrebno revitalizirati postojeći vodovodno-kanalizacioni sistem, smanjiti gubitke vode u samom sistemu i urediti izvorište "Točkovi" i "Jare". Kvalitetu vode kvare i nelegalne deponije smeća, koje su najčešće iznad izvora vode. U urbanom dijelu opštine vlasništvo nad vodovodnim i komunalnim preduzećima pripada Opštini Drvar. Nadležnost nad održavanjem vodovodne i kanalizacione mreže vrši JP "Komunalac" d.o.o. Drvar.

Prostorni plan kao i Urbanistički plan grada Drvara postoji i donešen je 1986-2000 god. Uradio ga je Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd a toku je donošenje novog Prostornog plana za područje Kantona 10.

Bespravne gradnje ima i dosta individualnih objekata ne posjeduje građevinsku dozvolu. Isto tako bespravna gradnja ugrožava planove i razvoj opštine Drvar.

Ratnooštećenih objekata na području opštine Drvar je mnogo i u najvećoj mjeri to su stambeni objekti (zgrade i kuće). U evidenciji Opštine Drvar je 840 zahtjeva za rekonstrukciju i obnovu stambenih objekata. Finansijska sredstva za obnovu i rekonstrukciju svake godine planski dolaze od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, UNDP-a, Federalnog ministarstva za raseljena lica i izbjeglice, Ministarstva za raseljena lica i izbjeglice vlade RS.

V OBRAZOVANJE

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Krajem 1998.godine počeo je sa radom dječji vrtić "Lastavica" u našem gradu i to u prostorijama gdje je on egzistirao i prije rata. Osnovna djelatnost je odgojno obrazovni rad sa djecom predškolskog uzrasta. Dječiji vrtić je prestao sa radom u toku 2004.godine a do tada vrtić je imao sljedeći program:

Odgojno obrazovni rad vršio se u dvije grupe:

- mlađa mješovita grupa od 3 – 4 godine
- starija mješovita grupa od 4 – 7 godine

Treba naglasiti da su uslovi rada i boravka u periodu funkcionisanja bili dosta dobri i da su mogućnosti prijema još djece bile znatne. Sa obzirom na prestanak rada dječijeg vrtića u trajanju od tri godine, u toku 2007.godine izvedeni su radovi na sanaciji dijela objekta koje sprovodi NVO «Lasta». Nakon sanacije, u toku ove i naredne godine, NVO «Lasta» će organizovati radionice i igraonice za djecu predškolskog uzrasta. Potrebno je uraditi detaljan

plan rada i obezbjediti izvore finansiranja za rad ove ustanove u budućnosti. Opština Drvar je pronašla donatora Njemačku NVO „ZAŠTITI ME“ za promjenu krovnog pokrivača, sanaciju stolarije i kompletnu zamjenu dotrajalog sistema grijanja.

OSNOVNO OBRAZOVANJE

Osnovna škola je upisana u registar osnovnih škola kod Ministarstva društvenih djelatnosti HBŽ, te verifikovan status škole za izdavanje javnih isprava.

Osnovna škola ima 23 odjeljenja od I – VIII razreda koja radi u dva školska objekta. Nastava se odvija u jednoj smjeni sa ukupno 498 učenika (408 povratnika i 90 raseljenih). Pored ove škole 2001.godine otvorena je i područna škola u Prekaji koju pohađa 3 učenika od I – IV razreda.

U osnovnoj školi uposleno je 9 učitelja u razrednoj nastavi i 18 nastavnika u predmetnoj nastavi, te 11 radnika (direktor, pomoćnik direktora, bibliotekar, sekretar, računovođa, majstor, čistačice).

U skladu sa Privremenim sporazumom o zadovoljavanju potrebe i prava djece povratnika od 5.Marta.2002.godine uvedena je nacionalna grupa predmeta na maternjem jeziku.

U objektu Osnovne škole stvoreni su prilično dobri uslovi za obavljanje obrazovnog procesa, nabavljena je neophodna oprema ali je još neophodno:

- kompletirati školsku biblioteku
- promijeniti krovni pokrivač u novoj zgradi
- izvršiti nabavku kabinetske opreme u predmetnoj nastavi (računari i računarska oprema)
- izvršiti nabavku opreme za sportsku dvoranu (potrebna kompletna oprema)
- osigurati sredstva za lokalni prevoz učenika
- ograditi školsko dvorište

- opremiti igralište
- sanirati mokre čvorove i
- renovirati lijevo krilo stare zgrade

Osnivač Osnovne škole u Drvaru je Opština Drvar i ona finansira materijalna sredstva koja su neophodna za rad, dok sve plate zaposlenima isplaćuje vlada Kantona 10.

Prije rata školu su pohađaju učenici uglavnom Srpske nacionalnosti dok je danas pohađaju i djeca hrvatske nacionalnosti.

Što se tiče zajedničkog plana i programa, plan i program je otišao «korak» dalje od zajedničke jezgre, što upućuje na to da nisu usaglašeni stavovi oko zajedničkog plana i programa.

Osnovna škola u Drvaru je višenacionalna u oba slučaja (učenici i profesori), dok je područna škola u selu Prekaja jednonacionalna u oba aspekta. Plan i program koji se primjenjuje u školi u Drvaru nije zajednički iz razloga što se nastava izvodi po nacionalnoj grupi predmeta.

U predratnom periodu od 1984 -1994 godine pet osmorazrednih škola:

- OŠ Slavko Rodić Drvar
- OŠ Prekaja
- OŠ M. Brod
- OŠ V. Cvjetnić
- OŠ Trubar

U ovom periodu postojalo je devet škola od I do IV razreda, a to su: OŠ Podić, Vidovo selo, Mokronoge, Podovi, Zaglavica, Bastasi, Boboljusci, Bos. Osredci, Poljice.

U ovim školama radilo je 108 nastavnika i pedagoga, dok je ukupan broj učenika bio 1756.

1994. godine, stanje u školstvu bilo je sljedeće:

Osmorazredne škole:

- OŠ Slavko Rodić Drvar
- OŠ Prekaja
- OŠ M. Brod
- OŠ V. Cvjetnić
- OŠ Trubar

Škole sa obrazovanjem od I do IV razreda: OŠ Vidovo Selo, Mokronoge, Bos. Osredci, Poljice.

Ukupan broj učenika u ovoj godini je 1600. Broj odjeljenja se kretao od 6 do 7, od čega je u centralnoj Osnovnoj školi Slavko Rodić bilo 50 odjeljenja.

SREDNJE OBRAZOVANJE

Srednja škola u školskoj 2006/07. godini u svom sastavu ima:

- opštu gimnaziju (I – IV razred) sa 6 odjeljenja i ukupno upisanih 120 učenika,
- šumarski tehničar (I – IV razred) sa 2 odjeljenja i ukupno upisanih 58 učenika
- stručna škola-stolari (I –III razred) sa 3 odjeljenja i ukupno upisanih 40 učenika

Znači srednju školu pohađa 218 učenika sa kojima rade 18 profesora i 5 radnika ostalih zanimanja.

Nastava se pohađa na hrvatskom jeziku a strani jezici su njemački i engleski.

Razmatrana je mogućnost izučavanja i drugih zanimanja iz oblasti trgovinske, ugostiteljske, elektro i metalurške škole kao i osnivanje još jedne srednje škole (ekonomske, medicinske, strojarske ili drvoprerađivačke). Ovako širok krug zanimanja bio bi moguć sa prijeratnim stanjem kad je priliv učenika iz osnovnih škola bio 200-230 učenika svake godine, pa se godišnje upisivalo od 7 do 9 odjeljenja u prve razrede srednje škole.

Prije rata i ratnih dešavanja, srednja škola je imala najmanje 700 učenika iz sljedećih zanimanja:

- Gimnazija
- Šumarska tehnička
- Mašinska tehnička
- Finalna obrada drveta (III i IV stepen)
- Metalci (tokari, bravari - III stepen)

Prije ovih zadnjih ratnih događanja u našem gradu postojao je i radio Radnički univerzitet.

Trenutno osnovnu školu svake godine završava oko 60 učenika u Drvaru i 5 do 10 učenika u Bos. Grahovu. Od ovog broja učenika 10% ih nastavi školovanje van Drvara, dok perostali broj učenika se raspoređuje u tri odjeljenja gimnazije, šumarsko-tehničke i drvoprerađivačke škole.

Nastavni planovi i programi su Kantonalni (F BiH) i osnovno i srednje obrazovanje je potpuno u nadležnosti Kantona. U Kantonu 10 nastavni planovi su prepisani iz Republike Hrvatske, uz napomenu da se u poslednjih nekoliko godina radilo na uspostavljanju zajedničke jezgre sa F BiH i RS.

Na teritoriji naše opštine privreda je toliko loša da potrebe za kadrovima nema jer je na birou za zapošljavanje toliko kadrova koje ni tri puta jača privreda ne bi mogla zaposliti.

Prema podacima srednje škole u Drvaru, jedna polovina gimnazijalaca nastavlja školovanje a druga polovina kao i svi stolari su na birou za zapošljavanje.

Što se tiče dostupnosti visoko školskim ustanovama, srednjoškolci iz Drvara uglavnom nastavljaju školovanje na

Banjalučkom univerzitetu, višim školama u Prijedoru ili na fakultetu u Bijeljini dok je malo onih koji školovanje nastavljaju u Rep. Srbiji.

Srednjoškolci hrvatske nacionalnosti (koji čine oko 4% ukupnog broja učenika srednje škole), školovanje nastavljaju u Mostaru ili u Rep. Hrvatskoj.

Srednja škola u Drvaru ima biblioteku sa 3 do 4 hiljade knjiga od kojih je 20% upotrebljivo za nastavni program, poseban nedostatak knjiga je za učenike koji izučavaju Srpski jezik (Lektira).

VI ZDRAVSTVO

Zdravstvena zaštita stanovnika Drvara najvećim dijelom se ostvaruje u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja Drvar. Dom zdravlja pruža usluge iz primarne, specijalističke – konsultativne i baričke (porodilište) zdravstvene zaštite.

Prije rata ovo je bio značajan kliničko-bolnički centar za širu regiju, iako danas dobrim dijelom razrušen, ipak zadovoljava svojim prostornim kapacitetima kao Dom zdravlja. Veliki problem je nemogućnost zbrinjavanja bolesnika u Drvaru pa se svi ozbiljniji slučajevi upućuju u Livno ili Banja Luku ako je potreban bolnički tretman. Od 2006 zahvaljujući učešću u GAP projektu, u sastavu Doma zdravlja funkcioniše i porodilište sa 2 kreveta za majke i 2 za bebe.

Organizaciju rada i poslovanje u 2007. godini opterćivala su dva osnovna problema – nedovoljan budžet i neodgovarajuća kadrovska struktura.

Finansiranje Doma zdravlja ostvaruje se, uglavnom iz doprinosa za zdravstveno osiguranje preko Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona 10 i naplaćenih prihoda za pružene usluge. Da bi se zdravstvena zaštita građana podigla na viši nivo potrebna je podrška lokalne i kantonalne izvršne vlasti, koja je i pored zakonom predviđenih obaveza izostala.

Na kraju 2007. godine u Domu zdravlja je bilo zaposleno 39 radnika: 7 VSS, 4 VŠS i 28 SSS, od toga 23 medicinskih, 14 nemedicinskih i po 1 volonter i pripravnik. Iz ove strukture vidljiv je nepovoljan odnos medicinskih i nemedicinskih radnika, što menadžment pokušava popraviti sa stipendiranjem visokostručnih kadrova.

U skladu sa reformom zdravstvenog sektora u BiH, koja promoviše porodičnog ljekara kao nosioca aktivnosti, u

Domu zdravlja u Drvaru 2006-oj godini obučena su dva Tima porodične medicine i adaptiran je prostor za njihove potrebe. U narednom periodu očekuje se opremanje tih ambulanti i početak realizacije ovog projekta.

Po podacima Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona 10 po različitim osnovama osiguranja ukupno je 5896 lica prijavljenih na zdravstveno osiguranje u Područnom uredu Drvar.

U ovoj ustanovi u toku 2007. godine pregledano je 30.677 pacijenata i pruženo im je 73.648 medicinskih usluga.

U odnosu na 2005.godinu kad je ukupni gubitak iznosio 573.966,00 KM u 2006.godini je značajno smanjen i iznosi 309.709,00 KM a ukupni gubitak u 2007.godini je smanjen na 184.668 KM. Ukupni prihodi a posebno prihodi od pruženih i naplaćenih usluga imaju tendenciju rasta dok su rashodi smanjeni zahvaljujući sprovođenju mjera racionalizacije i štednje u svim službama.

Potrebno je istaći da rezultati Ankete o strateškom planiranju, koja je provedena u sastavu izrade ove Strategije upućuju da je za opstanak i razvoj ovog područja neophodno poboljšanje zdravstvene zaštite s naglaskom na sekundarnu zdravstvenu zaštitu, odnosno bolničko liječenje jer je za zbrinjavanje pacijenata u Livno odnosno Banjaluci potrebno putovati cca 110 km odnosno cca 140 km samo u jednom pravcu. Ova činjenica jasno ističe problem otežanog liječenja, posebno u hitnim slučajevima jer dva sata udaljenosti od operacione sale uveliko ugrožavaju spašavanje ljudskog života, tako da troškovi liječenja koji su previsoki i velikom broju ljudi nedostupni dolaze na drugo mjesto. Takođe značajan problem je to što veliki broj stanovnika nema zdravstveno osiguranje.

Trenutno ne postoji strateški plan razvoja Javne zdravstvene ustanove dom zdravlja Drvar i potrebno a je što skorije napraviti u saradnji sa lokalnom i kantonalnom izvršnom vlasti a u skladu sa planom i donijeti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i naravno pronaći način za rješavanje problema na koje nailazi stanovništvo prilikom ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

VII SOCIJALNA ZAŠTITA

U Drvaru u sklopu Službe za opštu upravu i društvene djelatnosti funkcioniše referat za boračko – invalidsku i socijalnu zaštitu. Uposlena su tri namještenika i to jedan sa

VŠS i dva sa SSS. Drugih ustanova koje se bave pitanjem socijalne zaštite u Drvaru nema.

U odnosu na nezaposlenost, starosnu strukturu i ukupno vrlo tešku ekonomsku situaciju u poratnom periodu, veoma je mali broj primalaca socijalne pomoći. Ne postoje evidencije socijalno ugroženih kategorija ali uposljeni u ovoj Službi smatraju da je taj broj daleko veći od 160 porodica, koliko ih trenutno prima redovnu socijalnu pomoć u iznosu od 50,00 KM mjesečno. Struktura primalaca ove vrste pomoći uglavnom se svodi na stare i iznemogle, nezaposlene, te raseljena lica, invalide, samohrane majke.

Osim redovne socijalne pomoći Kanton 10 redovno izdvaja i 1.000 KM mjesečno kao vandrednu socijalnu pomoć, koja se uglavnom raspoređuje za potrebe liječenja socijalno ugroženih. Kanton 10 plaća i zdravstveno osiguranje za 10 osoba te je ove godine isplatio jednokratnu pomoć za porodilje iz prethodne godine u iznosu po 100,00 KM za njih 30.

Opština Drvar u Budžetu izdvaja 50.000 KM za socijalnu i zdravstvenu zaštitu koje raspoređuje po potrebi.

Veliki problem predstavljaju mentalno oboljeli jer finansiranje njihovog liječenja nije riješeno na nivou države i oni su prepušteni sami sebi.

Uposleni u ovoj službi vode i nužni smještaj za 45 porodica, vrše reviziju socijalne pomoći, izdaju socijalne anamneze za sudove - za brakorazvodne parnice i maloljetne delikvente.

VIII KULTURA I SPORT

Institucije za kulturu i razvoj kulture u našoj lokalnoj zajednici ne postoje. Trenutno nema odgovarajućeg prostora a ni zaposlenih koji se bave ovim pitanjem. Prijeratni hram kulture „Radnički dom“ je izgorio a kako su sredstva potrebna za njegovu rekonstrukciju ogromna, neizvjesno je kada će ovaj grad ponovo dobiti biblioteku, kino, teatar, galeriju i ostale kulturne sadržaje.

U Drvaru djeluje Kulturno-umjetničko društvo Drvar, koje je osnovano 1924.godine, a koje ni u toku rata nije prekidalo sa svojim radom. Nastupaju širom svijeta i dobili su veliki broj nagrada i priznanja. Okupljaju veliki broj članova različitih starosnih struktura organizovanih u nekoliko sekcija od kojih je najbrojnija folklorna, koja već nekoliko godina uspješno organizuju Međunarodnu smotru folklor „Amateri svome gradu“, sa velikim brojem učesnika i posjetilaca.

Osim KUD-a, RRS zadnje dvije godine organizuje Kulturno ljetlo u trajanju od 4 dana tokom kojih ima niz sportskih i kulturnih dešavanja za djecu i omladinu. Zapažen je i rad Vijeća mladih Drvar koji organizuju različite sportske i edukativne aktivnosti da bi poboljšali položaj mladih u Drvaru.

Registrovano je nekoliko sportskih udruženja i klubova: Karate klub „Drvar“, KK „Borac 1972“, Teniski klub „Drvar“, Udruženje lovaca „Drvar“, Ribolovačko društvo „Unac“, Fudbalska škola „Drvar“, Planinarsko društvo „Slavko Dešić- Drvar“, Auto moto klub Drvar. Osim navedenih udruženja, djeluje i FK „Borac“ koji je registrovan u RS ali treninge i utakmice igra u Drvaru kao na domaćem terenu.

Većina ovih sportskih udruženja i KUD „Drvar“ koriste devastirani Sportsko-rekreacioni centar za svoje potrebe - treninge i nastupe.

Početkom 2008.godine formiran je Sportski savez kao krovna organizacija sportskih klubova i udruženja koji djeluju na području opštine Drvar.

IX LOKALNA UPRAVA I NJENI PARTNERI

U cilju poboljšanja rada lokalne uprave u Opštini Drvar je u 2006.godini sprovedena sistematizacija radnih mjesta.U upravi su organizovane 4 službe i to:

- Služba za privredu, finansije i inspeksijske poslove,
- Služba za za imovinsko pravne i geodetske poslove,
- Služba za opštu upravu i društvene djelatnosti i
- Služba za civilnu zaštitu.

Pri Kabinetu načelnika osnovan je Sektor za razvoj.

Opštinsko vijeće broji 19 odbornika, a za razmatranje i pripremanje prijedloga odluka i drugih akata i za stručnu obradu, praćenje i proučavanje drugih pitanja iz nadležnosti Vijeća, Vijeće obrazuje stalna i privremena radna tijela.

Stalna radna tijela Vijeća su Komisije i ima ih 7. To su:

1. Komisija za statutarne pitanja, Poslovnik i propise
2. Komisija za budžet i finansije
3. Komisija za društveni nadzor
4. Komisija za razvoj i posticaj (privreda, vanprivreda, zaštita okoline)

5. Komisija za zaštitu ljudskih prava i jednakost polova
6. Komisija za socijalna pitanja, mlade, kulturu i sport
7. Komisija za mjesne zajednice i saradnju sa opštinama i gradovima.

Dosta je uspješna saradnja lokalne uprave sa nevladinim organizacijama u prvom redu sa izbjegličkim servisom za povratak (RRS), UG Lasta, Vijećem mladih, KUD-om, dok sa druge strane Udruženje samostalnih privrednika "PROGRES" do sada nije imalo nekih zapaženijih aktivnosti u svom radu. Opštinsko vijeće je prihvatilo „Sporazum između Opštinskog vijeća, Opštinskog načelnika i nevladinih/neprofitnih organizacija opštine Drvar“, čime je međusobna saradnja još više konkretizovana. Bitno je istaći da na području drvarske teritorije djeluje i eko udruženje „Klekovača“ čija je glavna aktivnost očuvanje i zaštita okoline.

Lokalna uprava u 2006. godini otvaranjem Centra za pružanje usluga građanima (Šalter sale) i kompjuterskim umrežavanjem svih službi se fokusirala na korisnike usluga i u mnogome svoj rad učinila efikasnijim, što se ogleda kroz poštovanje procedura rješavanja predmeta u zakonskom roku. Takođe, definisano je ko šta i u kom roku radi u administraciji, a u šalter sali na info pultu nalaze se primjerci svih obrazaca.

Ove godine je na Vijeću usvojen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog opštinskog organa uprave Opštine Drvar, kojim se nastojala poboljšati organizaciona struktura opštine. Jedna od ideja koja je sprovedena u djelo je formiranje Sektora za razvoj u sastavu Kabineta načelnika. Tu su zaposlena dva stručna saradnika za razvoj koji bi trebalo da se fokusiraju na pomoć i stvaranje uslova za rast lokalne ekonomije i zapošljavanje.

Do sada se dosta pažnje poklanjalo obrazovanju i edukaciji opštinske administracije, ali zbog „siromašnog budžeta“ često puta nije se moglo učestvovati na seminarima koji su imali edukativni karakter. No bez obzira na to dosadašnja obučenost i stručnost kadrova omogućuje da lokalna uprava može samostalno i uspješno aplicirati na projektima po procedurama Evropske unije.

Lokalna uprava ostvaruje dobru saradnju sa mjesnim zajednicama i kroz tu saradnju nastoji ispoštovati principe javnosti i transparentnosti, međutim još uvijek nema pune uključenosti građana kada su u pitanju procesi planiranja i donošenja odluka.

Iako zbog slabog priliva sredstava u budžet, opština Drvar nije bila u mogućnosti da ostvari neke značajnije rezultate, ipak zajedničkim naporima administracije, nevladinog i privatnog sektora, te međunarodnih organizacija, ostvareni su bitni pomaci u sferi djelovanja lokalne uprave kao srvisu građana. Sve ovo je dobar preduslov da rad lokalne uprave bude u potpunosti javan i transparentan i da ona kao takva da postane moderan, efikasan i samostalan nosilac razvoja zajednice.

7. SWOT ANALIZA

SNAGE

- Prirodna bogatstva
- turističke atrakcije
- čist vazduh, voda i tlo (očuvana životna sredina)
- otvorenost opštine za saradnju
- raspoloživi ljudski resursi (kvalifikovana radna snaga - iskustvo-tradicija)
- veliki broj povratnika
- kreativnost stanovništva
- upornost
- postojanje volje za kadrovsko i tehničko osposobljavanje
- postojanje strateških planova za razvoj opštine
- visok nivo svijesti o trenutnim nedostacima i spremnost na promjene
- dobra saradnja izvršne i zakonodavne vlasti
- partnerstvo lokalne uprave i NVO

SLABOSTI

- udaljenost od centara odlučivanja
- slaba finansijska podrška kantona, oba entiteta i države
- nefunkcionalan putnički saobraćaj
- rad na crno
- primitivna poljoprivredna proizvodnja (nedostaje mehanizacije a postojeća je zaostala)
- nizak nivo informatičkog znanja i opreme
- nepovoljna struktura privatnog sektora - uglavnom je neprirodno karakter
- usitnjenost poljoprivrednih posjeda
- slaba i dotrajala lokalna infrastruktura
- nedostatak kvalifikovanog kadra te slaba iskorištenost postojećeg
- neobjedinjenost baze podataka na nivou opštine
- nedovoljno uređena imovinsko-pravna pitanja
- nepoštovanje prostornog i regulacionog plana
- nedovoljno razvijena svijest građana po pitanju zajedničkih dobara
- nedovoljna uređenost upravljanja, korištenja i zaštite prirodnih resursa na nivou opštine
- mali budžet opštine
- skupa administracija
- slaba naseljenost opštine
- neuređeno poljoprivredno zemljište

- nepostojanje projekata za korištenje prirodnih bogatstava
- etnička neravnopravnost

MOGUĆNOSTI - ŠANSE

- prirodna bogatstva
- tranzitni položaj - povećana frekvencija tranzitnog saobraćaja
- razvoj poljoprivrede (stočarstva, voćarstva, pčelarstva, ljeko-bilje...)
- proizvodnja i prerada zdrave hrane - eko proizvodnja
- finalna prerada dreta
- industrija zdravlja i odmora - vazdušne banje (zaštititi šume!)
- seoski turizam
- sportski turizam (lov, ribolov, planinarjenje...)
- velike površine neiskorištenog poljoprivrednog zemljišta
- integracioni procesi (regionalno i šire)
- proizvodnja energije (mini hidroelektrane i vjetrenjače)
- mogućnost plasmana robe na srpsko i hrvatsko tržište (CEFTA)
- korištenje vode kao strateške sirovine
- stvaranje ambijenta za strana ulaganja - investicije
- dogradnja i rekonstrukcija infrastrukture
- unapređenje i prilagođavanje postojećih propisa u skladu sa potrebama građana
- web prezentacija i korištenje novih tehnologija
- prilagođavanje prostornog plana opštine tekućim potrebama

PRIJETNJE - ZAMKE

- Pogoršanje demografske strukture (nepovoljna starosna struktura)
- nenaseljenost
- migracija sa sela u grad
- izolovanost povratničke populacije
- nizak standard i socijalni problemi
- crno tržište (rad na crno)
- inertnost stanovništva - apatija
- putnička infrastruktura
- nepovoljno poslovno okruženje
- loša privatizacija
- odlazak kadrova - mladih ljudi
- nepovoljno zakonsko okruženje
- nedostatak i neprimjenjivanje zakona na nivou kantona
- male ingerencije opštine
- neplanska sječa šuma
- centralizacije
- nemogućnost raspolaganja "svojim" prirodnim resursima
- pravna nesigurnost potencijalnih ulagača
- administrativne i regulativne barijere za moguće investitore
- skupi energenti, telekomunikacije i administracija
- nekonkurentnost domaćih proizvođača

- nepovoljni uslovi kreditiranja

8. IZJAVA O VIZIJI

Drvar vidimo kao opštinu jednakih mogućnosti, za sve građane, sa evropskim standardima i orijentacijom, visoko razvijenom privredom, saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom, turističko prepoznatljivom i ekološki zaštićenom sredinom, sa kvalitetnim kulturnim sadržajima i savremenim obrazovnim sistemom.

9. GENERALNI RAZVOJNI CILJ

Generalni cilj razvoja opštine Drvar je da postane mjesto ugodno za život, posjetu, rad i poslovanje. Zadovoljni građani svih kategorija i nacionalnosti koji svojim radom mogu ostvariti dobar životni standard i ispuniti svoje slobodno vrijeme na kvalitetan način. Znači treba postati ekonomski prosperitetno područje privlačno ulagačima, poznata turistička destinacija, gdje ljudi u potpunosti koriste prirodne resurse i čistu životnu sredinu, sa visokim stepenom zaposlenosti i dobro obrazovanom radnom snagom te mnogobrojnim sportskim, kulturnim, obrazovnim i sportskim dešavanjima.

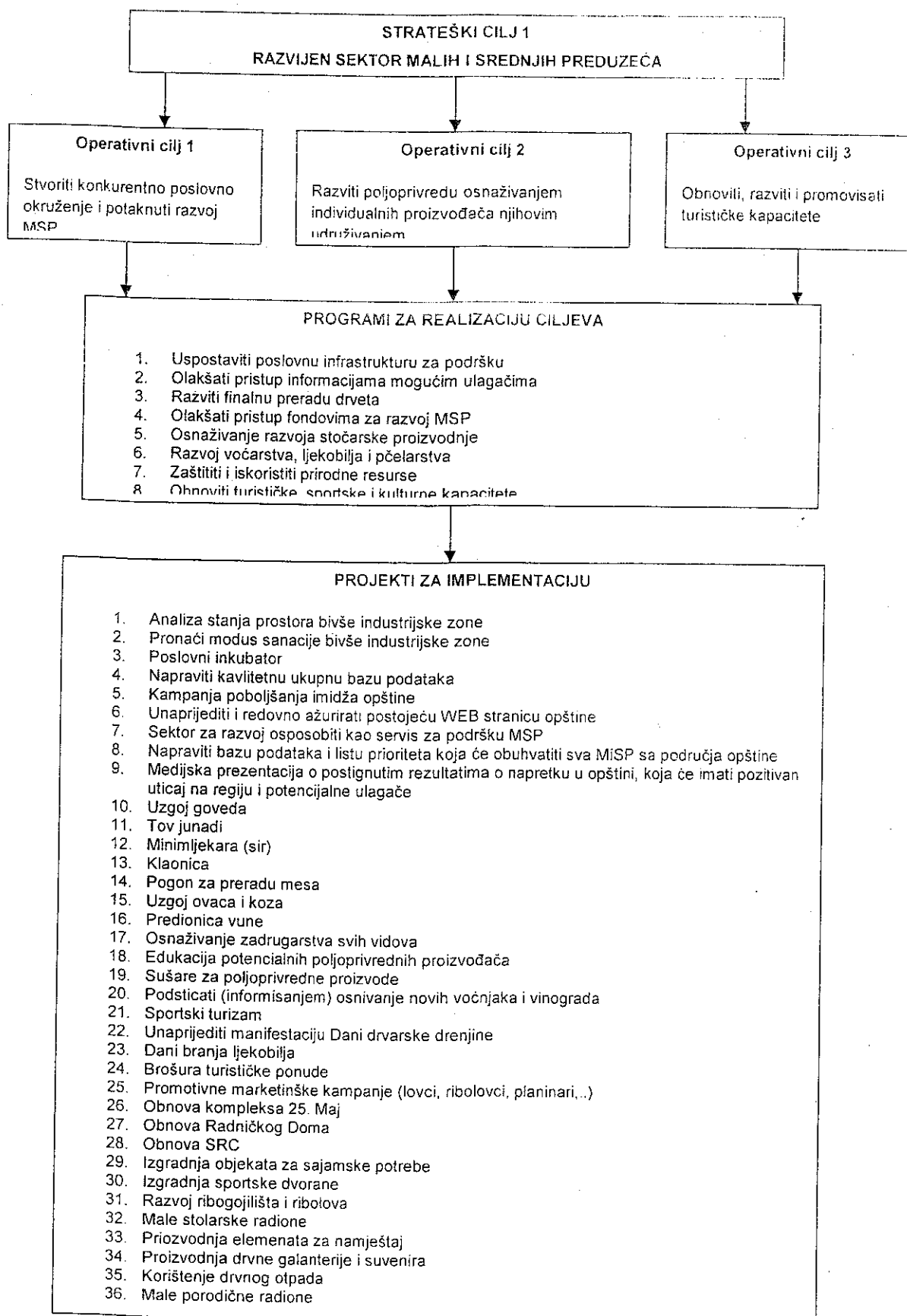
10. STRATEŠKI CILJEVI

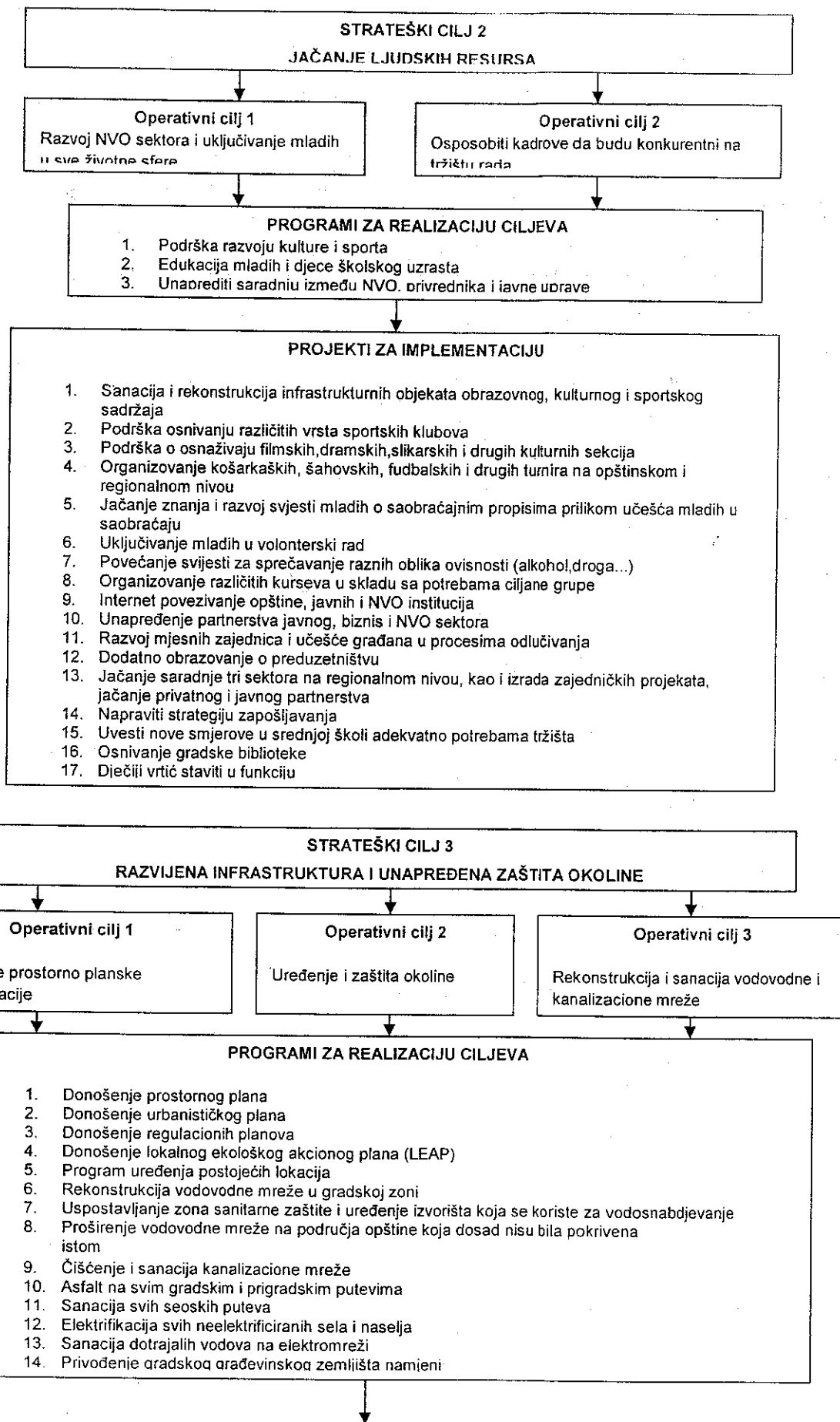
Drvar je nekada bio značajano industrijsko područje u bližoj regiji a i šire, svaki treći stanovnik je bio zaposlen. Svi stanovnici su uživali u vrlo dobroj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti a kulturna i sportska dešavanja su bila na značajnom nivou u regiji, što se može reći i za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Nakon poznatih ratnih dešavanja broj stanovnika je značajno smanjen a što se tiče zaposlenosti, obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite sada smo jedna od najnerazvijenijih opština.

Strateški ciljevi opštine Drvar određeni su na osnovu vizije, analize trenutnog socio-ekonomskog stanja i SWOT analize s ciljem da iskoristimo naše snage a uklonimo slabosti te na osnovu revidiranja važećih strategija i uz ispitivanje i uvažavanje mišljenja velikog broja građana.

S ciljem da poboljšamo sveukupno stanje i da naša opština krene putem razvoja i prosperiteta, kao što smo definisali u viziji razvoja, određeni su sljedeći Strateški ciljevi

1. Razvijen sektor malog i srednjeg poduzetništva (MSP)
2. Jačanje ljudskih resursa
3. Razvijena infrastruktura i unapređena zaštita okoline

PROJEKTI ZA IMPLEMENTACIJU

1. Izrada i donošenje plana i programa aktivnosti za pripremu i izradu Prostornog plana
2. Izraditi prednacrt, nacrt i prijedlog Prostornog plana
3. Upoznavanje javnosti i usvajanje Prostornog plana opštine Drvar
4. Izrada i donošenje plana i programa aktivnosti za pripremu i izradu Urbanističkog plana
5. Izraditi prednacrt, nacrt i prijedlog Urbanističkog plana
6. Upoznavanje javnosti i usvajanje Urbanističkog plana opštine Drvar
7. Izrada i donošenje plana i programa aktivnosti za pripremu i izradu Regulacionog plana
8. Izraditi prednacrt, nacrt i prijedlog Regulacionog plana
9. Upoznavanje javnosti i usvajanje Regulacionog plana opštine Drvar
10. Analiza stanja infrastrukture na području opštine
11. Napraviti katastarsko digitalnu podlogu
12. Uvesti GIS
13. Rekonstrukcija vodovodne mreže u Titovoj i dijelu ul. V. Bodrože do bivše tvornice "UNIS"
14. Rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju K. Glavica
15. Proširenje vodovodne mreže na područje MZ Mokronoge, Prekaja, V. Selo
16. Sanacija i čišćenje kanalizacionog kanala Drvar - Bastaška laguna
17. Regulacija korita rijeke Unac i pritoka
18. Izrada elaborata o stanju i unapređenju vodozahvata gradskog i mjesnih vodovoda
19. Sanacija gradskih i mjesnih vodozahvata
20. Nabavka uređaja za sanitarni tretman vode i obezbjediti stalno izvještavanje stanovništva o kvalitetu pitke vode
21. Idejno rješenje vodosnabdjevanja za čitavo područje opštine Drvar
22. Izrada projekta pošumljavanja ogoljelih područja
23. Izrada idejnog rješenja odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda
24. Izrada studije o upravljanju čvrstim (krutim) otpadom, određivanju i uređenju trajne lokacije gradske deponije
25. Uklanjanje čvrstog otpada iz korita rijeke Unac i njenih pritoka
26. Sanacija i rekonstrukcija objekata na jezeru Župica
27. Sanacija puteva/ulica po planu usvojenom u decembru 2007.godine od strane OV Drvar
28. Asfaltiranje puta Drvar-Potoci
29. Elektrifikacija sela Podić, Zagreda, Šajinovac, Srednja i Gornja Kamenica
30. Sanacija i rekonstrukcija gradske rasvjete
31. Osavremenjivanje elektro mreže u cjelosti na području opštine Drvar
32. Akcije uljepšajmo naš grad
33. Urediti zelene gradske površine
34. Popravka brane i preliiva na jezeru u selu Župica (ribolov)
35. Urediti prelive u lagunama radi ribolova
36. Zaštita izvorišta

Članovi Upravne grupe su usvojili kriterije za vrednovanje svih programa, kako slijedi:

1. Ekonomska moć stanovništva i razvijenost područja (težina kriterijuma 3)

Ocjene:

- 5 – nerazvijeno
- 3 – srednje razvijeno
- 2 – razvijeno

2. Organizovanost i spremnost stanovništva da sopstvenim sredstvima i zalaganjem dijelom učestvuju u realizaciji projekta (težina kriterijuma 4)

Ocjene:

- 5 – do 80%
- 4 – do 60%
- 3 – do 40%
- 2 – do 20%
- 1 - samo radna snaga

3. Procenat stanovnika opštine koji će osjetiti poboljšanje realizacijom kandidovanog projekta (težina kriterijuma 4)

Ocjene:

- 5 – > 70%
- 4 – 40% - 70%
- 3 – 10% - 40%
- 2 – < 10%

4. Uticaj projekta na zapošljavanje (težina kriterijuma 4)

Ocjene:

- 5 – >10 zaposlenih
- 4 – (4-9) zaposlenih
- 3 – (1-3) zaposlenih
- 0 – nema zaposlenih

5. Stepen ulaganja od strane opštine u prethodnom periodu (težina kriterijuma 3)

Ocjene:

- 5 – Nije bilo ulaganja u posljednjih 5 godina
- 4 – Nije bilo ulaganja u posljednjih 4 godina
- 3 – Nije bilo ulaganja u posljednjih 3 godina
- 1 – Nije bilo ulaganja u posljednjoj godini

6. Dugoročnost projekta – značaj njegove realizacije za budućnost (težina kriterijuma 4)

Ocjene:

- 5 – dugoročan- više od 10 godina
- 2 – kratkoročan

7. Značaj projekta za omladinu (težina kriterijuma 3)

Ocjene:

- 5 – ima značaj za omladinu
- 0 – nema značaja za omladinu

8. Teritorijalna širina i korist od projekta (težina kriterijuma 5)

Ocjena:

- 5 – Projekat pokriva teritoriju cijele opštine
- 4 – Projekat pokriva područje od 10 i više MZ
- 3 – Projekat pokriva područje od 3 – 10 MZ
- 2 – Regionalna korist
- 1 – Projekat se odnosi samo na jednu MZ

9. Postojanje mogućnosti za dobivanje donacije kao podrške projektu izvan opštinskog budžeta (težina kriterijuma 4)

Ocjena:

- 5 – učešće donacije u finansiranju projekta više od 80%
- 4 – učešće donacije u finansiranju projekta 60% - 80%
- 3 – učešće donacije u finansiranju projekta 40% - 60%
- 2 – učešće donacije u finansiranju projekta 20% - 40%
- 1 – učešće donacije u finansiranju projekta manje od 20%
- 0 – bez učešća donacije u finansiranju projekta

10. Ekološki aspekt projekta (težina kriterijuma 3)

Ocjena:

- 5 – Projekat smanjuje zagađenje okoline
- 3 – Projekat nema uticaja na zagađenje okoline
- 0 – Projekat zagađuje okolinu

Na bazi utvrđenih kriterijuma vrši se vrednovanje razvojnih projekata. Vrijednost pojedinog projekta dobija se tako što se kod svakog od 10 kriterijuma faktor težine pomnoži sa odgovarajućim brojem bodova, nakon čega se sabiraju bodovi dobijeni po svakom kriterijumu. Projekat sa najviše bodova je prvi na rang listi.

Vrednovanje razvojnih projekata vršit će Komisija za planiranje opštinskog razvoja.

12. PRAĆENJE I KONTROLA IMPLEMENTACIJE 6 STRATEGIJE RAZVOJA OPŠTINE DRVAR

Prihvatanjem vizije i strateških ciljeva u ovom planu iskazuje se spremnost za prihvatanje promjena koje će unaprijediti život građana u našoj lokalnoj zajednici. Implementacija plana će se vršiti na osnovu godišnjeg Operativnog plana implementacije u kojem će se detaljno razraditi sve planirane aktivnosti i budžet. Prijedlozi realizacije projekata koji se stavljaju u godišnji Operativni plan treba da budu ostvarivi, racionalni, ekonomski opravdani, da podrazumjevaju ostvarenje interesa većine građana, odnosno da su izabrani po usvojenim kriterijumima za vrednovanje razvojnih projekata. U izradi Operativnog plana Opštinski načelnik će pored, Sektora za razvoj opštine Drvar angažovati:

- pomoćnika opštinskog načelnika za privredu, finansije i inspekcijske poslove.
- pomoćnika opštinskog načelnika za imovinsko pravne i geodetske poslove,
- koordinatora mjesnih zajednica i
- predstavnika civilnog društva

Godišnji operativni plan će biti usvajan od strane Opštinskog vijeća.

Praćenje, evaluaciju i kontrolu implementacije Strategije razvoja opštine Drvar 2008 – 2013 obavljat će stalno tijelo Opštinskog vijeća - Komisija za razvoj i podsticaj (privreda, vanprivredne djelatnosti, zaštita okoline)

Strateško planiranje kao kontinuirani proces ne može garantovati ispunjenje ambicioznih ciljeva rješavanja svih problema na području opštine, nego je tek prvi korak ka razvoju opštine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
O P Š T I N S K O G V I J E Ć A
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1600-5/08
Drvar, 06.06.2008. godine

Na osnovu člana 8. a u vezi sa članom 13. i člana 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06), člana 42. a u vezi sa članom 49. stav 1. alineja 4. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, donijelo je

O D L U K U

o usvajanju Strategije partnerstva opštine Drvar

Član 1.

USVAJA SE Strategija partnerstva opštine Drvar, broj:01-02-1027-19/07.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u Službenom glasniku opštine Drvar

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
O P Š T I N S K O G V I J E Ć A
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1027-20/07
Drvar, 06.06.2008. godine

7

OPŠTINA DRVAR

STRATEGIJA PARTNERSTVA

SADRŽAJ:

- I – Predgovor
- II – Definicija koncepta partnerstva
- III – Svrha partnerstva
- IV – Pravni osnov za partnerstvo
- V – Potencijalni partneri
- VI – Institucionalizacija
- VII – Strategija partnerstva u vezi sa drugim opštinskim dokumentima
 - VIII – Proces partnerstva
 1. Zajednička identifikacija problema
 2. Zajednička izrada akcionog plana
 3. Zajedničko provođenje akcionog plana
 4. Nadzor i evaluacija akcionog plana
- IX – Područja lokalne uprave otvorena za partnerstvo
- X – Mehanizmi za proces partnerstva
- XI – Kriteriji za pokretanje partnerstva između lokalnih vlasti i građana

XII – Uključenje u proces donošenja odluka

XIII – Praćenje i implementacija strategije

1. Tijelo zaduženo za partnerstvo
2. Sastav tijela zaduženog za partnerstvo

STRATEGIJA PARTNERSTVA OPŠTINE DRVAR

I Predgovor

U okviru Projekta "Ugovor" - Memoranduma o razumijevanju sa Odjelom za demokratizaciju misije OSCE -a u BiH, u opštini Drvar implementira se Modul – Partnerstvo sa građanima. Opštinsko vijeće je imenovalo Radnu grupu za partnerstvo koja je u konsultacijama sa lokalnim autoritetima, građanima i organizacijama civilnog društva izradila ovaj Prijedlog strategije partnerstva.

Strategija partnerstva opštine Drvar je javni dokument kojim se definiše partnerski odnos lokalne vlasti sa građanima i organizacijama civilnog društva u cilju afirmisanja rezultata partnerstva za zajednicu, uključujući efikasnije pružanje usluga, poboljšanje kvaliteta života i povećanje međusobnog povjerenja.

Ovim dokumentom, želi se postići partnerski odnos između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva koji je baziran na zajedničkom radu ka zajedničkom cilju, zajedničkom definisanju problema u lokalnoj zajednici kao i razmjeni odgovornosti, što će doprinijeti bržem razvoju društva, poboljšanju standarda i uslova života, odnosno prosperitetnijoj budućnosti opštine.

II Definicija koncepta partnerstva

Partnerstvo je međusobni odnos između opštine Drvar i građana i organizacija civilnog društva koji podrazumijeva zajednički angažman, osmišljavanje i sprovođenje aktivnosti koje za cilj imaju rješavanje zajedničkih identifikovanih problema uz obostranu podjelu odgovornosti.

Partnerstvo karakteriše:

- postojanje zajedničkog cilja,
- zajednički doprinos u cjelokupnom sprovođenju aktivnosti,
- podjela odgovornosti za cjelokupno sprovođenje aktivnosti,
- postojanje mehanizama za iniciranje, implementaciju i kontrolu partnerstva.

Krajnji cilj rada na promociji partnerstva je da koncept partnerstva opšte poznat i prihvaćen od građana i organizacija civilnog društva i redovno praktikovan u radu opštine Drvar.

III Svrha partnerstva

- Organizacijsko, finansijsko i programsko jačanje građana i organizacija civilnog društva, te njihovo uvezivanje i kvalitetnije djelovanje u funkciji razvoja opštine Drvar.
- Razvoj i jačanje volonterskog rada građana i organizacija civilnog društva u funkciji razvoja opštine Drvar

Partnerstvom se uspostavlja novi institucionalizovani mehanizam kojim će se podržati i unaprijediti postojeća partnerstva, ali i inicirati nova.

Ciljevi partnerstva su uspostavljanje stalne saradnje građana i organizacija civilnog društva sa opštinom Drvar, kroz institucionalno utvrđivanje oblika i modela saradnje.

IV Pravni osnov za partnerstvo

Strategija partnerstva se temelji na odredbama Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Zakona o principima lokalne samouprave u F BiH ("Sl. Novine F BiH", broj: 49/06), Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07 od 27.11.2007.godine, Poslovnika o radu Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-1627/04, 01-02-3853/05 i 01-02-1635/06, Starteškog plana razvoja opštine i drugih odluka Opštinskog vijeća i Načelnika opštine kojima su regulisani procedure i mehanizmi uspostavljanja partnerstva između opštine i građana i organizacija civilnog društva.

V Potencijalni partneri

Strategijom partnerstva se uspostavlja odnos između opštinske vlasti (načelnik opštine, Opštinsko vijeće i ustanove čiji je osnivač opština) i organizacija civilnog društva (nevladine organizacije, udruženja građana, mejsne zajednice i dr.) kao potencijalnih partnera u realizaciji svih aktivnosti na području opštine.

Partnerski odnosi mogu biti: kratkoročni, srednjoročni i dugoročni; dobrovoljni i finansirani, a u realizaciji strategije partnerstva prilikom selekcije partnerskih aktivnosti posebno će se dati prioritet projektima od opšteg interesa koji su predviđeni Starteškim planom razvoja opštine Drvar za period 2008 – 2013.godina, uz istovremeno uvažavanje specifičnih potreba građana opštine Drvar.

Prilikom selekcije partnera posebno će se voditi računa o ugledu i kredibilitetu potencijalnih partnera, legitimnosti i autoritetu, kapacitetu kao i pouzdanosti i posvećenosti u izvršavanju projektnih aktivnosti.

Pravo građana i organizacija civilnog društva je da doprinesu realizaciji projektnih aktivnosti kroz volontiranje, davanje vlastitih ideja, stručnih znanja, iskustva i vještina, kroz različit dijapazon djelovanja vlastitim učešćem u finansijskim i drugim resursima kao jedini legitimni predstavnik određene grupacije građana.

Kao rezultat ovih aktivnosti povećava se kredibilitet, prisutnost, podrška šire zajednice kao i poboljšanje kapaciteta, znanja, resursa i legitimnosti građana i organizacija civilnog društva kao potencijalnih partnera opštine, te rješavanje zajedničkih problema na zadovoljstvo svih građana.

Prava i obaveze opštine kao partnera u realizaciji projektnih aktivnosti su obezbjeđenje političke podrške, finansijske i tehničke ekspertize i legaliteta uz istovremeno obezbjeđenje kontakata u institucionalnim okvirima.

Kao rezultat ovih aktivnosti povećaće se kredibilitet i odgovornost opštinske vlasti, kroz povećanje kapaciteta i novih procedura i ujedno povećanje efikasnosti i efektivnosti u rješavanju prioriternih problema zajednice.

VI Institucionalizacija

Opština Drvar je kroz ranije usvojene akte uspostavila trajne mehanizme partnerskih odnosa sa raznim interesnim grupacijama (Strateški plan razvoja opštine, Budžet, Odluka o neposrednom učešću građana u lokalnoj samoupravi i sl.).

Opredjeljenje opštine je da kroz usvajanje Strategije partnerstva nastavi započete aktivnosti na daljoj institucionalizaciji partnerskih aktivnosti koje će imati za cilj uvođenje standarda u pružanju usluga u svim opštinskim i drugim institucijama, čiji je osnivač opština, koje su u službi građana i organizacija civilnog društva.

Definisanjem Strategije partnerstva će se uspostaviti trajne i jasne procedure učešća građana u definisanju i rješavanju prioriternih problema zajednice i to kroz institucionalna uključivanja u opštinske akte i uspostavljanje mehanizma (tijela, organa) koje će implementirati i nadgledati implementaciju partnerstva.

VII Strategija partnerstva u vezi sa drugim opštinskim dokumentima

Strategija partnerstva kao javni dokument, je usko povezana sa drugim opštinskim dokumentima koji definišu partnerski odnos opštine i građana i organizacija civilnog društva.

Ovim dokumentom se preciznije razrađuju partnerski odnosi kroz važeća opštinska dokumenta, a ujedno će služiti kao osnova za izradu novih, ili promjenu odnosno dopunu postojećih dokumenata opštinske politike.

VIII Proces partnerstva

Proces partnerstva se sastoji iz četiri koraka:

1. Zajednička identifikacija problema,
2. Zajednička izrada akcionog plana,
3. Zajedničko sprovođenje akcionog plana i
4. Zajedničko nadgledanje i evaluacija

sprovedenog akcionog plana.

1 Zajednička identifikacija problema

Zajednička identifikacija problema je prvi korak u partnerskim odnosima opštine i građana i organizacija civilnog društva, kojim se prepoznaje zajednički interes za rješavanje problema zajednice.

Zajedničko definisanje problema pomaže obezbjeđivanju podrške šire zajednice i maksimalno uključenje opštinskih vlasti, te uspostavljanje ravnopravnih partnerskih odnosa.

Cilj zajedničke identifikacije problema je da se kroz zajedničke konsultacije između opštine i građana i organizacija civilnog društva definišu prioritetni problemi zajednice.

Zajedničku identifikaciju problema ćemo ostvariti kroz konsultacije u postojećim zajedničkim tijelima, istraživanjima javnog mnijenja, te kroz inicijativu jedne strane na koju druga pristaje.

2 Zajednička izrada akcionog plana

Zajednička izrada akcionog plana predstavlja drugi korak u partnerskim odnosima opštine i građana i organizacija civilnog društva, kojim se definišu sve aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se realizovao određeni projekat.

Zajednička izrada akcionog plana je važna zbog precizne podjele odgovornosti svih strana koje ravnopravno učestvuju u njegovoj izradi.

Akcionni plan će biti definisan zajedničkim donošenjem odluka u komisijama, radnim grupama i drugim tijelima mješovitog sastava.

3 Zajedničko sprovođenje akcionog plana

Zajedničko sprovođenje akcionog plana je treći korak u partnerskim odnosima opštine i građana i organizacija civilnog društva.

Svi partneri učestvuju u realizaciji plana u skladu sa svojim mogućnostima i prirodom aktivnosti.

U realizaciju akcionog plana mogu se uključivati i vanjski saradnici.

Svaki od partnera odgovara za realizaciju aktivnosti, kako je utvrđeno planom.

Zajednički ćemo realizovati akcioni plan kako bi se obezbjedilo veće učešće šire društvene zajednice u svim fazama realizacije projekta s ciljem stvaranja povoljnijeg životnog okruženja.

4 Nadzor i evaluacija akcionog plana

Ovo je posljednji korak u procesu rješavanja problema.

Zajedničke komisije mješovitog sastava će vršiti nadzor i evaluaciju svih aktivnosti u realizaciji svakog pojedinog projekta.

Njihovi izvještaji će biti dopunjeni istraživanjima javnog mnijenja kako bi se dobila jasna slika zadovoljstva zajednice realizacijom projekta.

Cilj sprovođenja evaluacije akcionog plana je da doprinese utvrđivanju zadovoljstva zajednice realizacijom projekta.

IX Mehanizmi za proces partnerstva

Mehanizam u četiri koraka u procesu partnerstva

1. Mogući mehanizam za zajedničku identifikaciju problema

Javni skupovi (zborovi građana, javne rasprave, neformalni susreti s građanima), mjesne zajednice građanske inicijative, sastanci sa građanskim grupama, Vijeće mladih opštine Drvar i sl.

2. Mogući mehanizam za zajedničku izradu akcionog plana

Mješovite radne grupe po pojedinim temama (nakon identifikacije problema), koordinacijski sastanci sa zainteresovanim grupama.

3. Mogući mehanizam za zajedničko sprovođenje akcionog plana

Učešće građanskih grupa i finansiranje i provođenje („marka na marku“, korištenje stručnih i fizičkih kapaciteta, učešćevanje u raznim odborima i tijelima za provođenje te korištenje drugih resursa).

4. Mogući mehanizam za zajedničku evaluaciju partnerske aktivnosti

Učešće predstavnika građanskih grupa u radu koordinacionog tima, zajedničko sačinjavanje evaluacijskog izvještaja.

X Kriteriji za pokretanje partnerstva između lokalnih vlasti i građana

Kriteriji za selekciju partnerskih aktivnosti:

- Korist za širu zajednicu
- Ciljevi iz strategije razvoja
- Specijalne (hitne) specifične potrebe zajednice ili građanskih grupa

Kriteriji za selekciju partnera:

- Ugled i kredibilitet
- Legitimnost i autoritet
- Kapacitet za doprinos
- Pouzdanost i posvećenost

Načini implementacije ove Strategije zavise o mejrama koje su prethodno pobrojane, a koje je potrebno sprovesti kako bi se unaprijedio status mjesne zajednice, NVO sektora i privrede. Ipak, prvo što je potrebno u implementaciji ove Strategije je njeno *kvalitetno* prezentovanje široj javnosti.

Kvalitetno prezentovanje Strategije javnosti podrazumijeva da je prvi i glavni korak u implementaciji učinjen tek onda kada pojedinac (javnost) shvati važnost i fleksibilnost ovog dokumenta i posebno važnost partnerstva. Kada se pojedinac, samoinicijativno i s povjerenjem uključi u ažuriranje Strategije partnerstva opštine Drvar sa građanima, tek tada se može pristupiti drugom koraku implementacije.

Drugi korak je izrada sveobuhvatnog, detaljnog plana aktivnosti daljne implementacije Strategije.

Nakon izrade takvog plana će grupe formirane od institucija zaduženih za implementaciju Strategije preuzeti na sebe realizaciju aktivnosti iz svog domena.

Sljedeći korak je praćenje implementacije Strategije.

Slijedi ažuriranje plana aktivnosti, ukoliko je potrebno i daljna implementacija.

To znači: informisanje, prikupljanje povratnih informacija, shodno tome realizacija preuzetih obaveza i aktivnosti, sagledavanje postignutih rezultata i eventualne izmjene plana rada kvalitetnije daljne implementacije i ostvarenja konačnih rezultata definisanih predloženim mjerama u svakoj oblasti (mjesne zajednice, NVO, privreda).

Bitno je napomenuti da se posebno treba obratiti pažnja na periodično praćenje učinjenog i shodno tome ažuriranje plana daljnjih aktivnosti.

Procedura za prijavljivanje i selekciju

Opština će, uz stručnu pomoć Radne grupe za Partnerstvo i uz konsultaciju građanskih grupa, izraditi obrazac za iniciranje partnerskih praksi od strane građanskih grupa. Obrazac će biti dostupan u šalter sali opštine Drvar, kao i u prostorijama mjesnih zajednica i svih udruženja građana, te će prikupljeni obrasci sa inicijativama biti kvartalno razmatrani od strane opštinske administracije i koordinacionog tima za provođenje formiranog u skladu sa odlučnim.

Budžet i finansije

Građansko društvo će imati uticaj na predviđanje novčanih sredstava za partnerske aktivnosti putem redovnih konsultacija pri kreiranju i usvajanju Budžeta Opštine. U narednom periodu će se procijeniti zahtjeva li implementacija ove Strategije, tj. provođenje partnerskih aktivnosti posebnu stavku u Budžetu ili će se finansirati iz drugih budžetskih stavki, u zavisnosti od oblasti u kojoj se partnerstvo provodi.

XI Područja lokalne uprave otvorena za partnerstvo

Partnerstvo između građana i lokalnih vlasti u zajedničkom provođenju aktivnosti i zajedničkom sprovođenju opštinskih zadataka i odgovornosti kroz zajednički doprinos i podjelu odgovornosti moguće je u sljedećim područjima od važnosti za razvoj opštine:

- ekonomski razvoj,
- demokratizacija,
- društveni razvoj, provođenje socijalne politike,
- poljoprivreda,
- turizam,
- kultura i sport,
- ekologija,
- administrativne procedure,
- komunalne djelatnosti i infrastruktura,
- informisanje i konsultovanje,
- usluge koje pruža treća strana.

XII Uključenje u proces donošenja odluka

Ova Strategija omogućava uključenje građana u proces donošenja odluka na nivou opštine i pored demokratskog mehanizma predstavljanjem u Opštinskom vijeću.

Lokalna uprava će tražiti mišljenje građana i u skladu sa tim raditi na poboljšanju kvaliteta usluga iz svoje nadležnosti.

XIII Praćenje i implementacija strategije

1. Tijelo zaduženo za partnerstvo

Tijelo zaduženo za partnerstvo je koordinacioni tim za partnerstvo.

Zadaci i odgovornosti tijela zaduženog za partnerstvo:

- Koordinacioni tim za partnerstvo je formiran s ciljem postavljanja smjernica za poboljšanje postojećih i utvrđivanje novih praksi partnerstva sa građanima,
- Koordinacioni tim će se sastajati najmanje jednom godišnje, te razmatrati ponudene prakse Strategije, prosjeđivati ih dalje prema relevantnim opštinskim službama i djelovati konsultativno u daljem toku procesa,
- Koordinacioni tim je stalno tijelo sa mandatom od četiri godine, odluke u njemu donose se većinom glasova prisutnih članova,
- Partneri u radu Koordinacionog tima za partnerstvo su Opštinski načelnik i opštinske službe, Opštinsko vijeće, mjesne zajednice, udruženja građana, mediji, i

drugi.

2. Sastav tijela zaduženog za partnerstvo

Koordinacioni tim za partnerstvo je sastavljen od predstavnika opštinske administracije, Opštinskog vijeća, civilnog društva (NVO i MZ) i medija. Sve organizacije civilnog društva imaju pravo nominovati članove Koordinacionog tima, dok članove ispred opštinske administracije i Opštinskog vijeća predlažu Načelnik opštine, odnosno predsjednik Opštinskog vijeća u konsultaciji sa svojim stručnim tijelima. Koordinacioni tim broji sedam članova i konačni sastav time će biti utvrđen posebnom Odlukom Opštinskog vijeća.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
O P Š T I N S K O G V I J E Ć A
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1027-19/08
Drvar, 06.06.2008. godine

8

Na osnovu člana 5. Zakona o prometu nekretnina ("Službeni list SR BiH", broj: 38/78, 4/89, 22/91 i "Službeni list R BiH", broj: 21/92, 37/93, 13/94 i 18/94), člana 13. i 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06), i člana 18. i 42. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, d o n i j e l o j e

ODLUKU

o prenosu nekretnina u vlasništvo Srpske pravoslavne crkve - Crkvene opštine Šipovljani i Srpske pravoslavne crkve - Crkvene opštine Vrtoče

Član 1.

Ovom Odlukom **PRENOSE SE** u vlasništvo Srpske pravoslavne crkve - Crkvena opština Šipovljani nekretnine označene kao:

- k.č. 76/26-1 zv. "Ocrkavlje", u naravi Crkva, površine 156 m² i groblje površine 7334 m² i k.č. 76/26-2 zv. "Ocrkavlje" u naravi pristupni put, površine 257 m² i pristupni put površine 480 m², u ukupnoj površini od 8227 m², upisanih u PL broj: 246 K.O. Šipovljani, nosioc nekretnine ONI-a SO-e Drvar, sa dijelom 1/1.

U vlasništvo Srpske pravoslavne crkve - Crkvene opštine Vrtoče **PRENOSE SE** nekretnine označene kao:

- k.č. 36/192 zv. "Spasovina", u naravi Crkva, površine 138 m² i groblje površine 9332 m², ukupne površine 9470 m² upisane u PL broj:

508 K.O. Vrtoče, nosioc nekretnine ONI-a SO
e Drvar, sa dijelom 1/1.

Član 2.

Na nekretninama iz člana 1., a po pravosnažnosti ove Odluke, Opštinski sud Livno - Odjeljenje suda u Drvaru i Katastar Opštine Drvar izvršice upis prava vlasništva sa dijelom 1/1 u korist Srpske pravoslavne crkve, Crkvene opštine Šipovljani i Vrtoče.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1534-4/08
Drvar, 06.06.2008. godine

9

Na osnovu člana 8. alineja 8., člana 13. alineja 5. i člana 15. alineja 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj: 49/06), člana 19. Odluke o građevinskom zemljištu Opštine Drvar, broj: 01-02-1005/06 - prečišćeni tekst i člana 42. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-2583-1/08, na prijedlog Službe za imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine Drvar, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, d o n i j e l o j e

ODLUKU

o stavljanju u promet ostalog građevinskog zemljišta u Drvaru

Član 1.

Ovom Odlukom stavlja se u promet ostalo građevinsko zemljište upisano u PL 518, K.O. Vidovo selo - parcela zvana "Potok", kulture pašnjak IV klase, k.č. 2/500-2, površine 600 m², u svrhu davanja u zakup na određeno vrijeme, na lokaciji uz put za Ljeskovicu.

Član 2.

Konkurs za davanje u zakup zemljišta iz člana 1. ove Odluke, raspisaće i provesti Služba za imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine Drvar, u skladu sa Odlukom o građevinskom zemljištu Opštine Drvar, broj: 01-02-1005/06 - prečišćeni tekst od 24.02.2006. godine.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1791-2/08
Drvar, 06.06.2008. godine

10

Na osnovu člana 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06), člana 49. stav 1. alineja 4. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07 i Zaključka Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-347-1/07 od 06.02.2007. godine, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 6.6.2008. godine, d o n i j e l o j e

ODLUKU

o potvrđivanju Odluke o davanju saglasnosti na Projekat rekonstrukcije ulica i puteva u opštini Drvar

Član 1.

POTVRDJUJE SE Odluka o davanju saglasnosti na Projekat rekonstrukcije ulica i puteva u opštini Drvar, broj: 01-02-1865/08 od 17.04.2008. godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1865-2/08
Drvar, 06.06.2008. godine

SADRŽAJ**OPŠTINSKO VIJEĆE**

1. Statut Opštine Drvar	1
2. Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Opštine Drvar	21
3. Poslovnik o radu Opštinskog vijeća Drvar	22
4. Odluka o usvajanju strategije razvoja opštine Drvar	41
5. Strategija razvoja opštine Drvar za period 2008-2013 godine	41
6. Odluka o usvajanju Strategije partnerstva opštine Drvar	58
7. Strategija partnerstva opštine Drvar	58
8. Odluka o prenosu nekretnina u vlasništvo Srpske pravoslavne crkve	62
9. Odluka o stavljanju u promet ostalog građevinskog zemljišta u Drvaru	63
10. Odluku o potvrđivanju Odluke o davanju saglasnosti na Projekat rekonstrukcije Ulica i puteva u opštini Drvar	63

IZDAVAČ: Stručna služba Opštinskog vijeća Drvar, Titova br. 1. Telefon: 034/820-163, Izlazi u skladu sa potrebama.
Odgovorni urednik: Sekretar opštinskog vijeća. Pretplata se utvrđuje godišnje i iznosi 100,00 KM, a uplata se vrši unaprijed na žiroračun Opštine Drvar, broj: 1549995000539591, kod INTESASANPAOLO BANKE DRVAR, sa naznakom: Pretplata na „Službeni glasnik Opštine Drvar“. Šifra Opštine: 027, Vrsta prihoda: 722631

Web izdanje: <http://www.opstinadrvar.org>